

Boris Pahor v Špetru o nacističnih taboriščih in o stoletni protislovenski politiki v obmejnem prostoru

3

Solidarnostni večer na Vrhu

15

Gradnja avtoceste odpira vprašanja v Sovodnjah in Štandrežu

14

Župan Dipiazza o napisih, prevajalski službi in občinskem priznanju za Borisa Pahorja

6

Primorski dnevnik

SREDA, 8. OKTOBRA 2008

Št. 239 (19.329) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

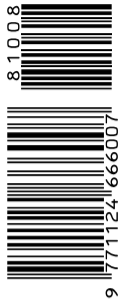
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

8 1008

9 771124 666007

Ne gre samo za eno ali dve tabli

SANDOR TENCE

Včerajšnje omizje, ki ga je sklical tržaški prefekt, je obelodanilo več vprašanj, ki zadevajo slovensko manjšino, njene odnose z državno in lokalno upravo in do zaščitne zakonodaje. Kljub različnim stališčem, ki so prišla do izraza, je bilo srečanje koristno, če ne drugo, ker je izpostavilo ne samo potrebo, temveč tudi moč dialoga in dogovarjanja. Za to nosi največ zaslug prefekt Balsamo, ki se je izkazal kot človek dialoga. Ko prefekt nekaj pove in predlaga ni to njegovo osebno mnenje, pač pa mnenje državne administracije.

Težav v zvezi s tablam in smerokazi na novem avtocestnem odseku Padriče-Katinara je kar precej. Na območju Trebč in Padrič je skoraj čez noč izginila dvojezičnost in nujno je, da se jo spet vzpostavi. Problem je območje Katinara in Lonjerja, kjer pristojni čakajo na deželni dekret o t.i. vidni dvojezičnosti, ki ga še ni in se ne ve, kdaj sploh bo. In ko ga bo predsednik FJK Tondo podpisal, bo treba na njegovo izvajanje počakati kar nekaj časa.

Pri tem se pretirano izpostavlja vlogo in odgovornosti tržaškega župana Dipiazze. Res je, da ima Trst še kako pomembno vlogo v našem okolju, avtocesta pa ni speljana samo v tržaški občini, ampak se na narodnostno mešanem ozemlju začenja v Ronkah, končuje pa se na Fernetičih in Škofijah. Treba bi bilo torej dobiti skupne in celovite rešitve za celotno avtocestno traso, ki jih (še) ni.

FINANČNA KRIZA - Sklep zasedanja finančnih ministrov povezave v Luxembourg

Države EU bodo zvišale jamstva za bančne vloge

Bush pristal na Sarkozyjev predlog o izrednem vrhu G8

NOVA AVTOCESTA - Srečanja na tržaški prefekturi

Dvojezičnost v Trebčah in na Padričah, drugod bo treba počakati na odlok FJK

TRST - Dvojezičnost tam, kjer je bila, drugod pa bo treba počakati na odlok predsednika Dežele o t.i. vidni dvojezičnosti. Tržaški prefekt Balsamo je na srečanju s predstavniki lokalnih

uprav in slovenske manjšine za avtocestni odsek Padriče-Katinara predlagal dvojezičnost na območju Padrič in Trebč, za Lonjer in Katinaro pa naj se počaka na Tondov odlok.

Na srečanju (foto Kroma) je bilo slišati različne poudarke in stališča, Balsamo pa se je zavzel za politiko dialoga.

Na 6. strani

LUXEMBOURG, WASHINGTON - Finančni ministri EU so se na zasedanju v Luxembourg dogovorili, da bodo države EU zvišale jamstva za bančne vloge fizičnih oseb iz 20.000 na najmanj 50.000 evrov, kar bo veljalo leto dni, po potrebi pa se lahko države odločijo za še višjo mejo. Ameriška centralna banka Federal Reserve (FED) se je medtem odločila, da bo začasno odkupovala komercialne zapise, t. j. kratkoročne dolgove, s katerimi podjetja financirajo svoje dnevne operacije. Ameriški predsednik Bush pa je sprejel predlog predsedujočega EU Sarkozyja o izrednem vrhu G8 o finančni krizi.

Na 13. strani

Dr. Stanko Renčelj o knjigi Suhe mesnine na Slovenskem

Na 4. strani

Trst: potrjen dogovor o upravljanju lesnega pristanišča

Na 7. strani

S »koroškim« večerom začetek sezone DSI

Na 9. strani

Doberdob v LAS Kras brez glasu župana

Na 14. strani

Sindikati opozarjajo na nevzdržno stanje v tržiški ladjedelnici

Na 16. strani

LJUBLJANA - Narodna galerija

Na ogled mojstrovine slovenskih impresionistov

Na razstavi je tudi Jakopičevo delo Kamnitnik v dežju

NA 12. STRANI

POLITIKA - SKP Demonstracije v Rimu za novo opozicijo

RONKE - Nujno je zgraditi učinkovito in enotno opozicijo Berlusconiju in zvezi industrijcev Confindustria, ker premier dela, kar se mu vzljubi. To je povedal državni tajnik SKP Paolo Ferrero, ki je včeraj v FJK predstavil demonstracije proti vladni politiki in za novo opozicijo, ki bo to soboto v Rimu pod geslom Opozicija je v naših rokah. Stanje je po Ferrerovem mnenju dramatično, ker v Italiji ni opozicije, ki bi znala kljubovati načrtom vlade.

Na 5. strani

LJUBLJANA - Med obiskom v Sloveniji

Britanska kraljica morda tudi v Lipici

LJUBLJANA - Britanska kraljica Elizabeta II. bo od 21. do 23. oktobra na prvem obisku v Sloveniji. Elizabeta II. in njen soprog princ Filip prihajata v Slovenijo na povabilo predsednika republike Danila Türka.

Po še nepotrjenih vesteh naj bi britanska kraljica v spremstvu soproga med obiskom v Sloveniji obiskala tudi kobilarno Lipica, kjer naj bi zanj pripravili poseben program. Elizabeta II. je namreč velika ljubiteljica konj, zato razmišljajo tudi o tem, da bi ji podarili enega od čudovitih konj iz lipiške kobilarne.

ŠPETER - Veliko ljudi na srečanju s pisateljem, ki sta ga sta pripravila KD Ivan Trinko in Društvo beneških upokojencev

Boris Pahor o nacističnih taboriščih in stoletni protislovenski politiki ob meji

Poudaril je, da je Beneška Slovenija doživela italijanski nacionalizem mnogo let pred fašizmom

Boris Pahor med Michelejem Obitom in Angelo Tomasetig, na desni pa številno občinstvo, ki je napolnilo občinsko dvorano v Špetru

NM

ŠPETER - Beneška Slovenija je prva poskusila italijanski nacionalizem in spoznala, kaj pomeni biti podložen drugim. Mnogo let pred fašizmom, še preden je prešla v kraljevino Italijo, je bila podvržena političnemu programu asimilacije, s katerim so želeli iztrebiti »etnične ostanke ter zbrisati njihov grd, barbarski jezik«. Fašizem je vse to samo še potencial. Sam Musolini pa, ko je bil v Špetru leta 1915, kot je zapisal v svojem dnevniku, je dobro vedel, da tu živijo Slovenci.

Slovenski pisatelj Boris Pahor je v ponedeljek v občinski dvorani v Špetru govoril brez dlak na jeziku pred številnim mešananim italijansko-slovenskim občinstvom. In v obeh jezikih je dobri dve uri pripovedo-

val o svojih izkušnjah v uničevalnih nacističnih taboriščih, o usodi političnih internirancev z rdečim trikotnikom na suknjiču, med katerimi je bil tudi sam, ki so bili dolgo zamočani, čeprav je šlo za približno štiri milijone ljudi, ter o stoletni nacionalistični, protislovenski politiki v našem obmejnem prostoru.

V alzaškem taborišču, kjer je krematorij vseskozi deloval, so se ponoči dvigali iz dimnika plameni, je dejal Pahor, podobno kot leta 1920 iz Narodnega doma v Trstu, s požigom katerega se je pravzaprav fašizem začel. Nanizal je vrsto dogodkov, ko so bili Slovenci na Tržaškem žrtve fašističnega nasilja. S kamioni so divjali po vaseh in streljali na ljudi, je dejal, in celo vdrli v cerkev Sv. Miklavža in streljali na duhovnika, ker je molil po slovensko. »Nismo imeli črne kože, smo pa imeli črni jezik,« je dejal Pahor, ki pa je glede današnjih primerov razsima v Italiji izrazil upanje, da se pojav ne bo še širil in vsekakor pozval k budnosti. V svojem izjavljanju se je slovenski pisatelj večkrat dotaknil problematike »dežele Ivana Trinka«, se zavzel za pisanje in ohranjanje slovenskega dialekta, »od katerega se logično in lahko človek povzpne do knjižnega jezika«, pozdravil kot pozitivno tudi sodelovanje med Slovenci in Furlani ter medmanjšinsko solidarnost.

Lep večer s pisateljem Pahorjem v Špetru sta uvedla Angela Tomasetig in Michele Obit, torej predsednica društva beneških upokojencev Srebrna kaplja in predsednik Kulturnega društva Ivan Trinko, ki sta srečanje priredila v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo. (nm)

SOLARJE - Prikaz iz življenja vojakov na fronti v 1. svetovni vojni Spomin na krvave dogodke važen zato, da se ne bi nikoli več ponovili

Protagonisti člani specializirane skupine iz Foljana in Redipulje - Organizator združenje Pro loco Nediške doline

DREKA - V nedeljo so se na Kolo vratu, v bližini planinskega doma na Solarjah, na pobudo združenja Pro loco Nediške doline kot vsako leto spomnili tragičnih dogodkov iz leta 1917, ko je tu divjala prva svetovna vojna. Avstro-ogrsko vojska je takrat med znamenito bitko pri Kobaridu, ki je bila že dvanajsta na tako imenovani soški fronti, zasedla Kolo vrat in Matajur in zadala italijanskim vojakom zelo hud poraz.

Protagonisti letošnje prireditve so bili člani specializirane skupine iz Foljana in Redipulje, ki so prikazali življenje vojakov italijanske in avstro-ogrsko vojske ter medicinskih sester v zaledju fronte. Številno občinstvo je tako spoznalo uniforme regimentov italijanske vojske iz Pinerola in Vidma ter tržaškega regimenta avstro-ogrsko vojske, najrazličnejše vrste orožja, koordinator specializirane skupine iz Foljana in Redipulje Roberto Todero pa je podal nekaj zgodovinskih podatkov. Letos so precej pozornosti namenili tudi medicinskim sestram, saj prav letos mineva 100 let od ustanovitve prostovoljne skupine medicinskih sester Rdečega križa. Popoldne je z nekaj vojaškimi pesmimi prireditev popestril pevski zbor sv. Ignacija iz Gorice.

Na gorskem hrbtu vzdolž italijansko-slovenske meje v bližini Dreke se je kljub oblakom in dežju zbralo približno 400 ljudi, ki so z zanimanjem sledili zgodovinski ponazoritvi, večina pa se je tudi udeležila dvournega vodnega ogleda strelskih jarkov iz velike vojne ter muzeja na prostem Za Gradom, za katere skrbi ustanova Fun-

dacija Poti miru v Posočju iz Kobarida. Prisotne sta pred začetkom pozdravila predsednik združenja Pro loco Nediške doline Antonio De Toni in odbornik za delo, izobraževanje in kmetijstvo Videmske pokrajine Daniele Macorig, ki sta poudarila, da se je treba krvavih dogodkov iz prve svetovne vojne spominjati, da se ne bi več ponovili. Organizatorji nedeljske zgodovinske ponazoritve na Kolo vratu in Pokrajina Videm že vrsto let uspešno sodelujejo, kot je povedal De Toni. Predsednik združenja Pro loco Nediške doline je kot dokaz navedel pripravo zemljevida »Poti Benečije« in vodnika »Poti miru po sledih prve svetovne vojne med Nadižo in Sočo«, ki so ga izdali v slovenščini, italijanščini, angleščini in nemščini. Pokrajinski odbornik Macorig pa je omenil padec meje med Slovenijo in Italijo, ki bo gotovo omogočil še dodaten turistični razvoj območja ob meji. S tem v zvezi je Macorig omenil tudi bivšo kasarno finančne straže na Solarjah, ki jo nameravajo zaupati organizacijam, ki skrbijo za turistično ovrednotenje tega območja. V bivši kasarni bodo zdaj verjetno ustanovili turistično-informativno točko.

Ob koncu prireditve so bili predstavniki združenja Pro loco Nediške doline, ki od leta 2004 enkrat ali dvakrat na leto prireja zgodovinsko ponazoritev, zelo zadovoljni, saj tako velikega števila ljudi zaradi slabega vremena niso pričakovali. Približno 400 obiskovalcev je bilo namreč tudi na lanski ponazoritvi, ki pa je bila mednarodnega značaja, saj je potekala ob 90-letnici bitke pri Kobaridu. Tisti, ki jih posebno zanima prva svetovna vojna in soška fronta, pa se na Kolo vratu lahko še vedno udeležijo vodenih ogledov jarkov in muzeja na prostem, ki jih Pro loco Nediške doline organizira med pomladjo in jesenjo. (T. G.)

Zanimanje za ogled strelskih jarkov in ogled zgodovinskega prikaza je bilo veliko

Gabrovec: Rokovnik tudi v jezikih manjšin

TRST - Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je predsedniku deželnega sveta Edouardu Ballamanu predlagal, da bi v tradicionalnem rokovniku Dežele za leto 2009 našli mesto tudi slovenščine in furlanščine. Gabrovec pri tem spominja, da je Dežela uradno priznala oba manjšinska jezika. Deželni rokovnik je bil doslej opremljen z informacijami v kar osmih jezikih, ne pa v slovenščini in furlanščini.

KOROŠKA - Oletnica plebiscita bo spet nacionalistično obarvana Enotna lista si prizadeva za novo vsebino praznovanja

CELOVEC - Enotna lista (EL), zbirna stranka koroških Slovencev, se izreka za nove vsebine praznovanja koroškega plebiscita. Odrekanje pravic slovenski manjšini na Koroškem ter razpihovanje sovraštva do Slovenije, kot se je to zgodilo ob aktivnem sodelovanju koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja na zborovanju Zveze koroških brambovcov (KAB) pretekli konec tedna v Celovcu, namreč ne kaže na to, da bi na Koroškem bili pripravljeni stopiti na skupno pot praznovanja te obletnice, poudarja EL v izjavi za javnost.

»Proslavljanja obletnice plebiscita se nikakor ne sme razumeti v smislu agresorja v osebi narodne skupnosti, ki se je hotela polastiti Koroške. Kljub temu pa vodilni pri organizaciji teh praznovanj potiskajo slovensko narodno skupnost v vlogo sovražnika, ki ga je bilo treba leta 1920 premagati. EL zato ponavlja zahtevo po vsebinski spremembi teh praznovanj v smislu spo-

mina na žrtve ter spomina na junakine in junake, ki so v katerikoli vlogi tudi v vojni ohranili svojo človeškost,« piše v tiskovni izjavi EL Adrian Kert.

Osrednje proslave dežele Koroške bodo tudi letos potekale na dan 88. obletnice koroškega plebiscita, 10. oktobra 1920, ko je skoraj 60 odstotkov prebivalcev v plebiscitni coni A glasovalo za Avstrijo in proti vključitvi pretežno slovenskega dela Koroške v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Po komemoraciji pred spominskim obeležjem za žrtve prve in druge svetovne vojne na pokopališču v Trnji vasi pri Celovcu bo opoldne še tradicionalna, nacionalistično obarvana proslava pred spomenikom enotnosti v dvorcu deželne hiše v Celovcu. Glavni govornik na obeh praznovanj bo spet deželni glavar Jörg Haider, na praznovanju v dvorcu deželne hiše pa bodo spregovorili tudi predstavniki nemških nacionalistično usmerjenih t.i. domovinskih organizacij, torej Zveze koroških bram-

bovcov in Heimatdiensta. Med njimi bo tudi Josef Feldner, ki v zadnjih dveh letih ni prejel vabila na »domovinsko« proslavo - očitno zaradi sodelovanja v t. i. konsenzni skupini.

Tokrat bo Feldner sodeloval kar na dveh praznovanjih. Najprej na uradni deželni proslavi, katere se - kot v zadnjih letih - ne bodo udeležili predstavniki koroških Slovencev, nato pa še na dvojezični proslavi na ljudski šoli v Bilčovsu, na katero vabi t. i. konsenzna skupina graškega univerzitetnega profesorja Stefana Karnerja. Kot je znano, je skupina, v kateri sta s strani slovenske manjšine sodelovala predsednika ZSO in SKS Marjan Sturm in Bernard Sadovnik, po nalogu tedanjega avstrijskega zveznega kanclerja Wolfganga Schüssla v letu 2005 izdelala predlog za postavitev dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel, ki pa je zaradi odpora Haiderja, brambovcov in tudi županov več južnokoroških občin propadel.

Ivan Lukan

ŠOLA - Potem ko je grozilo, da dekret ne bo pravočasno odobren

Z zaupnico je šolska reforma presegla prvo oviro

V zbornici dokončna odobritev jutri zvečer - Sindikati zagrozili s stavko

RIM - Potem ko je poslanska zbornica včeraj podprla zaupnico, ki jo je vlada postavila na veleamandma k zakonskemu odloku ministrice Gelminijeve o reformi šole, bo šel odlok jutri zvečer (z neposrednim televizijskim prenosom glasovalnih izjav) v dokončno odobritev. O njem se bo moral naposled izreči še senat.

Z odobritvijo zakonskega odloka ministrice za šolstvo se muči, saj zapade 31. oktobra, opozicija pa mu ostro nasprotuje tudi z obstrukcijo. Do zamude v parlamentarnem postopku je prišlo tudi zaradi težav s finančnim kritjem veleamandma, ki vsebuje vrsto sprememb zakonskega odloka, svoje pa je pristavila tudi Severna liga, ki je nasprotovala določilom o državnih lestvicah za osnovnošolske učitelje. Po ustreznih preverjanjih je prišla zelena luč proračunske komisije za finančno kritje in za vrnitev k izvornemu besedilu zakonskega odloka, ki prevedeva pokrajinske lestvice za dosego staleža osnovnošolskih učiteljev.

Kot je znano, je ministrica za šolstvo svojo reformo predstavila konec avgusta, v njej pa je med glavnimi novostmi - poleg vrnitve k modelu prevladujočega učitelja za osnovno šolo - tudi ocenjevanje vedenja kot sestavnega dela končnega uspeha, vrnitev redovanja, poskusna uvedba civilne vzgoje (predmet se bo imenoval državljanstvo in ustava) in podaljšanje trajanja učenikov na najmanj pet let.

»Bolj kot za reformo gre za vzdrževanje šole, ki bo imela v ospredju vzgojno vlogo v tesnem sodelovanju z družino,« je ministrica Mariastella Gelmini opisala svoj projekt. »V mislih imam tako šolo, ki bo tudi v teh časih finančne stiske znala poiskati nekatere vrednote iz preteklosti, ki so izjemno aktualne, in hkrati gledati v prihodnost, se modernizirati in zapolniti nekatere vrzeli, kot npr. pri tujih jezikih,« je dodala ministrica.

Opozicija se močno upira novi reformi, šolski sindikati, tako konfederalni kot avtonomni, pa grozijo s stavko. Vodja Demokratske stranke Walter Veltroni zanika, da bi šlo za reformo, zanj gre preprosto za krčenje osmih milijard evrov na račun šole. V Casinjevi stranki UDC pa opozarjajo, da zakonski ukrep ni v celoti finančno krit, in sicer zato, ker bo moral razredni učitelj delati dve uri več, kar pomeni dodaten strošek za državo.

Kar zadeva napovedano oklicanje splošne stavke šolnikov, če vlada ne bo spremenila svojih usmeritev, pa gre dodati, da stavka ne bo mogla biti pred koncem meseca, ker je za 17. oktober že v koledarju stavka, ki jo je že pred poletjem napovedal bazni sindikat Cobas.

Utrinek z včerajšnjega protesta proti šolski reformi, ki so ga uprizorili šolarji v Rimu

ANSA

POLITIKA - Podpise bodo začeli zbirati v soboto

Referendum proti zakonu Alfano združuje nekdanjo levo sredino

RIM - To soboto (11. t. m.) se bo pričelo zbiranje podpisov za razpis referenduma za ukinitve t. i. zakona Alfano, ki štirim najvišjim državnim predstavnikom - predsedniku republike, predsednikoma senata in poslanske zbornice ter predsedniku vlade - daje imuniteto pred sodnim pregonom vse do zapadlosti njihovega mandata. Tako je včeraj povedal voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro, ki je pojasnil, da bodo prišli njegove stranke v soboto zbirali podpise v 665 mestih po vsej Italiji, začeni na rimskem Trgu Navona.

Kot kaže, se bo okrog pobude tako ali drugače zbrala (skoraj) vsa nekdanja levosredinska koalicija - Unija. Včerajšnje predstavitvene tiskovne konference so se namreč poleg Di Pietra udeležili še generalni tajnik SKP Paolo Ferrero, nekdanja načelnica SIK in Zelenih v senatu Manuela Palmeri, predstavnik Demokratske levice Carlo Leoni in pripadnik Demokratske stranke Arturo Parisi. Parisi je sicer poudaril, da je k pobudi pristopil osebno, a pristavil je, da bodo podpise za ukinitve zakona Alfano zbirali tudi na protestnem shodu Demokratske stranke proti vladni politiki 25. oktobra v Rimu. »Je tudi čas, ko je treba reči NE, in to je današnji čas, spričo dejstva, da imamo vladno, ki hoče vladati z zakonskimi odloki,« je dejal Parisi.

Antonio Di Pietro

POLITIKA - Tajnik SKP Paolo Ferrero v FJK predstavil razloge za demonstracijo, ki bo to soboto v Rimu

»Nujno je zgraditi učinkovito levičarsko opozicijo proti Berlusconi in Confindustrii«

RONKE - Nujno je zgraditi učinkovito opozicijo proti premieru Silviu Berlusconi in zvezi industrijcev Confindustria, ki spodbuja njegovo politiko. Pravi problem pač ni v tem, da je na vladi Berlusconi. Problem je v tem, da ministrski predsednik dela, kar se mu vzljubi, ker primanjkuje prava opozicija. Zato je nujna nova levica, ki bo znala zgraditi pravo, alternativno opozicijo obnašanju italijanske vlade, ker »je ne bo drugače nihče ustavil, za posledice pa bomo plačali vsi«.

Državni tajnik Stranke komunistične prenovne Paolo Ferrero je s temi besedami predstavil demonstracijo proti vladni politiki in za novo opozicijo, ki bo to soboto v Rimu ob 14. uri pod geslom »Opozicija je v naših rokah«. Ferrero je svoje gledanje na politično, gospodarsko in družbeno stanje v Italiji podal včeraj popoldne na tiskovni konferenci na letališču v Ronkah. Od tod je šel na zasedanje v Videm, medtem ko je zvečer govoril v Trstu na Pomorski postaji na javnem srečanju, ki ga je uvedel deželni svetnik SKP Igor Kocijančič.

Državni tajnik SKP Paolo Ferrero. Levo goriški tajnik SKP Alessandro Saullo BUMBACA

Stanje v Italiji je po Ferrerovem mnenju dramatično. V Italiji ni opozicije, ki bi kljubovala početju Berlusconi in Confindustrie, ki ima v načrtu ukinitve delovnih pogodb in spodbuja prekmernost,

pravi Ferrero. Še dobro, da se je temu postavil po robu sindikat Cgil, medtem ko je Demokratska stranka na strani Confindustrie, je obtožil tajnik SKP. Če bi prevladala načela Cgil, je torej upati, da bo

DS osvojila linijo sindikata. Sploh je gospodarsko krizo, ki je že zajela Italijo, še zaostрил mednarodni finančni potres. To je poraz kapitalističnega liberalizma, višek pa predstavlja državna pomoč.

Toda pomoč je mogoče nuditi na več načinov. SKP predlaga v tem smislu »proti neoliberalistični politiki vlade (in delno DS)« nov new deal, ki naj relansira ekonomijo in štiti plače ter pokojnine. Treba je skratka zvišati kupno moč in torej znižati davke, pa tudi posojila za stanovanja, ker ni drugega izhoda, je menil Ferrero. Potreben je nov recept, v katerem se morata prepletati tudi družbeno in pravosodna problematika. Prav včeraj so med drugim napovedali zbiranje podpisov za referendum za ukinitve t. i. zakona Alfano, ki se bo začelo v soboto. Odgovori Berlusconi je vlade in finančnega ministra Giulia Tremontija pa so neučinkoviti in se Rim raje osredotoča na boj proti Romom, klestenje finančnih sredstev na založniškem in drugih področjih ter nenazadnje na reformo volilnega zakona za evropske volitve (desna sredina namerava ukiniti

Voda postaja vse dražja v Italiji

RIM - Voda postaja vse bolj dragocena dobrina tudi v Italiji. V zadnjih šestih letih so se vodovodne storitve v državi povprečno podražile za 32 odstotkov, od leta 2006 do leta 2007 pa za 4,6 odstotka. Tako izhaja iz raziskave, ki jo je izvedel observatorij cen in pristojbin združenja Cittadinanzattiva. Študija je ugotovila, da so se v zadnjih šestih letih vodovodne storitve po nekaterih mestih severne Italije podražile celo za 50 odstotkov. Trenutno je vsekakor voda najdražjav Agri-gentu na Siciliji, kjer porabnik mora za njo odšteti povprečno 445 evrov letno, najbolj poceni pa je v Milanu, kjer porabnik zanjo plača povprečno 106 evrov letno. Če bi upoštevali dežele, pa je voda najdražja v Toskani.

Nobelova nagrada razočarala italijanske fizike

RIM - Kot podrobneje pišemo na zadnji strani našega dnevnika, sta letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko poleg Američana japonskega rodu Yoichira Nambuja prejela Japonca Tošihide Masakava in Makoto Kobajaši za odkritje izvora razpada simetrije delcev, ki napoveduje obstoj vsaj treh vrst kvarkov v naravi. Po mnenju italijanskih fizikov bi morala omenjena dvojica priznanje deliti z Italijanom Nicolom Cabibbom, saj sta Japonca le posplošila odkritje italijanskega fizika. Tako je včeraj povedal predsednik nacionalnega zavoda za jedrsko fiziko (INFN) Roberto Petronzio. Sam Cabibbo, ki je bil že večkrat omenjen kot kandidat za Nobelovo nagrado, pa zadeve ni hotel komentirati.

Glavni rabin Haife proti beatifikaciji Pija XII.

RIM - Glavni rabin Haife Sear Jašuv Cohen, ki je v ponedeljek v Vatikanu nagovoril škofovsko sinodo, je v pogovoru z novinarji izjavil, da judi nasprotujejo beatifikaciji papeža Pija XII. Ta se namreč po njegovih besedah ni zoperstavil holokavstu. »Menimo, da ne bi smel biti razglašen za blaženega ali postavljen za zgled, saj ni povzdignil svojega glasu,« je o predlogu Vatikanu, da Pija XII. razglasi za blaženega, dejal Cohen. Priznal je sicer, da si je Pij XII. skrivaj prizadeval pomagati judom, a »dejstvo je, da o tem ni govoril.« »Morda zato, ker se je bal ali zaradi drugih vzrokov. Tega ne moremo pozabiti,« je še dejal glavni rabin Haife.

Cohen je bil prvi nekristjan, ki je v zgodovini Rimskokatoliške cerkve nagovoril zbor katoliških škofov, zbran na 12. rednem splošnem zasedanju škofovske sinode. V govoru, ki ga je posvetil judovski interpretaciji Svetega pisma, sicer Pija XII. ni omenjal, spomnil pa je na holokavst in na težko preteklost odnosov med pripadniki judovske in krščanske veroizpovedi.

LESNO PRISTANIŠČE - Včeraj potrditev dogovora na odborništvu za transport

Navezi General Cargo Terminal in Agentimar s polovičnim deležem

Manjšinski partner bo družba Friulia Holding - Zadovoljstvo odbornika Riccardija

V petek je bilo napovedano, včeraj pa je prišla tudi uradna potrditev: tržaško lesno pristanišče bo v prihodnjih petnajstih letih upravljala subjekt, v katerem bosta vsaka svoj petdesetodstotni delež imeli sedanji navezi General Cargo Terminal Spa in Agentimar Srl, ki sta po umiku družbe Adria Terminali Luke Koper nadaljevali prizadevanja za zagotovitev upravljanja, z manjšinskim desetodstotnim deležem pa bo družba Friulia Holding omogočala deželni upravi Furlanije-Juljske krajine opravljanje vloge garanta.

To je sad včerajšnjega dopoldanskega sestanka na deželnem odborništvu za transport, katerega so se poleg odbornika Riccarda Riccardija, ki mu je bila zaupana vloga posrednika, udeležili še predsednika obeh podjetniških navez, Federico Pacorini (General Cargo Terminal Spa) in Giuseppe Fortini (Agentimar Srl) skupaj s svojimi odvetniki in svetovalci, ter pooblaščenim upraviteljem družbe Friulia Holding Federico Marescotti. Na sestanku so razpravljali predvsem o treh ključnih vprašanjih: oblikovanju skupnega industrijskega načrta, obliki družbe in pravni vzdržljivosti celotne operacije. Ureditev tega vprašanja bo v naslednjem mesecu časa delo tehnično-pravnega omizja. Vsekakor se govori o preko treh milijonih evrov investicij, o sto zaposlenih in cilju, da bodo v prvem letu delovanja pretovorili 300.000 ton blaga. Katera naveza bo

Končno potrjen dogovor za upravljanje lesnega pristanišča

KROMA

naposled ostala, se tudi še ne ve, čeprav bo kot formalni upravljalec ostala naveza General Cargo Terminal, v okviru katere bi morali imeti člani skupine Agentimar 50-odstotni delež, akterji pa izključujejo spojitve obeh družb. Prisotnost družbe Friulia Holding z manjšinskim deležem pa bi mo-

rala zagotavljati tisto vlogo garanta in posrednika, h kateri je poklicana.

Ob potrjenem dogovoru je zadovoljstvo izrazil odbornik Riccardi, ki skupaj s predsednikom deželne vlade Renzom Tondom verjame v to operacijo in v obstoj zelo ugodnih pogojev za rast tržaškega pristanišča ter v po-

sledično potrebo po močni pospešitvi njegovih razvojnih priložnosti. Za Riccardija je včerajšnji sestanek torej »velik rezultat, operacija, ki je v interesu FJK, Trsta in pristanišča. Če bomo nadaljevali po tej poti, bodo rezultati gotovo prišli,« je dejal odbornik.

Nabrežina: Forčič (SSk) novi občinski svetnik

Jutri ob 19. uri bo v prostorih SKD Igo Gruden (Radovičeva soba) v Nabrežini kongres sekcije SSK za Devin-Nabrežino. Na kongresu bo poročal tajnik Edvin Forčič, ki bo v občinskem svetu nasledil Igorja Gabrovca. Po pozdravih gostov in razpravi bo sledila izvolitev novega sekcijskega odbora in delegatov za pokrajinski kongres stranke. Na občinski kongres so poleg članov vabljeni vsi prijatelji in somišljeniki SSK, ki so nato vabljeni na družabnost v kmečkem turizmu Ušaj v Nabrežini.

Morski »Dan pravljice«

Danes bo tudi v Trstu potekal t.i. Fiaba Day oziroma dan pravljice. Letošnja, že šesta izvedba državne pobude, ki jo prireja istoimenski državni sklad pod pokroviteljstvom predsednika republike in želi ukiniti fizične in kulturne pregrade, spada v širši okvir pobud, ki želijo ozavestiti širšo javnost o težavah, s katerimi se srečujejo danes mladi invalidi. V sodelovanju s tržaškim pristaniškim poveljstvom in obalno stražo ter ob spremstvu prostovoljcev združenja Calicanto in osebja Rdečega križa bodo mladostniki obiskali sedež pristaniškega poveljstva, se seznanili z njegovim delovanjem in se s čolnom odpeljali po Tržaškem zalivu.

Rumizov Hanibal v Galeriji Illy

V Galeriji Illy v bivši tržaški ribarnici bo drevi ob 18.30 pisatelj in novinar Paolo Rumiz predstavil svojo zadnjo publikacijo »Annibale« (Hanibal). Gre za potovanje spomina po poteh vojaškega prehoda kartaškega vojskovođe čez Alpe, vse do Turčije in Hanibalovega groba, pa tudi skok v aktualnost, v kulturne kontaminacije med vzhodom in zahodom, v nesmiselne vojne in globalizacijo.

RESOLUCIJA SLOVENSКИH SVETNIKOV - Načelniki desne sredine

Mazači, razprava ni nujna

Tako so odločili včeraj, tako na jutrišnji seji ne bo govora o resoluciji Švaba, Furlaniča in Ukmarja

Novi sramotilni napisi, tokrat na tržaškem nabrežju ob Pomolu Audace

KROMA

O vse večjem številu žaljivih sramotilnih napisov z apologijo fašizma, ki so se pojavili na Krasu in v mestu, ni nujno razpravljati v tržaškem občinskem svetu. Tako so na včerajšnji seji »razsodili« načelniki svetniških skupin desnosredinske večine v tržaškem občinskem svetu, ki so s tem preprečili, da bi o zadevi tekla beseda na jutrišnji seji mestne skupščine.

Resolucijo o mazaških akcijah skupine Gioventù fascista je pripravil svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab, podpisala pa sta jo tudi ostala slovenska občinska svetnika Iztok Furlanič in Stefano Ukmar. V dokumentu je zapisano, da so se v zadnjem času pojavili na številnih javnih poslopih (na primer ob izhodu občinskega parkirišča v Ul. Costalunga ob mrtvašnici, na barkovljski obali, na Napoleonski cesti) in na zasebnih lastninah sramotilni napisi, žaljivi predvsem

do slovenske skupnosti na Tržaškem in do židovske skupnosti. Ob številnih sramotilnih napisih so bili narisani tudi fašistični in nacistični znaki. Taka dejanja niso le vandalskega značaja in ne povzročajo le škode javnim ustanovam in zasebnikom, ker jih morajo odstraniti, temveč predstavljajo tudi skrb za javni red, saj ščuvajo k neupoštevovanju zakona in k sovražnosti, pomenijo žalitev ustanovnih vrednot italijanske republike in sosednih držav ter bi lahko kvarno vplivali na dobrososedske odnose. V resoluciji je nadalje zapisano, da se mora župan zavzeti za spoštovanje zakonov in varnosti, zato dokument poziva župana naj »nemudoma prijavi policijskim oblastem žaljiva mazaška dejanja zaradi škode, ki so jih le-ta povzročila na javnih poslopih«, nadalje naj se zavzame, da bi bili žaljivi napisi čim prej odstranjeni, in naj obsodi ta dejanja,

ki skušajo skaziti miroljubno sožitje.

Slovenski občinski svetniki Švab, Furlanič in Ukmar so - po negativnem mnenju načelnikov večinskih skupin v občinskem svetu - izdali tiskovno sporočilo, v katerem ugotavljajo, »žal, nič novega, kljub stalnim zagotovilom župana, da se v našem mestu s padcem meje uveljavlja vedno bolj tisti evropski duh omikanega življenja, da se Trst otresa ostrine do slovenske narodne skupnosti in kaže odprtost do nje, da obstajajo odlični odnosi sodelovanja tako s koprskim kot z ljubljanskim županom in še marsikaj drugega, dejstvo pa je, da večina ali večji del, ki ga podpira, misli prav drugače.«

Prav včeraj so se pojavili novi sramotilni napisi, tokrat na samem tržaškem nabrežju, na stavbi ob Pomolu Audace. Podpis je enak tistim, iz prejšnjih dni: fašistična butara in napis Gioventù fascista.

OBČINA-DEŽELA - Podpis sporazuma

Dogovor za ureditev stadiona Grezar

Tržaška občina in Dežela Furlanija-Juljska krajina sta podpisali programski sporazum o finančnem prispevku v višini 4 milijone 850 tisoč evrov za namestitve struktur in naprav na tržaškem stadionu Grezar. Dokument sta na županstvu podpisala tržaški podžupan Paris Lippi in deželni odbornik za šport Elio De Anna.

Na podlagi podpisanega sporazuma bo od 31. marca prihodnjega leta dalje stekel drugi del obnove stadiona Grezar, medtem ko bo stroške tretjega dela (2 milijona 116 tisoč evrov) krila tržaška občina. Sta-

dion Grezar z novo in razširjeno atletsko tekaško stezo bodo dokončali do konca 2010, prenovev pa bo stala skupno 13 milijonov 500 tisoč evrov.

Odbornik De Anna je poudaril, da želi deželna uprava s sporazumom priznati tržaški občinski upravi »sposobnost pri urejevanju športnih objektov.« Stadion Grezar bo največji tovrstni atletski objekt v deželi, na njem naj bi v bližnji prihodnosti izpeljali številna mednarodna pomembna tekmovanja, služil pa bo tudi za rojevajoči se tržaški ragbi.

OKROGLA MIZA - V priredbi Tržaškega esperantskega društva in Centra Unesco

Z željo, da bi Evropejci obvladali vsaj tri jezike

O poznavanju jezikov, kontaminacijah in manjšinah - Pozvali k poznavanju obeh obmejnih jezikov

Okroglo mizo, ki je včeraj popoldne potekala v konferenčni dvorani Narodnega doma, so naslovili Odprta vrata - jeziki brez meja. Organizatorji, člani Tržaškega esperantskega društva in Centra Unesco, so se namreč želeli poglobiti v nekatera vprašanja, ki so po širitvi Evropske unije posebno aktualna. »Meje so padle, po evropski celini se lahko danes premikamo brez potnega lista, vprašanje pa je, v katerem jeziku se bomo pogovarjali. A tudi, kako lahko zaščitimo svoj jezik in identiteto,« je uvodoma pojasnila organizatorica Edvige Ackermann. Na ta in podobna vprašanja je poskusila odgovoriti skupina razpravljavcev, med katerimi je bila tudi predstojnica tržaške visoke šole za prevajalce in tolmače Lorenza Rega in opozorila, da prav izobrazba favorizira prost pretok jezikov in kultur. V marsikaterem obdobju, na primer med fašizmom, pa je bilo poznavanje jezikov prepovedano. Docentka je spomnila na Borisa Pahorja, a tudi na pisatelje z Južne Tirolske, ki jim je režim prepovedal uporabo materinščine. V drugem delu svojega posega je spomnila, da si je Evropska unija postavila cilj, da bi vsak Evropejec obvladal vsaj tri jezike: materinščino, angleščino, ki je vse bolj "lingua franca", in poljuben jezik, ki naj ga vsak »posvoji« na podlagi lastnih okusov. Po njenem mnenju bi bilo vsekakor priporočljivo, da bi v šolah obmejnega območja poučevali oba jezika okolja...

Na okrogli mizi, ki jo je vodil Pier Luigi Sabatti, je sodeloval tudi Bojan Brezigar. Obnovil je zgodovinski proces, iz katerega se je rodila politična zavest, da gre jezikovno raznolikost zaščititi: bilo je na začetku devetdesetih let, po padcu berlinskega zidu. Iz strahu po nemirih in tragedijah, do katerih je prišlo na primer v večnarodni Jugoslaviji, se je tako rodila potreba po ureditvi manjšinskega vprašanja: evropske institucije so izglasovale marsikateri dokument ali deklaracijo, podobno so naredile nekatere države članice (na zadnje tudi Italija). In čeprav se Evropa danes ukvarja z drugačnimi vprašanji (na primer s priseljenci in novimi nacionalizmi), ostaja vrednotenje kulturne in jezikovne raznolikosti prioriteta današnjega časa. (pd)

Vrednotenje raznolikosti ostaja prioriteta tudi v združenji Evropi

KROMA

OPČINE - Tramvaj ponovno vpleten v nezgodo

Trčil je v avtomobil

Zgodilo se je včeraj malo čez poldne pri trgovini Cose di casa na openskem križišču

Openski tramvaj res nima sreče. Komaj je ponovno začel voziti po nekajdnevni ustavitvi zaradi iztirjenja, je bil včeraj malo čez poldne protagonist nove, čeprav lažje, nezgode. Okoli 12.40 je namreč v bližini openskega križišča trčil v avtomobil, ki je odhajal s parkirišča tamkajšnje trgovine Cose di casa. Trk je moral biti kar močan, če je vozilo imelo praktično ves srednji del razbit (na sliki KROMA). K sreči pa ni bil v trčenju nihče ranjen, na prizorišče so prišli mestni redarji, Tržačani pa imajo nov razlog, da pojejo o pregovorno nesrečnem tramvaju.

NARODNI DOM PRI SV. IVANU - Gabrovec in Močnik pri deželnem ravnatelju za premoženje

Obnovitvena dela so še daleč

Pristojni deželni uradi niso še niti začeli z njihovim načrtovanjem - Gabrovec bo zaprosil za sestanek z odbornico Savinovo

Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec se je v spremstvu odv. Petra Močnika (tudi pokrajinskega tajnika iste stranke) včeraj dopoldne sestal z deželnim ravnateljem za premoženje in splošne zadeve Francom Milanom in njegovima sodelavkama, ki sta v minulih letih že sledili vprašanju obnove Trgovskega doma v Gorici in Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Prav glede slednjega je bila že zaskrbljujoča tišina, ki je sledila prvemu predlogom o namembnosti nekdanjega pomembnega slovenskega središča pri Sv. Ivanu.

Močnik in Gabrovec, piše v sporočilu za javnost, sta z Milanom obnovila postopke, ki so na osnovi zaščitnega zakona 38/01 privedli današnjo ruševino Narodnega doma v last Dežele Furlanije-Juljske krajine. Slovenske organizacije so pred letom dni že posredovale Deželi osnutek načrta in seznam dejavnosti, ki bi spadale v stavbo pri Sv. Ivanu. »Žal smo lahko danes le ugotovili, da se je postopek dejansko ustavil pri predlogu krovnih organizacij, saj pristojni deželni uradi niso še niti začeli z načrtovanjem obnovitvenih del,« sta po sestanku poudarila Gabrovec in Močnik. »Žalostno je, da je Mirko Šapacapan že v osnutku finančnega zakona 2006 dosegel vključitev postavke v višini 1,7 milijonov evrov v treh letih, nakar je bil poseg z odločilnimi glasovi tudi leve sredine črtan v fazi obravnave v deželni komisiji,« je še dejal Gabrovec in spomnil na

ostre časopisne polemike, ki so spremljale eno najbolj žalostnih poglavij in zamujeno priložnost v minuli deželni zakonodajni dobi. Svetnika Špacapana je takrat posebej prizadelo dejstvo, da sta črtanje finančne postavke za Narodni dom podprla in utemeljila tudi slovenska svetnika in svetnica v takratnem deželnem svetu.

Kljub črtanju imenske postavke pa se je Illyjeva uprava obvezala, da bo vendarle izpeljala predvidena obnovitvena dela: »Prišlo so volitve in stvari so šle v čisto drugo smer, kar pomeni, da danes ni nobenega novega zagotovila,« je še poudaril svetnik Gabrovec, ki bo že v prihodnjih dneh zaprosil za sestanek s pristojno deželno odbornico Sandro Savino. Trenutno je v večletnem načrtu deželnega urada za premoženje predviden začetek načrtovanja obnovitvenih del šele v finančnem letu 2010, kar pa vsekakor ne nudi nobene garancije, piše v tiskovnem sporočilu. Rakova pot označuje tudi postopek vračanja Trgovskega doma v Gorici, v katerega so se v nasprotju z vsemi javnimi zagotovili v zadnjem letu vselile še nove italijanske dejavnosti, kar seveda oži manevrski prostor slovenskim organizacijam.

Gabrovec in Močnik bosta obenem sprožila vrsto pobud v odnosu do vseh pristojnih forumov, zato da se postopek vračanja Narodnega doma pri Sv. Ivanu nadaljuje s pospešenim ritmom in ob spoštovanju določil zaščitnega zakona, še piše v tiskovnem sporočilu.

Začetka obnovitvenih del za Narodni dom pri Sv. Ivanu še ni na obzorju

KROMA

Mladenič s hašišem

Agenti tržaškega poveljstva finančne straže so včeraj na tržaški železniški postaji aretirali 25-letnega univerzitetnega študenta iz Belluna, pri katerem so s pomočjo izvežbanih psov odkrili 400 gramov hašiša. Po odkritju so namreč agenti pregledali tudi stanovanje, v katerem je mladenič živel, in tam našli drugih deset gramov droge in precizno tehtnico, po nalogu namestnika tožilca Federica Frezza pa so mladega študenta odvedli v zapor. Od začetka leta so tržaški finančni stražniki v okviru svoje kontrolne dejavnosti zasegli približno kilogram raznih drog (v glavnem gre za hašiš in marijuano), sodstvu pa so prijavili štirideset oseb.

Izgon nezakonitih afriških priseljencev

Agenti mobilnega oddelka tržaške kvesture so v ponedeljek v okviru preiskave, ki je zajela nekatera stanovanja v Terezijanski četrti in enklivni center, odkrili pet nezakonitih afriških priseljencev, od katerih so dva aretirali, saj sta se kljub kvestorjevu odloku o izgonu še vedno nahajala v Italiji, druge tri pa so zaradi enakega prestopka obtožili na prostosti in jih izgnali iz države. Preiskavo je v okviru boja proti pojavu nezakonitega priseljavanja na Tržaškem odredil namestnik javnega tožilca Federico Frezza. Drugače so agenti tržaške kvesture ter mejne in prometne policije včeraj identificirali 333 oseb ter kontrolirali 164 vozil in tri javne lokale. Ustavili so tri tujce, ki niso bili državljani članice Evropske unije, od katerih so izgnali dva, poleg tega so sedmim osebam ukazali, naj zapustijo italijansko državo ozemlje, enega pa so pospremili do meje. Kontrolnih točk policije je bilo včeraj 27, pri čemer so osmim osebam odvzeli dokumente, ugotovili pa so tudi 45 kršitev prometnega zakonika.

Kramarji in berači pod udarom redarjev

Tržaška občinska policija nadaljuje z bojem proti nezakonitemu priseljavanju, kramarstvu in beračenju. Tako so 32-letnemu senegalskemu državljanu M.D.N. v ponedeljek izročili odlok tržaške kvestorje o izgonu iz države. Moškega so namreč občinski policisti zasačili v soboto popoldne v Ul. Ponzanino, kjer je mimoidočim prodajal kramo, pri čemer so ugotovili, da je brez dovoljenja za opravljanje prodajne dejavnosti, pa tudi brez osebnih dokumentov. M.D.N. ni bil v preteklosti storil kakega kaznivnega dejanja, vendar se je od avgusta v Italiji nahajal brez dovoljenja za bivanje, od tod izgon. V ponedeljek popoldne pa so občinski policisti ustavili dva senegalska kramarja v ulicah Bellini in Carducci. Gre za 49-letnega F.M. in 60-letnega G.G., ki sicer imata vsa potrebna dovoljenja za bivanje in prodajo, vendar sta prodajno dejavnost opravljala na območjih, kjer je to prepovedano. Oba tvegata denarno kazen od 500 do 3.000 evrov. Vedno v Ul. Carducci so redarji zasačili 23-letno romunsko državljanico M.M., ki je beračila pred glavnim vhodom neke stanovanjske hiše. Kazen za tak prestop je 50 evrov.

Opoldansko lulanje na Trgu Hortis

Agenti oddelka za posebne posege tržaške občinske policije so včeraj malo čez poldne zasačili 40-letnega državljanca Madagaskarja R.N.J., ki je enega od dreves na Trgu Hortis zamenjal za stranišče in brezskrbno lulan nanj, ne da bi se zmenil za mimoidoče. Možakar je član posadke ladje za križarjenje MSC Opera, na Trgu Hortis pa se je nahajal skupaj z indonezijskim kolegom. Očitno je spil nekaj piv in ko je bil mehur poln, si ni preveč pomišljal z iskanjem kakega pravega stranišča, ampak si je izbral kar eno od bližnjih dreves. To ga bo stalo 500 evrov.

DSI - Srečanja v Peterlinovi dvorani

Letošnjo sezono uvedel koroški likovno-literarni večer

Ponedeljkovo srečanje je sodilo v okvir 13. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem

S srečanjem v okviru 13. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem se je na Donizettijevi ulici v ponedeljek začela nova sezona Društva slovenskih izobražencev. Gre za prazničen in poseben večer, je v uvodnem pozdravu podčrtal predsednik DSI Sergij Pahor, saj se s tedni koroške kulture na Primorskem in primorske kulture na Koroškem že 26 let pletejo trdne vezi prijateljstva, spoznavanja in poglobljanja stikov, ki pa sicer najdejo svoje korenine že mnogo pred letom 1983. »To je najbolj bogata, živa in redna kulturna izmenjava med Slovenci kjerkoli,« je poudaril predsednik Krščanske kulturne zveze iz Celovca Janko Zerzer, ki vsakoletne tedne kulture organizira s Slovensko prosveto iz Trsta in Zvezo slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Tokrat so gostje s Koroške pripravili v DSI likovno-literarni večer.

Pri srcu ji je umetnost, glasba, gledališče in lutkarstvo, je ob odprtju razstave v Peterlinovi dvorani mlado slikarko Simono Ano Krajger predstavila Pepca Weiss: »Neverjetno ustvarjalna je pri svojih mladih letih!« Tridesetletna Krajgerjeva iz Celovca je namreč doštudirala slikarstvo in scenografijo v Gradcu, trenutno končuje pedagoško fakulteto v Celovcu, dom si je ustvarila v Šmihelu v Podjuni, redno pa tudi obiskuje in vodi razne tečaje po Koroškem. Njena dela izžarevajo toplino, pozitiven odnos do življenja in ideale, ki so sprejemljivi za vsakogar, saj v soju toplih barv nagovarjajo z ljubeznijo, solidarnostjo in kulturo. »Vsak dan moram ustvariti nekaj dobrega in pomembnega zase in za bližnje,« je dejala slikarka, njeno delo pa je Weissova označila kot hojo k izvirov, k etični in socialni prenovi. Simona Krajger je imela že vrsto razstav širom po Koroški, njena dela pa so bila na ogled tudi Ljubljani.

Drugi del večera pa je bil posvečen spoznavanju Koroške skozi pesmi kulturnega delavca Stanka Wakouniga, ki je odlomke iz svojega pesniškega prvenca Kotiček tople domačije podajal s sinom Samom, drugi sin Miro pa je besedo dopolnil z glasbeno kuliso klasične kitare. V njegovih pesmih živijo družina, družba, življenje na vasi, ljubezen do domače zemlje, tako da predstavljajo stih pravi izsek življenja Slovencev na Koroškem v zadnjih desetletjih. Na dan seveda vre tudi narodnostna problematika odeta v neznosno pritisko asimilacije in zatiralne politike, poseben poudarek pa daje življenju na kmetih, ki bo kmalu le še spomin. Iskanje smisla življenja in iskanje toplega kotička v družbi, ki ne zna ceniti in vrednotiti slovenske prisotnosti sta po besedah samega Wakouniga glavni smernici njegovega ustvarjanja. (tj)

Na prvem večeru sezone so se predstavili gostje s Koroške

KROMA

BREG, KRAS, TRST - Izlet sedemdesetletnikov

Nepozabnen obisk Gorenjske

V Begunjah počastili tamkajšnje žrtve - Kosilo s plesom Pri Jožovcu - Potep po Bledu - Presenečenje na poti domov

70-letniki iz dolinske občine, s Krasa in iz Trsta so se 7. septembra podali na izlet v Begunje in na Bled. Najprej so se poklonili žrtvam vojne pri spomeniku padlim s polaganjem cvetja, priložnostnim nagovorom organizatorke Ade in minuto zbranosti, nato je avtobus odpelejal preko Opčin, kjer so se pridružili še zadnji izletniki, v smer Begunja na Gorenjskem. Še postanek za kavico v Postojni in cilj je bil kmalu pri roki. Od samega izhodišča je bila na razpolago tudi vodička, ki je podala zgodovinski pregled tako o usodi begunjskih talcev kot tudi tamkajšnjega gradu in samega Bleda. V Begunjah je bila prva etapa spet poklon žrtvam s cvetjem in enominutnim molkom, tokrat na grobišču, kjer je pokopanih 849 umorjenih zapornikov. Soglasno so se seveda naši izletniki pridružili želji, da bi se ne kaj takega nikoli več ponovilo in da bi se človeštvo odreklo vojnam. Temu je sledil obisk gorenjske vasi, kjer sta bila žal grad in muzej zaprta, je pa bila odprta tamkajšnja cerkev sv. Urha, kjer je župnik rade volje podal oris zgodovine cerkve same in širše okolice.

Po tem zgodovinskem utrinku je bil že čas kosila, ki je seveda potekalo v vsem znanem domačem obratu bratov Avsenik, v gostilni, »Pri Jožovcu«. Kot po naročilu so nas tam takoj obšli mladi muzikanti, ki so nas skozi celoten obed spremljali z Avsenikovimi valčki in narodnozabavno glasbo, kar je seveda pov-

V znameniti Avsenikovi gostilni so se izletniki ob kosilu tudi zavrteli na plesišču

zročilo, da so udeleženci izleta kosilo zaključili s plesom ob ritmu valčkov in polk; nazdravljanja tudi ni manjkalo, še posebno slavljencem, skupinskih slik pa tudi ne.

Naslednja etapa izleta je v popoldanskih urah bil biser Gorenjske - Bled. Šofer Tone je najprej izpeljal panoramično turo okrog jezera samega, nakar so se izletniki še s kočijo podali na obisk priljubljenega turističnega cilja. Kot veleva

tradicija, se pot po Bledu ni izognila tradicionalnim blejskim slaščičarnam, da ne bi bil kdo slučajno ostal lačen. V dobri družbi in ob lepem vremenu je tako dan kmalu prešel v večer, ko je program vel, da se mora družina od Bleda posloviti. Časa je bilo le še za prijetno presenečenje: organizatorka Ada je vsakemu slavljencu še pripela vrtnico - in to kvačkano z vžitim datumom in ciljem izleta.

Pot do doma je predvidevala še loterijo za kratkočasenje, pa še presenečenje za slavljence, ki je svoj sedemdeseti rojstni dan praznoval dan pozneje: nekje pri Lomu so mu namreč nenajavljeno nazdravili z glasbo in pesmijo kot zaključek nepozabnega izleta. Ob splošnem zadovoljstvu nad uspehom izleta se je tako tura sklenila z zahvalo organizatorjev vsem izletnikom iz Brega, s Krasa in iz Trsta za udeležbo in sodelovanje.

Razstava Anice Pahor

Jutri bodo v prostorih sedeža SKD Igo Gruden v Nabrežini ob 18.30 odprli razstavo umetnice Anice Pahor. Ob glasbeni kulisi Lare Puntar in Daria Vivianija bo protagonistko predstavil Deziderij Švara, ki je ob priložnosti tako zapisal. Ustvarjalnost je prirojena vsakemu človeku in se izraža v različnih oblikah; vsak se rodi umetniško nadarjen, vsakodnevna stvarnost pa ga usmerja v realnost, kjer prednjačijo materialne dobrine. Vendar hrepenenje po lepoti in harmoniji ga sili v iskanje in uživanje umetniških stvaritev.

Anica Pahor je rojena umetnica in prirojeni dar ustvarjalnosti je ohranila v času. Postal ji je vsakodnevno izpovedno zatočišče in smisel v nelahkem življenjskem potovanju. Kljub težavam in oviram se nikoli ni vdala in vztrajno ter dosledno gojila svojo nadarjenost, kar ji je lahko v ponos in drugim v zgled. Ustvarjalno pot je še mlada začela kot samouk, nato se je požrtvovalno študijsko izpopolnjevala na raznih tečajih in pri odličnih učiteljih, kar ji je omogočilo, da lahko tudi sama drugim posreduje svoje znanje. Svoja dela je že uspešno predstavila na mnogih samostojnih in skupinskih razstavah na Tržaškem ter v Italiji. Anica Pahor je eklektična osebnost, ki se lahko izraža v pravadni in zahtevni tehniko oblikovanja gline v reliefni ter kiparski obliki, z risanjem in slikarstvom na platnu v mešani tehniki.

Vsebinsko pa tankočutno obravnava predvsem človeka in njegova najgloblja čustva ter željo po harmonični spojitvi in topli bližini. Na njenih keramičnih in plastičnih delih se običajno nežno zblizujejo ter prepletajo skupinske človeške oblike. Na nekaterih pa oblikuje osamljene figure, včasih poimenovane Izseljenci, ki izgubljeno tavajo v praznino in neskončnost. Posebno privlačne pa so njene oljnathe slike na platnu, ki dosledno obravnavajo isto tematiko človeških oblik. Na teh platnih nas prevzame toplina izbranih naravnih barv zemlje in njihovo nežno prelivanje, ki uspešno vodi v iskanje luči - vira resnice in vsega dobrega. Lebdeče figure v tej barvni harmoniji so podane shematično in brez potez, kar ponazarja poduhovljeno univerzalnost človeštva ter hrepenenje po svetli bodočnosti.

Podmorski svet na fotografijah

V Občinski galeriji na Velikem trgu bodo drevi ob 18.30 odprli fotografsko razstavo tržaškega potapljača in fotografa Adriana Morettina. Več podvodnih posnetkov bo gledalcem postreglo s čudesi podmorskega sveta, ki ga marsikdo ne pozna. Razstava bo na ogled do 3. novembra, vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

Srečanje o umu

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bo jutri ob 18. uri srečanje o razvoju uma, zavesti, o jeziku in družbi. Predaval bo Franco Panizon, z njim pa se bo pogovarjal Riccardo Devescovi.

O italijanskem sodobnem slikarstvu

Italijanski umetnostni zgodovinar in docent na sienski univerzi Enrico Crispolti bo jutri ob 18. uri v avditoriju muzeja Revoltella predstavil italijansko slikarstvo petdesetih let in spregovoril o razstavi sodobnega slikarstva iz leta 1953. Vstop je prost.

GLASBA - V nedeljo se je na Opčinah slovesno zaključilo tekmovanje Fis...armonie

Uveljavljena pobuda, a brez zadostne podpore

Harmonikarji iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Srbije, Moldavije, Grčije in Litve

Nasmejani obrazi, navdušeni navijači, mala in velika zadoščenja mladih harmonikarjev, ki so se udeležili mednarodnega tekmovanja Fis...armonie, so v nedeljo v Prosvetnem domu na Opčinah ustvarili primerno vzdušje za praznični zaključek pobude, ki jo že šesto leto prireja Glasbena matica, harmonikarski orkester Synthesis 4 in društvo Altamarea. Tekmovalci so zaključili tridnevno izkušnjo sproščeno in veselo, organizatorji pa s sladko-grenkim priokusom, ki ga daje zavest o neuravnoteženem razmerju med kakovostno rastjo in posluhom potencialnih podpornikov. Predsednik ocenjevalne komisije in ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj je namreč pričel slovesno nagrajevanje z dvojno ugotovitvijo, da je tekmovanje v šestih letih doživelo stalno rast na številčni in umetniški ravni s povečanim zanimanjem v mednarodnem merilu, obenem pa ni deležno dovolj širše podpore, da bi primerno nagradilo mlade talente in izvedlo celoten program v slogu sorodnih mednarodnih tekmovanj. Organizatorji so se morali namreč odpovedati koncertnemu nizu, ki je v prejšnjih letih spremljal tekmovalne nastope, kot tudi primerni promociji dogodka s plakati in letaki. Idealistični naboj, podpora Zdravne kraške banke in zadruga Coop ter sodelovanje najbolj priznanih italijanskih harmonikarskih znamk so bile osnove pobude, ki je letos dosegla največje število udeležencev (27 solistov in 6 komornih skupin). Tekmovalci so prihajali iz sedmih evropskih držav; poleg vsakoletne prisotnosti harmonikarjev iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Srbije so seznam zastopanih narodov dopolnile še Moldavija, Grčija in Litva (slednja je odnesla največje število nagrad).

Vsi, ki so prejeli prvo absolutno nagrado v vsaki kategoriji, so v nedeljo popoldne nastopili z utrinkom iz tekmovalnega programa na koncertu nagrajencev v Prosvetnem domu na Opčinah. Komisija

Nagrade so se najbolj veselili najmlajši

KROMA

je letos podelila več prvih nagrad in prvič najvišje možno točkovanje (100). Podvig je uspel devetletni, zelo nadarjeni in temperamentni Grkinji Marii Davki, ki je sama napisala priredbe izvedenih skladb. Zanj je komisija izven pravilnika dodala posebno nagrado za najvišje ocenjenega tekmovalca. V C kategoriji je prejel prvo nagrado Leonardo Snidaro iz Benečije. Učenec špepske Glasbene matice je prejel tudi nagrado za najvišje ocenjenega tekmovalca iz dežele

FJK. Najvišje točkovanje v kategoriji C pa je dosegel samozavestni Litovec Audrius Daučianskas in prav tako je predstavnik Litve, zagnani Laimonas Salijus, stopil na najvišjo stopničko lestvice v naslednji, D kategoriji. Edini nagradien Slovenec je bil Miha Plavčak, ki je prejel zlato odličje v E kategoriji. Vrsto nagrajenih solistov je sklenil tankočutni in muzikalični Stjepan Vuđer iz Hrvaške, drugi v kategoriji koncertantov, kjer komisija ni podelila prve nagrade. V

prvi kategoriji komornih skupin sta se najbolje uvrstila simpatični sekstet mladih glasbenikov z Jesenic in litovski Trio con brio, ki je z lepim soglasjem predstavil zasedbo, kjer sta poleg harmonikarja sodelovala pianistka in flavtist, ki je igral na tradicionalno litovsko pihalo. V drugi kategoriji komornih skupin sta se odlikovala ženski kvartet harmonik Alytus in živahni kvintet Kaunas, oba iz Litve.

ROP

Včeraj danes

Danes, SREDA, 8. oktobra 2008
MITJA

Sonce vzhaja ob 7.12 in zaton ob 18.32 - Dolžina dneva 11.20 - Luna vzhaja ob 15.38 in zaton ob 0.46.

Jutri, ČETRTEK, 9. oktobra 2008
DIONIZIJ**VREME VČERAJ OB 12. URI:** temperatura zraka 15,9 stopinje C, zračni tlak 1021,3 mb ustaljen, brezvetrje vlaga 71-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 18,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. oktobra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.**Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Oriani 2 (040 734441), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 410928), Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nužnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje - Miramarski drevored 11, Trg Cavana 1. Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nužnim receptom.

NOČNA SLUŽBA**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**
Trg Cavana 1 (040 300940).**www.farmacistitrieste.it**

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nužnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (z zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.**AMBASCIATORI** - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.**ARISTON** - 16.30, 18.30, 21.00 »La terra degli uomini rossi«.**CINEMITY** - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mamma mia!«; 18.05, 21.15 »Miracolo a Saant'Anna«; 15.50, 18.00, 20.05, 22.15 »Zohan«; 16.05, 17.55 »L'arca di Noe«; 15.50, 18.00, 20.05, 22.15 »La mummia: La tomba dell'imperatore Dragone«; 16.00, 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«; 20.00, 22.00 »Burn after reading: A prova di spia«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Hancock«; 16.10, 18.05 »Kung Fu Panda«.**EXCELSIOR** - 16.00, 18.30, 21.00 »Parigi«.**EXCELSIOR AZZURRA** - 16.30, 18.20, 21.00 »Pranzo di Ferragosto«.**FELLINI** - 17.00 »Kung Fu Panda«; 18.30, 20.15, 22.00 »Il papa' di Giovanna«.**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.00, 17.45, 20.45, 22.20 »Burn After Reading - A prova di spia«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 15.45, 18.15, 19.30, 22.00 »Miracolo a Sant'Anna«.**KOPER - KOLOSEJ** - 19.00, 21.20 »Tropski vihar«; 18.40, 20.40 »Vojna zvezd: Vojna Klonov«; 19.20, 21.40 »Dirka smrti«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.20, 18.20, 20.20, 22.20 »Mamma mia!«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zohan - Tutte le donne vengono al pet-

tine«; Dvorana 3: 16.30 »Un segreto tra di noi«; 18.15, 20.15, 22.15 »Riflessi di paura«; Dvorana 4: 16.30 »L'arca di Noe«; 18.00, 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.15 »Zohan«; Dvorana 4: 18.15, 21.15 »Miracolo a S. Anna«; Dvorana 5: 17.30 »L'arca di Noe«; 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«.

Izleti

KLAPA'36 dolinske občine vabi na izlet v Nadiške doline v nedeljo, 19. oktobra. Vabilo na kosilo, ogled Čedadina in obisk praznika kostanjev. Za informacije 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).**POZORI** Endovnevi izlet po partizanskih poteh v nedeljo, 19. oktobra, v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log ODPADE, zaradi nizkega števila udeležencev.**DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE** obvešča izletnike, da je odhod za izlet na Ptuj v nedeljo, 12. oktobra, ob 6.30 iz avtobusne postaje v Miljah, od Korošcev ob 6.40, pri ex-Fiat Grandi ob 6.50 ter od Fernetičev okoli 7. ure. Prihod na iste postanke v večernih urah.**PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA** vabi na tradicionalni pohod po Banjšicah, v nedeljo, 12. oktobra. Krožna pot primerna za vsakogar, po pohodu družabno srečanje. Zbor udeležencev med 8.30 in 9. uro pred domom KS na Banjšicah. Vpisnina: 5,00 evrov (topel obrok in napitek). Pohod vodi Jože Sedevčič, ki ga lahko pokličete za dodatne informacije na tel.: 041/345-411.

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU vabijo v soboto, 18. oktobra, na romarski izlet v Kočevje in širšo okolico z zanimivo zgodovinsko preteklostjo in lepoto narave. Avtobus bo odpeljal z Bazovice b 6.10. s trga Oberdan ob 6.30, s Sesljana ob 6.45, s sv. Križa ob 6.50, s Proseka ob 6.55, z Opčin ob 7. uri. Stroški romarskega izleta znašajo 42,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije pokličite čimprej 040-220693 ali 347-9322123.

ASD-SK BRDINA organizira 18. in 19. oktobra izlet in smučanje na ledeniku Molltaler. Vpisovanje je odprto vsem. Za informacije in prijavo pokličite na tel. št. 348-8012454. Zaradi organizacijskih razlogov, naj se zainteresirani javijo čimprej. Vljudno vabljeni!

KMEČKA ZVEZA vabi svoje člane, da se udeležijo izleta, ki ga prireja v nedeljo, 19. oktobra, na tradicionalni praznikn kostanja BURNJAK. Praznik nudi poleg pokušine in možnosti nakupa domačih pridelkov, med katerimi izstopa kostanj, bogat kulturni spored. Odhod avtobusa ob 7.30 iz Boljunca. Cena izleta, ki vključuje potovanje z avtobusom in kosilo, je 35,00 evrov. Zainteresirane naprošamo, da se iz organizacijskih razlogov čim prej vpišejo v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, tudi telefonsko, od ponedeljka do petka do 13. ure (Trst - 040 362941, Gorica 0481-82570).

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in krožek KRUT vabita na izlet v nedeljo, 19. oktobra, tokrat »Skozi Ljubljano do Dovjega«. Vpisovanje in vse informacije na Krut-u, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu, tel. 040-826661 in g. Boletu, tel. 040-417025.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 22., 23. in 24. oktobra. Z avtobusom se boste odpeljali v Ligurijo, kjer si

boste lahko ogledali razne oljčnike, vinograde in torklo ter razne lepote Ligurije. En dan bo posvečen samo turizmu, premikali pa se boste z ladjo in z vlakom in si ogledali Cinque Terre. Približna cena izleta za vse tri dni znaša 270,00 evrov. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel. št.: 040-8990103 (Laura), oz. 040-8990108 (Roberta) in boste dobili vse dodatne informacije in tudi podrobni program izleta.

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE vabi na v nedeljo, 26. oktobra, na brezplačni kulturno-jezikovni izlet na Sočo in v dolino Trente. Obiskali bomo tudi muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu. Izlet je namenjen vsem, ki znajo in se učijo slovenski jezik tudi preko drugih šol. Info.: na sedežu ustanove, ul. Valdirivo 30, tel. št. 040-761470, 040-366557 od 17. do 19. ure ali 338-2118453.

Mali oglasi

DELAVEC srednjih let išče novo službo. Klicati ob delavnikih od 10.00 do 12.30 na tel. št.: 349-3320198.**IŠČEM DELO** kot tajnica/uradnica z večletno izkušnjo v jutranjih urah. Tel.: 348-7428691.**KUPIM** majhno stanovanje v Miljah. Tel. št.: 339-4551135.**PODARIMO** kaminsko peč rabljeno dve sezoni. Klicati v večernih urah na tel. št. 334-3333451.**PRODAM HIŠO** v okolici Zgonika (Girandole) z majhnim vrtom. Okvirna cena 185.000 evrov. Tel. 040-327296.**PRODAM ZEMLJIŠČE-PAŠNIK** 1.300 kv.m., v stenih v Boljuncu. Tel.: 040-280910.**PRODAM** 4000 kv m. nezazidljivega zemljišča med Opčinami in Repnom (takoj po mostu, ki prečka avtocesto). Dostop z avtom. Cena 19.500 evrov. Tel. 347-6145807.**PRODAM** kraški portal. Tel. 334-6475337.**PRODAM** kraško skrinjo iz oreha, vso pobarvano z rožami. Tel. 339-7396098.**PRODAM** krušno skrinjo (madia) iz češnjevega lesa. Tel. 339-7396098.**PRODAM** motor Aprilia 125 tuareg - win po ugodni ceni. Tel. 338-6036203.**ZARADI NEUPORABE** prodam profesionalno kletko znamke Meneghin, v zelo dobrem stanju, za vzrejo kuncev (2 x 6,18 m). Deluje povsem avtomatično. Cena 2.000 evrov. Tel. 329-7260688 v večernih urah.

Poslovni oglasi

IZKUŠENA GOSPA IŠČE DELO: pomoč starejšim, pospravljanje. Tel. 00386-41948806

Loterija 7. oktobra 2008

Bari	21	60	16	85	41
Cagliari	21	81	28	72	38
Firenze	16	26	82	9	48
Genova	8	80	27	7	39
Milan	66	16	62	1	32
Neapelj	79	41	72	2	30
Palermo	60	82	24	72	64
Rim	24	55	18	1	62
Turin	56	80	69	7	51
Benetke	82	63	42	31	44
Nazionale	44	11	38	81	80

Super Enalotto št. 121

16	21	24	60	66	79	jolly	82	
Nagradni sklad								8.564.699,93 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot								75.051.400,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami								-0 €
16 dobitnikov s 5 točkami								80.294,06 €
2.936 dobitnikov s 4 točkami								437,57 €
128.130 dobitnikov s 3 točkami								20,05 €

Superstar 44

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
11 dobitnikov s 4 točkami	43.756,00 €
465 dobitnikov s 3 točkami	2.005,00 €
7.833 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
54.063 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
122.267 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

vabi na predstavitev publikacije

GREMO V MESTO LJUBLJANA

(Arhitekturni sprehodi in ogledi)

danes, 8. oktobra 2008, ob 18. uri
v galeriji Narodnega doma v Trstu.O publikaciji bosta spregovorila avtorja
arh. Špela Kuhar in Robert Potokar
ter arhitekt Anastazija Korsič.
Glasbeni utrinek: Tadeja Kralj (harfa).

Sponsor:

Podružnica Trst

Slovenska skupnost
mestna sekcijaMestna sekcija
stranke Ssk prirejadanes, 8. oktobra ob 18.00
na sedežu stranke
v ulici G. Gallina, 5
svoj**SEKCIJSKI KONGRES**Toplo vabljeni člani,
somišljeniki in prijatelji!rek in četrtek od 16.30 do 17.30. Vad-
ba se prične 2. oktobra. Informacije
na licu mesta.**KRD DOM BRIŠČIKI** obvešča, da se bo
v ponedeljek, 13. oktobra, začela red-
na vadba pilatesa s sledečim urni-
kom: ponedeljek, od 18. do 19. in od
19. do 20. ure; četrtek, od 19. do 20.
in od 20. do 21. ure. Za vpis in po-
jasnila pokličite na tel. št.: 040-
327327 (Anica) ali 040-327062 (Nor-
ma) v večernih urah.**SKD F. PREŠEREN - ŠIVANJE NOŠ:**
Ponovno srečanje bo v ponedeljek,
13. oktobra, ob 20.30 v gledališču F.
Prešeren v Boljuncu.**KRUT - NATURA** prireja začetno de-
lavnico Bioenergije s prvim sreča-
njem v sredo, 15. oktobra, ob 19. uri.
Istega dne ob 17.30 bo stekla tudi na-
daljevalna delavnica. Vpisovanje in
dodatne informacije na sedežu Krut-
a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.**KRUT** sporoča, da tečaj joga pričanja
v četrtek, 16. oktobra, ob 19.30.
Vpisovanje in dodatne informacije na
sedežu krožka, ul. Cicerone 8, Trst,
tel. št.: 040-360072.**MATURANTI** učiteljica A.M. Slomšek
iz leta 1978 se zberemo na družabni
večerji, ki bo v soboto, 18. oktobra,
ob 20. uri v pivnici Golden v Sežani.
Svojo prisotnost potrdi s sporočilom
ali pokličite na tel. 338-8086691 (Igor-
Nacjo).**REIKI** - v teku je vpisovanje na tečaj
prve stopnje, ki se bo odvijal 18. in
19. oktobra pri Krut - Natura. Prija-
ve in vse dodatne informacije na se-
dežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-
360072.**DRUŠTVO SLOVENCIV MILANU** bo
slovesno praznovalo 40. obletnico
prve slovenske maše v Milanu, v ne-
deljo 19. oktobra, ob 15.30, v bazili-
ki Sv. Ambroža v Milanu.**PILATES PRI SKD IGO GRUDEN** Ob
torkih in petkih pilates 1 ob 18.30; pi-
lates 2 ob 19.30. V sredo, 22. oktobra,
začetek novega niza uvajanja začet-
nikov ob 18.30. Za zdravo hrbtenico
v sredah ob 17.30, v petkih ob 18.30.
Za pojasnila, tel 040-200620 ali 349-
6483822 (Mileva).**35-LETNIKI** se bomo zbrali na praz-
novanju v restavraciji Križman v
Repnu, v soboto, 8. novembra, ob 20.
uri, kjer bo večerja za zabavo. Prijavi-
te se na naslov: vecerja1973@yahoo.it (napišite svoje ime in priimek,
datum rojstva in telefonsko številko)
ali pokličite ob urah obedov na tel.
338-9436142 (Gabrijela). Vabljeni!**TRŽAŠKO ESPERANTSKO ZDRUŽE-
NJE** razpisuje 3. Mednarodni natečaj
na temo »Božič v podobi in pesmi«
namenjen otrokom vsega sveta od 6.
do 14. leta. Vsak lahko pošlje več iz-
delkov na omenjeno temo in sicer:
risbo, ki naj ne presega velikosti lista
A4 in/ali pesem. Vsa dela morajo do-
speti do 10. novembra, na sledeči na-
slov: »Esperanto Trieste C.P. 601,
Trieste Centro, IT-34132, Trieste-
IT«. V pošiljki naj bo listek z imenom
in priimkom avtorja/ice, naslov, star-
ost, ime šole in razreda. Vsa do-
bljena dela bodo razstavljena v božič-
nem času 2008. Zmagovalce bodo
proglasili na javni svečanosti. Za na-
daljnja navodila: noredv@tele2.it
ali tedudo.ts@gmail.com**Priveditve****OBČINA DEVIN NABREŽINA** sporo-
ča, da je v razstavnici dvorani Turi-
stičnega Informativnega Centra v Se-
sljanu (IAT) na ogled razstava Izlo-
žba umetnikov, na kateri razstavlja-
jo do 12. oktobra: Tomaž Caharija
(kamniti izdelki), Piero Marcucci
(skulpture in slike), Miloš Ciuk (kam-
niti izdelki), Mileva Martelanc (gli-
neni izdelki), Vittorio Porro (kamni-
te skulpture), Luisia Comelli (slike),
Anita Nemanin (slike), Viktor God-
nic (slike), Luca Monet (kamen) in
Anica Pahor (skulpture in slike).**OBČINA MILJE** vabljeno vabi na otvo-
ritev razstave »Porečanka včeraj: oz-
kotirna proga danes: pot zdravja in
prijateljstva«, ki jo je uredila Branka
Sulli Sulčić. Otvoritev bo v petek, 10.
oktobra, ob 18. uri v občinski dvorani
umetnosti »G. Negrisin«.**SKD BARKOVLE** Ul. Bonafata 6 pri-
reja v soboto, 11. oktobra, večerji
pohod »Zoro Starec«. Po domačih
klancih nas bo vodila prof. Marinka
Pertot. Ob 16. uri bo počastitev
spomina Zora Starca na pokopališčuna Kontovelu. Ob 17. uri bo start po-
hoda izpred sedeža barkovljanskega
društva. Priporočamo primerno obu-
te in svetilko. Info vam nudijo na tel.
040-411635 ali 040-415797.**DOBRODELNI KONCERT »STU LEDI
NEJ PRIDE NUTER«** - folklorno
srečanje posvečeno Stojanu Petaro-
su, pod pokroviteljstvom Pokrajine
Trst, bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 17.
uri, v Kosovelovem domu v Sežani.
Sodelujejo: TFS Stu Ledi, AFS Štu-
dent (Maribor), GF Santa Gorizia
(Gorica) ter Istrska glasbena skupi-
na Vruga. Izkupiček bo dodeljen v do-
brdelne namene.**RADIJSKI ODER** obvešča, da bo na-
slednja predstava 11. Gledališkega
vrtljaka na sporedu v nedeljo, 12.
oktobra, v dvorani Marijinega doma
pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesija 27),
prva predstava ob 16. uri (red SON-
ČEK) in druga ob 17.30 (red ZVEZ-
DA). Skupina KPD Šmihel bo nasto-
pila z igrico MEZINČEK.**Prispevki**V spomin na Jušto Guštin vd. Pianini
darujeta Edi in Jadranka 30,00 evrov
za Združenje za raziskavo redkih bo-
lezni Rudi.V spomin na drago Tatjano Šmuc vd.
Koren daruje Marija Plahuta - Janka
50,00 evrov za Združenje bivših de-
portirancev ANED.V spomin na predrago Tatjano Šmuc
vd. Koren darujeta Janka in Tatjana
50,00 evrov za Krut.

† Zapustila nas je

**Fioretta Jakomin
por. Zahar**

Žalostno vest sporočajo

mož Edi, hčeri Erika in Andrina z
Mauriziem in ljubljena vnukinja
Marta.Pogreb bo v petek, 10. oktobra 2008 ob
11.00 iz mrtašnice v ulici Costalunga
v boljunske cerkev.Namesto cvetja darujte za onkološko
strukturo dr. Tuveri.

Trst, 8. oktobra 2008

Draga sestra,
veliko sva skupaj preživeli in še do-
sti bi skupaj naredili.
Prehitro te je bolezen odtrgala od
vseh nas.

Ostala boš vedno v najinih srcih.

Sestra Angela in Tiberio

Draga teta,
tvoja moč in volja do življenja, s ka-
terima si se borila proti bolezni, sta
zame zgled, ki me bo spremljal sko-
zi celo življenje.Hvala za vse, kar si mi dala.
Počivaj v miru.

Laura z Giannijem

Ciao teta Fioretta,
pogrešala bova tvoj nasmeš in tvoje
čokoladice.

Alek in Mark

V 94. letu starosti je mirno zaspala

**Julija Bogatec
vd. Štoka**

Žalostno vest sporočajo

hčeri Ada in Elvira, sin Danilo z
družinami ter ostalo sorodstvo.Pogreb bo jutri, četrtek, 9. oktobra ob
13.00 uri iz ulice Costalunga v cerkev
na Kontovelu.

Kontovel, Križ, Trst, 8. oktobra 2008

Iskreno sožalje Bernardi in Boži ob
smrti sestre oz. tete

SILVE.

Cerkvene pevke iz Ricmanj

**DRUŠTVO ROJANSKI
MARIJIN DOM**
vabi na FILMSKI VEČER
Dr. OSKAR VOLPI
bo prikazal utrinke s
potovanj in prijateljiVečer bo
jutri, v četrtek, 9. oktobra
ob 20.30 v Marijinem domu v
Rojanu (ul. Cordaroli, 29)**Čestitke**Danes praznuje svoj 40. rojstni
dan naša draga KATJA. Zdravja,
sreče in veselja ter da bi se ti izpol-
nila vsaka, tudi najbolj skrita želja,
so voščila vseh, ki te imajo radi.Voščen na Krmenki okrogla le-
ta LOREDANA slavi in zato vse
najboljše ji želimo mi vsi. Da bi bi-
la zdrava in vesela in v ljubezni ved-
no živeča, ji iz srca želi njena klapa
cela.V Padzidu se vsi veselimo, ker
našega nonota
slavimo70 kapljic, 70 let,
to ti moramo danes zapet.
Ker pa pevci premajhni smo še,
le močno objamemo te.
70 poljubčkov pa ti damo,
ker prav radi te imamo!!!Tvoje miške iz Padzida
Robin, Patrik, Danjel in Nina Danes praznuje okroglo obletnico
naš pevec**Stevo Zahar**Še veliko sreče, zdravja
in veselega petja
mu želitaPD Slovenec in
MePZ Slovenec-Slavec**Osmice****OSMICA PRI DREJČETU** v Doberdo-
bu je odprta. Točimo belo in črno ter
nudimo domač prigrizek.**OSMICO** je odprl Škerk Boris v Pra-
protu. Tel. št.: 040-200156.**OSMICO** ima Zahar, Boršt 57. Tel. 040
- 228217.**Obvestila****KRUT** obvešča, da je še nekaj prostih
mest za skupinsko vadbo v termal-
nem bazenu v Gradežu in v Strunja-
nu. Prijave in dodatne informacije na
sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-
360072.**KRUT** prireja tečaj orientalskega plesa -
neverbalne, učinkovite tehnike
sproščanja napetosti, osvajanja har-
monije in samozavesti. Prijave in do-
datne informacije na sedežu, ul. Ci-
cerone 8, tel. 040-360072.**ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE
ODVISNOSTI ASTRA**
sporoča, da je posvetovalnica v na-
brežinskem zdravstvenem okraju(1.nadstropje, zadnja soba desno) na
voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.
AŠD CHEERDANCE MILLENIUM or-
ganizira osnovni - 12 urni tečaj stan-
dardnih in latinsko ameriških plesov
za srednje in višješolce ob sredah od
18.30 do 20.00 v telovadnici OŠ
F.Bevk na Opčinah. Ni potrebno
vpisovanje v paru! Tečaj vodi Petra
Križmančič. Prvo srečanje bo danes,
8. oktobra. Info. na 346-1852697 ali
+38651875966 Petra; 349-7597763
Nastja.**STRANKA SSK**, Sekcija Škedenj, Kol-
onkovec in Sv. Sergij priredi danes,
8. oktobra, ob 20. uri v prostorih do-
ma Jakoba Ukmarja v ul. Soncini 112,
sekcijski kongres. Toplo vabljeni člani,
somišljeniki in prijatelji!**TEČAJ NEMŠČINE** organizira dru-
štvo NOE. Na tečajih se boste naučili
splošnega in poslovnega jezika, po-
udarek na konverzaciji. Informativni
sestanek bo danes, 8. oktobra, ob 19.
uri v kmečkem turizmu Radovič v
Nabrežini. Tel.: 349-8419497.**DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM**
priredi v četrtek, 9. oktobra, filmski
večer z dr. Oskarjem Volpijem, ki
nam bo prikazal utrinke s potovanj in
še marsikaj. Večer bo v Marijinem
domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29) ob
20.30. Toplo vabljeni k udeležbi!**KRD DOM BRIŠČIKI** vabi na začetni in
nadaljevalni tečaj včenja z gospo
Marico Pahor, ki bo vsak četrtek od
16. do 18. ure v društvenih prostorih.
Prvo srečanje bo četrtek, 9. oktobra.
Vabljeni!**OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA
STU LEDI** vabi vse otroke, ki so jim
všeč ljudski ples in petje ter družab-
nost, na prvo vajo v četrtek, 9. okt-
obra, ob 17. do 18. ure v društvene
prostore SKD Škamperle na stadio-
nu 1. Maj v Trstu.**ASD-SK BRDINA** obvešča, da poteka
predsmučarska telovadba za otroke
ob sredah in telovadnici v Lonjerju od
16.30 do 18.00 ure in ob sobotah v
naravi od 15.30 do 17.00 ure. Kdor se
želi prijaviti, lahko kliče na številko
348-8012454. Vpisovanje je odprto
vsem. Vljudno vabljeni.**ASD-SK BRDINA** sklicuje v petek, 10.
oktobra, izredni občni zbor na sede-
žu društva v Merčedolu. Izredni ob-
čni se prične v 1.sklicu ob 19.30 in v
2.sklicu ob 20.30. Vabljeni člani dru-
štva.**PIHALNI ORKESTER BREG** s sodelo-
vanjem glasbene matice sprejema
vpise za glasbeno šolo za pihala, tro-
bila in tolkala. Info. na tel. št.: 338-
6439938 ali 040-228333 in vsak četr-
tek, ob 20. uri na sedežu v Dolini.**ČEZMEJNI DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR
SPD KRASJE**, ki ga vodi Matjaž
Šček, ima vaje ob petkih od 17. do 19.
ure v Bazovskem kulturnem domu.
Dobrodošle so nove pevke (stare od
14 do 19 let). Info: 333-1176331 in
00386-41495281 (Slo).**ČEZMEJNI MLADINSKI PEVSKI
ZBOR SPD KRASJE**, ki družni mlade
od 10. do 14. leta, ima vaje ob četrt-
kih v Ljudskem domu v Trebčah v
dveh izmenah (za nove pevce od
16.15 do 17.15). Info: 333-1176331 in
00386-41495281 (Slo).**SK DEVIN** prireja »Smučanje na pla-
stični stezi in Nabrežini vsako sobo-
to in nedeljo od 9. do 11. ure. 2. iz-
mena od 11. oktobra do 1. novembra
oz. od 12. oktobra do 2. novembra.
Možnost najema opreme. Informa-
cije na 338-8621592, 040-209873 ali
na info@skdevin.it**SKD VIGRED** obvešča pevce in god-
ce od vse povsod, da bo tudi letos v
okviru 13. Kraškega Oktoberfesta, v
Praprotru pod šotorom v nedeljo, 12.
oktobra, ob 16. uri tradicionalni
Kraški Muzikfešt. Sodelujejo lahko
muzikanti, ki igrajo na različne in-strumente, tudi originalne, le da so
v postavi od dua do številne skupine.
Prijave do sobote, 11. oktobra zvečer
pri odbornikih društva, oz. na prired-
itvenem prostoru v Praprotru ali na
e-mailu: tajnistvo@skdvigred.org.**SKD VIGRED** vabi na 13. kraški Ok-
toberfest pod šotorom, ki bo v Pra-
protu 10. 11. in 12. oktobra. V petek,
10. oktobra, ob 19. uri otvoritev, sle-
di ples s skupino Okrogli muzikanti.
V soboto, 11. oktobra, ob 15. uri
ex tempore za otroke in mladino ter
turnir v briškoli za odrasle, od 19.30
ples s ansambloma Mladi kraški
muzikanti in Navihanke. V nedeljo,
12. oktobra, od 9. do 10. ure zbira-
lišče za 13. pohod »Na Krasu je kras-
no«. Ob 13. uri odprtje kioskov, ob
16. uri 13. Kraški Muzikfešt - sreča-
nje ljudskih godcev in pevcev, nato
ples s ansambлом Slovenski zvoki.V soboto in nedeljo taborniški koteček
za otroke in mladino v organizaciji
tabornikov Rodu Modrega Vala Trst
- Gorica.**AŠK KRAS - NAMIZNOTENIŠKI OD-
SEK** obvešča, da že poteka vadba
namiznega tenisa za začetnike v
športno kulturnem centru v Zgoni-
ku. Interesenti se lahko prijavijo od
ponedeljka do petka ob 16.30.**MEPZ SKALA SLOVAN** obvešča pev-
ke in pevce, da se bodo pevske vaje
odvijale ob ponedeljkih in četrtkih,
ob 20.45, v domu Skala v Gropadi.
Vabljeni novi glasovi!**OBVESTILO OLJKARJEM:** Kmečka
zveza obvešča, da Deželna služba za
varstvo rastlin svetuje s svojim opo-
zorilom z dne 26. septembra, da so
še možni napadi oljčne muhe. Olj-
karji, ki še niso opravili škropilnega
posega proti oljni muhi za prepre-
čitve napada ličink te žuželke, še zla-
stti na območjih kjer je bil presežen
prag nevarnosti, naj to opravijo čim-
prej na oljčnih belice. Omenjena
služba svetuje škropljenje s sredstvi
na osnovi dimetoata (Rogor). Pri tem
opozarja, da je karenčna doba tega
pripravka 28 dni in je zato ta poseg,
upoštevajoč čas obiranja oljčnih plo-
dov, verjetno zadnji. V primeru oljč-
nikov, kjer je bil že izveden poseg, naj
se oljkarji posvetujejo s strokovnja-
ki o morebitni potrebi po novem po-
segu. Kontrolna številka na mobil-
nih: za varstvo ECOTRAP 338-
9176435, za varstvo MAGNE-OLI
347-9422892.**OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VI-
GRED** vabi v svoje vrste otroke, ki
obiskujejo vrtec in osnovno šolo.
Pevske vaje vsak ponedeljek od 16. do
17. ure v društvenih prostorih v
Šempolaju. Pevovodji Nicole Starc in
Aljoša Saksida.**OTROŠKA PLESNA SKUPINA VI-
GRED** vabi v svoje vrste osnovno-
šolce. Tedenska srečanja, vsak čet-
tek, ob 16. do 17. ure, v društvenih
prostorih v Šempolaju. Mentorica
Jelka Bogatec. Info na tel. št.: 380-
3584580.**ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH
DRUŠTEV** obvešča, da so se spre-
menili urniki odhoda ekscurzije Po
poteh pesnikov in pisateljev, ki bo v
nedeljo, 12. oktobra. Odhod iz Op-
čin ob 7. uri (Prosvetni dom), ob 8.
uri iz Gorice (parkirišče pri Rdeči hi-
ši na ital. strani). Za pojasnila in in-
formacije pokličite na goriški (0481-
531495) oz. tržaški urad ZSKD (040-
635626).**ŠAHOVSKI KROŽEK PRI SKD I. GRU-
DEN** v Nabrežini bo potekal pod
mentorstvom Borisa Fajbana ob sre-
dah ob 18. uri za otroke in ob četrt-
kih ob 20.30 za odrasle.**ŠZ BOR** obvešča, da bo rekreacija za
odrasle potekala v prostorih Stadio-
na 1.maj s sledečimi urniki: pone-
deljek in petek od 9. do 11. ure ter to-

LJUBLJANA - Razstava v Narodni galeriji

Prelomni pomen in značilnosti impresionizma na Slovenskem

Dela slovenskih mojstrov so na ogled do osmega februarja 2009

Levo Sternenov
Rdeči parazol,
desno pa
Groharjev Sejalac

V ljubljanski Narodni galeriji je v teku obsežna razstava o slovenskih impresionistih in njihovem času, ki zajema likovno dogajanje v razdobju med leti 1890 in 1920. To je čas ekonomskega razcveta in novih tehnoloških pridobitev, kar se je odsevalo tudi v spremembah na družbeno-politični sceni. Na prehodu 19. v 20. stoletje se je z naglimi koraki začela spreminjati tudi Ljubljana. Mesto se je začelo širiti in poleg historicističnih prvin se na področju arhitekture začela uveljavljati tudi secesija. Z izgradnjo Jakopičevega paviljona iz leta 1919 zaživi obnem v pogled v nacionalno umetnostno produkcijo. Leto kasneje se rodi stalna zbirka Narodne galerije. Narodno zavest so v tem obdobju

utnjevali tudi različni spomeniki zaslužnih mož.

Dokler ni Ljubljana po drugi svetovni vojni premogla lastne Akademije za likovno umetnost, so se slovenski umetniki šolali na tujem, zlasti na Dunaju in v Münchnu ali v drugih srednjeevropskih mestih ter nato prinašali na domača tla svoja nova izkustva. Tudi na likovnem področju so tako umetniki postopoma uvajali prvine moderne umetnosti. Upirali so se utečeni tradiciji predvsem pa akademizmu, njihovi novi nazori niso sicer sprva doživeli odobravanja. Šele ko so našli pozitiven odziv v drugih evropskih prestolnicah, so se začeli uveljavljati tudi na Slovenskem s svojimi vidnimi vtisi pejsa-

žev, ki imajo obnem simbolično valenco nacionalne identitete.

Impresionizem označuje prelomnico in uvaja nove izrazne poti; fotografija in film pomenita tudi v tem smislu nov izvir kot tudi področje grafičnega oblikovanja. Jakopič, Jama, Grohar in Strnen, nosilni stebri slovenskega impresionizma so se izoblikovali v Münchnu v zasebni šoli Antona Ažbeta v devetdesetih letih 19. stol. in tam spoznali smernice francoskega ter nemškega impresionizma. Posebej so se programsko zavzeli za slovensko umetnost in postali z razdaljo časa za slovenski narod del naše splošne likovne zavesti. Modernizem zajema sicer slogovno različne pristope, razstava nam želi približati širši vpogled v dogajanje tega obdobja preko stvaritev sopotnikov impresionistov. Skupina Vesnanov, ki se je v istem obdobju izoblikovala na Dunaju pa je bila bolj naravnana na narodno etnografsko dediščino in motiviko.

Že na stopnišču ob vstopu v Narodno galerijo zagledamo mogočni macesen, na njem manjšo reprodukcijo znane Groharjeve slike. Na steni si sledijo fotografije slikarjev in njihovih sopotnikov, ki uvajajo gledalca v osrednji prostor

dvorane, kjer so zbrane pomembnejše slike in kipi slovenskih impresionistov po tematskih sklopih. Medtem ko so se slikarji pretežno izoblikovali na münchenski akademiji, so izhajali kiparji iz izkustev dunajske šole. Na nasprotni strani pa so zbrane originalne risbe, grafike, karikature Vesnanov in knjige, za katere so nastale. To skupino umetnikov označujejo prevladujoči žanrski prizori, očitni so vplivi secesije in slikovitega realizma. Zelo so bili priljubljeni motivi iz podeželja in folklore, ki so se s časom vtisnili v splošno narodno zavest Slovencev in s tem izpolnili osnovne namere Vesnanov povzete v njihovem motu: »Iz naroda za narod!«.

V posameznih sobah nato ločeno spoznamo različne stvarnosti, ki se neposredno vežejo na pojav impresionizma. Slike Antona Ažbeta, zlasti portreti in akti, ob delih njegovih učencev so razstavljene ob slikah Ferda Vesela in Ivane Kobilice, ki nadaljujeta z realistično tradicijo žanrskih prizorov. V naslednjih odsekih razstave so slike zbrane po motiviki in avtorjih. Mestoma kar prenatrpane stene dovoljujejo na ogled doslej še javno ne razstavljenih del, ki so jih številni zasebniki posodili za to priložnost. Serija Jakopičevih

upodobitev Križevniške cerkve, ki se je nahajala nasproti njegovega stanovanja, dovoljuje stvarno razlikovanje sprememb svetlobe in atmosfere v različnih trenutkih dneva posameznih slik.

Zanimiv je odsek posvečen fotografiji, kjer prihaja očitno do izraza prepletanje med to zvrstjo in slikarstvom. Osebnost Avgusta Bertholda prihaja v ospredje kot peti enakovredno priznani velikan slovenskega impresionizma s svojim fotografiskim piktorializmom. Razstavljene so tudi razglednice iz tega obdobja; na ogled sta črno-bela nema filma in možno si je ogledati še audioviziv, ki izpričuje razvoj arhitekture v Ljubljani. Inerktivna zgoščanka omogoča obiskovalcem, da pobližje spoznajo določene vsebine, ki jih razstava že nakazuje, medtem ko je v zelo zajetnem in bogato opremljenem katalogu izbrano tako slikovno gradivo kot strokovni teksti različnih avtorjev.

Razstavo v Narodni galeriji v Ljubljani, ki je pred kratkim slavila svojo 90. obletnico delovanja, si lahko ogledamo do 8. februarja z naslednjim urnikom: od torika do nedelje med 10. do 18. ure, ob četrtkih pa do 20. ure.

Jasna Merku

GLEDALIŠČE KOPER - Premiera jutri v Piranu

Zgodba Anne Frank v novi odrski postavitvi Ksenije Murari

Zgodba Anne Frank, ki je verjela, da so ljudje na svetu zato, da delajo za boljši svet, bo premierno zaživela na odrskih deskah še pod okriljem Gledališča Koper. Predstava Ksenije Murari je nastala po zapisih iz znanega dnevnika mlade Judinje in se osredotoča na to, kako je deklica v skrivališču odrasla in izoblikovala svoj pogled na svet. Predstava z naslovom Ljubezen Anne Frank ali Zgodba o človeškem dostojanstvu skuša odgovoriti na vprašanja, kako je odrasla deklica, ki je s 13 leti prišla v skrivališče. Frankova je namreč s pomočjo knjig, učenja in pogovorov gradila svoj odnos do bivanja in ljudi, hkrati pa opazovala svojo preobrazbo iz deklice v žensko in se v skrivališču tudi zaljubila v Petra, obema pa ni bilo dano okusiti slast telesne ljubezni.

Annin Dnevnik ni dramsko pisanje, temveč stanje bivanja brez pravega začetka, konca, konflikta in nasprotnikov. V zgodbi so me zato pritegnili predvsem odnosi med prebivalci skrivališča in njihovi drobni, vsakodnevnimi medsebojnimi zapleti, je v pogovoru z dramaturgom koprskega gle-

dališča Mihom Trefaltom povedala avtorica priredbe dnevniškega besedila Frankove in režiserka Murarijeva.

Murarijeva se je pri predstavi osredotočila na vpliv osamitve in prostorske utesenjenosti na življenje šestih ljudi, skritih pred zunanjim svetom, na njihovo močno voljo do preživetja in na obup, ki ga doživljajo. Rdeča nit priredbe je po njenih besedah odraščanje dekleta na intelektualni, duhovni in telesno-erotični ravni, hkrati pa je avtorica ohranila posebnost odnosov, ki se lahko razvijejo v izolaciji skrivališča.

Anne Frank si je želela postati pisateljica ali novinarka in po končani vojni napisati knjigo, v kateri bi opisala svoje življenje med vojno v skrivališču. V njej bi nam morda ponudila enega od možnih odgovorov na vprašanje, zakaj so na svetu vojne. Toda njeno življenje se je iztekle pre zgodaj, zapustila pa je le dnevniške zapiske, znane pod naslovom Dnevnik Ane Frank, so zapisali v Gledališču Koper.

V odrski različici Gledališča Koper bo Frankovo upodobila Mojca Fatur, v

vlogi Petra van Daana pa se bosta izmenjevala Klemen Slakonja in Primož Forte. V predstavi igrajo še Brane Grubar, Vesna Maria Maher, Vlado Repnik in Ana Facchini v alternaciji z Marjuto Slamnič, za glasovi radijskih napovedovalcev pa se skrivata Ivo Lotrič in Sebastian Nared. Scenografijo je zasnoval Miha Knific, kostumografijo Sebastian Nared, pod glasbo za predstavu pa se podpisuje Igor Leonardi.

Po uspehu britanske in angleške izdaje Dnevnika Anne Frank leta 1952 so delo na gledališki oder sicer prvič postavili leta 1955 na Broadwayju.

Avtorja priredbe Frances Goodrich in Albert Hackett sta zanj prejela Pulitzerjevo nagrado in pa nagrado tony za najboljšo dramsko delo. Uspeh igre je spodbudil tudi filmske producente, ki so leta 1957 posneli prvi film po dnevniku mlade Judinje.

Premiera predstave, ki je nastala v sodelovanju z Avditorijem Portorož, bo jutri ob 20. uri v Gledališču Tartini v Piranu. (STA)

OBLETNICA SMRTI

Zadnji zapisi Ane Politkovske

Sredi septembra je pri založbi Sanje izšel slovenski prevod ruskega dnevnika »Zadnji zapisi. Dnevnik umorjene ruske novinark« novinarke in borke za človekove pravice Ane Politkovske, ki ga je napisala tik pred smrtjo, 7. oktobra 2006. Knjiga je prvič izšla pol leta po njenem umoru in redakcija se je morala zaradi tragične smrti neumorne razkrinkovalke nekega (političnega) pekla zaključiti brez avtoričine pomoči. Ostala je zajetna sestavljenka odlomkov iz njene beleške in ostalih besedil, v katerih brez dlake na jeziku piše o slabšanju političnih razmer v Rusiji v obdobju med decembrom 2003 in avgustom 2005. Zapisi so dokaz njene neustrašnosti pred tlačnimi čustvi in predsodki. Ko je podolg in počez prebredla Čečenijo, bila zraven ob nepojmljivih grozodejstvih in lastna opažanja primerjala z uradnimi razlagami, se ji je zasvitalo: politika ruskega režima je velika laž. Ime, ki ga je kot glavnega hudodelca v neraziskanih grozotah najpogosteje vzklikala, je bilo Vladimir Putin, v knjigi pa se poleg njega pojavi še vrsta drugih, poimensko navedenih posameznikov. »Nisem politična analitičarka. Sem le obraz v množici na ulicah Moskve, Čečenije, Sankt Peterburga in drugod. Živim v sedanosti in zapisujem, kar vidim. Ljudje mi pogosto govorijo, da sem pesimistka, da ne verjamem v moč ruskega naroda; da sem obsedena s svojim nasprotovanjem Putinu in da ne vidim ničesar drugega. Vse vidim, vse slišim. V tem je ravno problem,« je zapisala Politkovska.

FINANČNA KRIZA - Včeraj so zasedali finančni ministri povezave

Države EU bodo zvišale jamstva za bančne vloge

Italija, Nizozemska, Avstrija in Španija že ponujajo jamstvo za 100 tisoč evrov

LUXEMBOURG - Finančni ministri EU so se na zasedanju v Luxembourg dogovorili, da bodo države EU zvišale jamstva za bančne vloge fizičnih oseb iz 20.000 na najmanj 50.000 evrov, kar bo veljalo leto dni, po potrebi pa se lahko države odločijo za še višjo mejo.

Slovenski finančni minister Andrej Bajuk je dejal, da bo Slovenija, če bo potrebno, zagotovila tudi neomejeno jamstvo. Bančni sistem v Sloveniji po njegovih besedah ni v nikakršnih težavah, stroškov pa praktično ne bo. Slovenija je namreč doslej zagotavljala jamstva za vloge varčevalcev v višini 22.000 evrov, pri čemer znaša povprečna vloga Slovencev okoli 4000 evrov, je dejal minister.

Stabilnost bančnega sistema v Sloveniji je torej dobra, ne bi pa radi videli, da bi se te težave zdaj pojavile samo zato, ker bi neka država blizu nas ponujala večje varstvo depozitov, kot jih potrebujemo mi, je povedal Bajuk. To bi lahko povzročilo prenos sredstev iz Slovenije, je dodal, zato so potrebna podobna zavarovanja kot v sosesčini.

Italija sicer ponuja jamstvo za okoli 100.000 evrov, Nizozemska, Španija in Avstrija so včeraj sporočile, da bodo jamstvo zvišali na 100.000 evrov, za podobni korak pa se bo v naslednjih dneh odločila tudi Avstrija, ki pa si pridržuje pravico tudi do neomejenega jamstva. Slovenija bo pozorno spremljala dogajanje in po potrebi ter tudi pravočasno ukrepala. Če bo to zahtevalo neomejeno jamstvo, tudi te opcije Bajuk ni izključil.

Države članice EU so se sicer včeraj dogovorile za "usklajen odziv na ravni EU" na trenutno finančno krizo, poudarila pa so tudi, da lahko obstajajo tudi nacionalne posebnosti, zato lahko države odziv prilagodijo svoji individualni situaciji. Države so ob tem pozdravile namero Evropske komisije, ki bo kmalu predstavila predlog, ki bi nekako zblížal vse te različne sheme depozitov.

Finančni ministri so spričo slabega gospodarskega stanja potrdili nujnost usklajenega pristopa EU, ki naj temelji predvsem na treh elementih: domače politike morajo na makroekonomski in strukturni ravni spodbujati rast na trajnostni način, kar pomeni, da morajo države še naprej izvajati strukturne reforme; treba je povrniti zaupanje na finančnih trgih in se izogibati prekomernemu zaostrovanju pogojev pri posojilih malim in srednjim podjetjem; v zunanjskih odnosih pa prispevati k ugodnemu okolju, kar se nanaša na primeren menjalni tečaj evra.

Banke so pozvali, naj si prizadevajo za večji napredek pri preglednosti ocenjevanja tveganj ter metodologijah upravljanja, pozvali so tudi k boljšemu finančnemu poročanju. Ob tem so opozorili, da je treba bdeti nad ekonomskim in finančnim dogajanjem ter da je treba v celoti slediti načrtu za finančno stabilnost, h kateremu se je zavezala EU, ter tudi, da je treba zagotoviti čezmejno delovanje pristojnih organov, kar določa memorandum o sodelovanju na področju čezmejne finančne stabilnosti.

Sicer pa so se ministri lotili tudi nagrajevanja vodilnih v finančnem sektorju. Izpostavili so, da je določanje plač in bonusov v tržnem okolju v rokah delničarjev podjetja in tudi socialnih partnerjev, vendar pa je naloga oblasti, da opredeli primeren zakonodajni okvir in pomaga pri spodbujanju dobrih praks in prostovoljnega samourejanja zadeve. Ključno vprašanje, ki se poraja, je namreč, ali obstaja primerna povezava med višino plače in uspešnostjo.

Na finančno krizo vplivajo tudi visoke cene nafte, ki se bodo po mnenju ministrov obdržale na srednji in dolgi rok zaradi nenehnega močnega povpraševanja v hitro rastočih gospodarstvih in omejitve pri ponudbi. Zato pričakujejo čim prejšnje predloge s strani Evropske komisije o tedenskem objavljanju podatkov o komercialnih zalogah nafte. Zakonodajne predloge naj bi sicer Bruselj

obelodanil sredi novembra.

Ob tem je komisarka za konkurenco Neelie Kroes napovedala, da bo Bruselj še ta ali pa v začetku prihodnjega tedna izdal smernice, ki bodo omogočale hitro oceno, ali so dokapitalizacija bank oziroma jamstva za hranilne vloge v skladu s pravili državnih pomoči. Ministri so namreč tudi ponovili ponedeljkovo izjavo evroskupine, da je pomembna dokapitalizacija finančnih institucij, ki so ključne za delovanje sistema.

Španija bo tako ustanovila poseben sklad, s katerim želi pomagati španskemu finančnemu sistemu. Sklad bo vreden 30 milijard evrov, povečati pa ga bo mogoče na 50 milijard evrov, je danes napovedal premier Jose Luis Rodriguez Zapatero.

Tečaji na evropskih borzah so medtem, kljub temu da so si v primerjavi s ponedeljkom nekoliko opomogli, včeraj večinoma ostali v rdečem. Tudi trgovanje na newyorški borzi se je začelo z negativnim predznakom. (STA)

Zasednjo je predsedovala francoska finančna ministrica Christine Lagarde

FINANČNA KRIZA - FED bo odkupovala komercialne zapise

Bush sprejel predlog EU o izrednem zasedanju G8

WASHINGTON - Ameriška centralna banka Federal Reserve (Fed) se je odločila, da bo začasno odkupovala komercialne zapise, to je kratkoročne dolgove, s katerimi podjetja financirajo svoje dnevne operacije. Napoved Fed je malce pomirila Wall Street in ustavila padanje vrednosti delniških indeksov, čeprav pa jih uvodoma še ni bistveno potisnila navzgor.

Komercialne zapise podjetja izdajajo, da pridejo do denarja na primer za kupovanje materialov ali za izplačilo plač pod ugodnejšimi pogoji kot na primer z bančnimi krediti. V zadnjem času zaradi kreditne stiske skorajda ni bilo mogoče več izdajati tovrstnih zapisov za dlje kot dan ali dva, ker so se jih vlagatelji, ki takšne vrednostne papirje odkupujejo, npr. vzajemni ali pokojninski skladi, zaradi finančne krize bali kupovati. Zaradi tega je vse več podjetij težje prihaja do denarja za financiranje svojega delovanja in ukrep Fed je namenjen odpravi tega zamaška, ki je grozil celotni ekonomiji.

Fed je sporočil, da bodo komercialne zapise odkupovale uvodoma do konca aprila prihodnjega leta ali pa tudi dlje, dokler si trg ne opomore. Denar za transakcije bo zagotovilo finančno ministrstvo, ne bo del 700 milijard dolarjev proračunskega paketa za reševanje finančne krize, ki ga je pretekli teden potrdil ameriški predsednik George Bush.

Operacije bodo v pristojnosti Fedu New Yorka. Pravih ocen za to, koliko denarja bo potrebnega, še ni, vendar pa se ugiba, da naj bi bilo to morda celo do 1000 milijard dolarjev. Po podatkih ameriške centralne banke je bilo pretekli teden na trgu za okrog 1600 milijard dolarjev neporavnanih komercialnih zapisov, kar je za 2300 milijard dolarjev manj kot poleti leta 2007.

Odkupovanje komercialnih zapisov je ukrep, ki se je nazadnje uporabil v času velike gospodarske depresije v 30. letih prejšnjega stoletja. Poleg tega ukrep bo Fed na svojem naslednjem sestanku Odbora za prosti trg 28. in 29. oktobra najverjetneje znižal ključno obrestno mero, ki je trenutno na dveh odstotkih.

Odbor za nadzor in vladne reforme v predstavnem domu kongresa je včeraj nadaljeval z zaslišanji, ki so namenjena ugotavljanju vzrokov za izbruh finančne krize. Odbor pod vodstvom demokrata iz Kalifornije Henryja Waxmana je v ponedeljek zasliševal vodilne pri propadli investicijski banki Lehman Brothers, ki so si po napačnih tveganjih odločitvah vlaganj v vrednostne papirje, podprte z drugorazrednimi hipotekami, izplačevali milijone dolarjev bonusov, čeprav so se zavedali, da je banka pred propadom.

Ameriški predsednik George Bush pa je včeraj pristal na izredni vrh skupine najrazvitejših držav G8 o finančni krizi, ki ga predlaga predsedujoči EU Nicolas Sarkozy. To je sporočil v telefonskih pogovorih s francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozyjem, italijanskim ministrskim predsednikom Silvioom Berlusconiem in britanskim premierom Gordonom Brownom.

AVSTRIJA - Najverjetnejša je velika koalicija z Ljudsko stranko

Socialdemokrat Faymann danes prejme mandat za sestavo vlade

CELOVEC - Od ponedeljka zvečer je izid državnozborskih volitev 28. septembra v Avstriji dokončan, s tem pa se bodo lahko začela tudi pogajanja o oblikovanju nove avstrijske vlade. Avstrijski predsednik Heinz Fischer bo namreč že danes imenoval za sestavo nove vlade prvaka socialdemokratov (SPÖ) Wernerja Faymanna, zagovornika velike koalicije z Ljudsko stranko (ÖVP). Situacija je sicer dokaj zapletena, saj so poleg še vedno najbolj verjetne velike koalicije med SPÖ in ÖVP možne še najrazličnejše druge vladne koalicije s tremi strankami in s tem tudi vlada z obema desničarskima strankama FPL in BZÖ. Zato ni izključeno, da bo Avstrija dobila novo vlado šele po novem letu!

Po prešteti skoraj 370.000 oddanih glasovnic po pošti se je spremenil začetni rezultat iz 28. septembra in toliko, da sta Socialdemokrati in Svobodnjaška stranka (FPÖ) izgubili po en mandat vsaka, in sicer v korist Ljudske stranke in Zelenih. S tem je SPÖ na predčasnih parlamentarnih volitvah osvojila 57 mandatov,

Werner Faymann

Ljudska stranka 51, svobodnjaki 34, BZÖ 21 in Zeleni 20. Po štetu glasovnic po pošti so pridobili nekaj desetink odstotkov Ljudska stranka (od 25,6 na dan volitev na 26,0 odstotka) in Zeleni, ki so presko-

Portugalska priznala Kosovo

LIZBONA - Portugalska je včeraj uradno priznala Kosovo, ki je neodvisnost razglasilo 17. februarja. Portugalska je 22. članica Evropske unije in 48. država, ki je priznala to nekdanjo srbsko pokrajino. "V interesu portugalske države je, da uradno prizna Kosovo," je v odboru portugalskega parlamenta za zunanje zadeve povedal zunanji minister Luis Amado. "Prepričani smo, da je neodvisnost Kosova postala nepreklicna," je dodal.

Kosovo je razglasilo samostojnost 17. februarja, doslej pa je to nekdanjo srbsko pokrajino, ki je od leta 1999 pod upravo ZN, priznalo 48 držav. Srbija in njena zaveznica v Varnostnem svetu ZN Rusija vztrajata, da je odcepitev Kosova nezakonita.

Evropski parlament za strožjo zaščito okolja

BRUSELJ - Odbor Evropskega parlamenta za okolje je včeraj podprl strožja merila za trgovanje z izpusti, delitev bremen pri zniževanju izpustov ter shranjevanje ogljika ter se s tem v glavnem uprl poskusom vplivanja industrije za drugačne rešitve zaradi finančne krize. Z izkupičkom sicer niso zelo zadovoljni ne zeleni ne industrija.

"Največji globalni izziv pred nami so podnebne spremembe," je poslanka Avril Doyle opozorila, da podnebne spremembe ne smejo biti v senci finančne krize. "Tale senca zaradi finančne krize v boju proti podnebnim spremembam seveda ne pomaga, a to ne pomeni, da bomo mi vrgli puško v koruzo pri soočanju z največjim problemom," je odločna.

V pomembnem glasovanju o poročilih o treh od štirih zakonodajnih predlogov v okviru podnebno-energetskega paketa, zaradi katerega si je včerajšnji dan prislužil ime "veliki torek", so se poslanci v glavnem uprli poskusom vplivanja industrije zaradi finančne krize. Članice EU so pozvali, naj se v boju proti podnebnim spremembam držijo načela onesnaževalec plača.

Na ulicah Bangkoka za varnost skrbi vojska

BANGKOK - Ulice tajske prestolnice Bangkok je po včerajšnjih nasilnih protivladnih protestih zasedla vojska. Kot je pojasnil predstavnik vojske Sunsern Kaewkumnerd, bodo vojaki skrbeli za red in mir ter za varnost prebivalcev. V spopadih med policijo in protestniki sta bila sicer ubita dva človeka, 358 je bilo ranjenih.

Protestniki so se zbrali pred parlamentom, da bi premieru Somchaiju Wongsawatu preprečili prvi govor pred poslanci. Policija je poskušala demonstrante razgnati s solzivcem, nato pa so izbruhnil spopadi. Protesti so se nadaljevali pred enim od hotelov v prestolnici. (STA)

IRAN Vojaška letala prestregla tuje letalo

TEHERAN - Iranska vojaška letala so prisilila tuje letalo, ki je brez dovoljenja vstopilo v iranski zračni prostor, da je pristalo, je poročala iranska tiskovna agencija Fars. Na letalu je bilo pet vojakov in trije civilisti, ki so jih po pristanku zaslišali, je še poročal Fars. Pentagon je zanimal, da bi šlo za ameriško letalo.

Kot dodaja Fars so po dnevu zaslišanj ugotovili, da letalo, ki je bilo na poti iz Turčije proti Afganistanu, v iranski zračni prostor ni vstopilo namerno, zato so mu dovolili, da nadaljuje pot proti Afganistanu.

Iranska državna televizija je poročala, da je šlo za civilno letalo, na katerem so bili vojaki. Pripadalo naj bi neki evropski humanitarni organizaciji. "To ni bilo vojaško letalo in ni pripadalo ZDA," je medtem poročala televizija v arabskem jeziku Al Alam, ki pa dodaja, da je bilo na letalu nekaj ameriških vojakov. (STA)

čili 10 odstotkov (od 9,8 na dan volitev na 10,4). Liberalni forum s slovenskim kandidatom Rudimom Voukom, ki je jasno zgrešil vstop v parlament, pa je po prešteti glasovnicah po pošti pridobil še 0,3 odstotka in dosegel 2,1 odstotka glasov. Za vstop v parlament pa je bilo treba preseči 4-odstotni prag.

Volilna udeležba je bila 78,81-odstotna, se pravi dokaj visoka in za las višja od leta 2006. Tedaj je šlo na volišča 78,48 odstotka vseh volilnih upravičencev. Okrog 370.000 glasov pa je bilo oddanih, kot rečeno, z glasovnicami po pošti.

Na Koroškem glasovi, oddani po pošti, niso prinesli večjih sprememb. Haiderjev BZÖ je sicer izgubil pol odstotka in dokončno prejel 38,5 odstotka, SPÖ je padla na 28 odstotkov, ÖVP na 14,5, Zeleni pa na 6,9 (od 7,5). Poleg Haiderjevega BZÖ-ja so na Koroškem edinole pridobili še desničarski svobodnjaki, čeprav samo 0,3 odstotka.

Liberalni Forum je na Koroškem prejel komaj 1,8 odstotka glasov.

Ivan Lukan

DOBERDOB - Občinski svet odobril sklep o vstopu v LAS Kras

Večina brez soglasja, župana preglasovali

Vizintin: »Jamste ni dovolj« - Jarc, Fumis, Devetta in opozicija prepričani, da je vstop prava izbira

Doberdobski občinski svet je v ponedeljek sprejel sklep o vstopu v družbo LAS Kras. Le-to sta s ciljem koriščenja evropskih prispevkov za kmetijstvo in razvoj kraškega teritorija ustanovili pokrajini Trst in Gorica, ki nameravata odstopiti po 750 evrov svoje ga deleža kraškimi občinam, med katerimi sta tudi doberdobska in sovodenjska, ki je k družbi pristopila pred dvema tednoma. Odločitev za odkup deleža 125 evrov, s katerim si bo občina Doberdob zagotovila približno 0,7 odstotkov družbenega kapitala, ni bila soglasna. Štirje predstavniki večine, ki so se pri glasovanju vzdržali - med njimi je župan -, ocenjujejo, da pogoji za pristop k družbi ne zagotavljajo doberdobski občini ustrezne teže v razmerju moči med soudeleženi subjekti. Opozicija in svetniki večine, ki so na vstop pristali, pa so prepričani, da bodo interesi občine upoštevanji.

Za vstop v družbo so se izrekli cela opozicija ter predstavniki večine Marko Jarc, Paolo Fumis in Alessandro Devetta; štirje predstavniki večine, in sicer župan Paolo Vizintin, podžupan Nordio Gergolet, Peter Gergolet in Zulejka Devetak pa so se vzdržali. »Jemljem na znanje odločitev občinskega sveta,« je povedal Vizintin in dodal: »Svoje pomisleke v zvezi s pogoji, ki jih pokrajina predlaga za vstop v družbo, pa potrjujem. Pokrajinska uprava je sicer pristala na sklenitev vzporednega sporazuma, pri katerem pa gre le za politična zagotovila. Menim, da kontrolni dogovor, ki so nam ga ponudili, ne daje dovolj jamstev za naš teritorij in kmetijska podjetja. Za pokrajino je obvezujoč, vendar brez posledic v primeru, da bi se ta ali prihodnja uprava pri odločanju ne držala obvez. Vsekakor ponavljam, da odločitev občinskega sveta spoštujem. Zagotavljam, da bo občina naredila vse kar je v njeni moči, da bo sklep postal operativen.«

Predstavniki DS v občinskem svetu Marko Jarc, ki je obenem tudi pokrajinski svetnik, je pristop doberdobske občine k družbi LAS Kras ocenil kot nujno dejanje. V nasprotnem primeru bi Doberdob bil edina občina na goriškem Krasu, ki ni vstopila v LAS. »Iz družbe bi bil izključen ravno teritorij, ki je svoj čas bil motor Kraške gorske skupnosti,« je komentiral Jarc in nadaljeval: »Kot pokrajinski svetnik lahko potrdim, da je pokrajinska uprava dala vsa potrebna politična jamstva v zvezi z upoštevanjem naše občine pri odločanju znotraj LAS. Kraško območje je pokrajini pri srcu. Po ukinitvi KGS je bil Kras nekoliko zapuščen samemu sebi, pokrajinska

PAOLO VIZINTIN
ALTRAN

MARKO JARC
BUMBACA

DARIO BERTINAZZI
BUMBACA

uprava pa jasno dokazuje, da želi dati svoj doprinos pri razvoju tega območja. Naš cilj je sodelovanje med pokrajino in občinami, ob katerih so sestavni del družbe LAS tudi zasebniki.«

Načelnik skupine Skupaj za bodočnost Dario Bertinazzi je povedal, da se je opozicija že prejšnji teden, ko je bil sklep zamrznjen, ogrevala za glasovanje o vstopu v družbo LAS Kras. »Tako kot župan smo bili tudi mi v prvih časih zaskrbljeni nad vlogo, ki bi jo v družbi odigrala občina Doberdob, po zagotovitvi pokrajinske odbornice Mare Cernic pa smo pristali na odkup deleža,« je povedal Bertinazzi in pristavil: »Župan zahteva od pokrajine jamstva, ki mu jih ta ne more dati. Izjavi, da politično zagotovi ne zadošča, je neke vrste nezaupnica pokrajinskemu vodstvu, ki je med drugim izraz iste stranke kot naša občinska uprava.« (Ale)

VIŽINTINI - Sklep o zamenjavi lastništva Madžarska kapelica obnovljena do pomladi

Pobudniki so društvi Amici dell'Isonzo in Széchenyi, občina in madžarsko ministrstvo

Madžarska
kapelica
pri Vižintinih

BUMBACA

Kapelica, ki so jo pri Vižintinih zgradili madžarski vojaki ob koncu prve svetovne vojne in ki bo v prihodnjih mesecih podvržena restavratskemu posegu, je sedaj v lasti občine Doberdob. Občinski svet je namreč v ponedeljek sprejel sklep, ki predvideva zamenjavo lastništva terena, kjer stoji spomenik. »Dvorišče bližnje domačije je bilo namreč doslej občinska last, teren, kjer stoji kapela, pa je bila zasebna last. S sklepom je občinski svet soglasno sprejel zamenjavo lastništva,« je povedal župan Paolo Vizintin.

Občina je torej lastnik spomenika, ki so ga madžarski vojaki zgradili leta 1918 v spomin na padle sobojnike in ki mu na Madžarskem pripisujejo veliko zgodovinsko vrednost. »Projekt za obnovu tega pomembnega spomenika je že pripravljen. Poseg se bo začel v prihodnjih mesecih, spomladi 2009 pa je predvideno slavnostno odprtje,« je povedal Vizintin in pojasnil, da so se za poseg zavzeli združenje »Amici dell'Isonzo«, društvo Széchenyi, doberdobska občina in madžarsko ministrstvo za obrambo: »Projekt so pred nedavnimi predstavili v Budimpešti na mednarodnem simpoziju. Denar za restavratski poseg bo prispeval madžarski zasebnik, tudi za dela pa bo poskrbelo tamkajšnje podjetje.« Občinski svet je sprejel tudi resolucijo, s katero pooblašča župana, naj pozove pokrajinsko upravo kodelitvi prispevka za ureditev naselja, kjer se kapelica nahaja. »Gre namreč za eno izmed redkih značilnih kraških naselij z bogato arhitekturno dediščino,« je povedal Vizintin in dodal: »Obžalujemo, da je predsednik pokrajine Gherghetta črtal iz proračuna postavko, ki je predvidevala prispevek 150.000 evrov za obnovu madžarske kapelice. Če lahko daruje nekaj milijonov evrov ministrstvu za obrambo za obnovu vojnega muzeja na Vrhu, med drugim z denarjem, ki bi moral biti namenjen razvoju Krasa, bi lahko nekaj denarja dodelil tudi obnovi spomenika pri Vižintinih.« (Ale)

GORICA - Občina Nazadnje le odobrili lanski obračun

Goriški občinski svet je na ponedeljkovem zasedanju odobril obračun občine za leto 2007. Lanski upravni presežek znaša 1.519.283,95 evrov, 54.616,55 evrov le-teh pa je že vinkuliranih. Izid rednega poslovanja je bil 321.000 evrov, vrednost naložb pa znaša 426.000 evrov. 76.000 evrov gre pripisati še neizkoriščenemu denarju, ki je sestavljal upravni presežek poslovanja v letu 2006.

Obračun, ki bi ga moral občinski svet odobriti že prejšnji teden (sejo so prekinili zaradi nesklepčnosti), so odobrili z 21 glasovi večine. »Opozicija je zapustila dvorano, ker uprava ni upoštevala pravilnega postopka za odobritev bilance. Sejo smo prejšnji teden prekinili pri tehničnih vprašanih revizorjem, le-teh pa na ponedeljkovi seji ni bilo. Predsednik občinskega sveta Roldo je hotel nadaljevati s posegi, kar pa ni pravilno,« je potek seje komentiral svetnik Forum za Gorico Aleš Waltritsch. V sporočilu za javnost svetniški skupini Forum za Gorico in Progetto Gorizia še opozarjata, da je večina tudi tokrat tvegala nesklepčnost, saj je obračun odobrila le »z enim glasom več, kot je bilo potrebno.«

Z glasovi večine je bil odobren tudi dokument o tekočem proračunskem stanju občine in stopnji udeležanja načrtov v posameznih resorjih. »V dokumentu, ki ga je predstavil Petrarin, ni bilo opisa projektov, ki zadevajo resorje odbornika Cerette. Menimo, da je to dodaten znak brezbržnosti uprave in dejstva, da ne upošteva občinskega sveta,« je ocenil Waltritsch.

Večina je nato odobrila še prostorski načrt za območje bivše tovarne SILAS na Tržaški ulici, ki je namenjeno novim trgovskim površinam. »Odprijo trgovskih dejavnosti sploh ne nasprotujemo, saj smo še v času Brancatijeve uprave spremenili namembnost tega območja. Pomisleke smo imeli le o načrtu: dostop na parkirišče bo namreč preblizu križišču, ki ga bodo zgradili v okviru nove prometne ureditve tamkajšnjega vhoda v mesto,« je povedal Waltritsch. (Ale)

SOVODNJE-ŠTANDREŽ - Prekvalifikacija hitre ceste Vileš-Gorica

Skrbijo jih težave v prometu in hrup

Petejan: »Zaradi zaprtja Prvomajske ulice bo potrebna ureditev alternativne poti za lokalni promet« - Brescia: »Zahtevamo dodaten izhod z avtoceste na Majnicah«

Namestitev protihrupnih ograj, zajezitev nevšečnosti med potekom gradbenih del in ukrepi za zmanjšanje učinkov na okolje. To so zahteve, ki jih sovodenjska občina postavlja deželni perspektivi prekvalifikacije hitre ceste Vileš-Gorica v avtocestni odsek, ki ga bodo po navedbah deželne uprave odprli čez pet let. Del 17 kilometrov dolge proge, ki jo bodo spremenili v avtocesto, teče namreč po ozemlju občine Sovodnje.

Nekaj zasebnih zemljišč bodo zaradi razširitve cestišča razlastili, med gradbenimi deli, ki naj bi se začela pred koncem leta 2009, pa bodo nujno morali zapreti tudi Prvomajsko ulico. »Zaradi širitve hitre ceste bodo morali namreč preuredi-

ti nadvoz, po katerem teče Prvomajska ulica in na katerem se nahaja staro nogometno igrišče. Tudi na omizju javnih uprav, ki bo sklicano ta mesec, bomo zato ponovili zahtevo, naj poskrbijo za ureditev alternativne poti, po kateri bo lokalni promet potekal med gradbenimi deli. Prometne težave bo ob gradnji avtoceste namreč povzročala tudi širitev plinovoda, ki je predvidena v prihodnjih letih. Posega bosta potekala vzporedno,« je povedal župan Petejan in poudaril potrebo po namestitvi protihrupnih ograj na odseku bodoče avtoceste, ki teče v bližini sovodenjskih hiš.

Izgradnja avtoceste zadeva ob občini Sovodnje tudi Štandrež, kjer je rajonski svet že v

Tovornjak na hitri cesti, v ozadju Štandrež (levo), pogled na hitro cesto s sovodenjskega nadvoza (desno)

BUMBACA

prejšnjih letih evidencialno vrsto potrebnih posegov. »Zahtevali bomo poseben asfalt, ki vpija hrup, protihrupne ograje v bližini ulice sv. Mihaela in prehod za pešce in kolesa, ki bi povezoval ulico Tabaj in goriško pokopališče. S tem bi se pešci in kolesarji lahko izognili krožnemu križišču, ki bo ob povečanem prometu še bolj nevarno,« je povedal predsednik rajonskega sveta Marjan Brescia in na-

daljeval: »Nujno potrebna je predvsem izgradnja dodatnega izhoda iz avtoceste, in sicer na Majnicah, kar bi omogočalo delno zmanjšanje prometa skozi Štandrež.« Brescia je povedal, da bo dokumentacijo in zahteve rajonskega sveta izročil občinskemu odborniku Francescu Del Sordiju, saj bo na omizju javnih ustanov goriška občina zagovarjala tudi štandreške interese. (Ale)

VRH - Deveti solidarnostni večer v organizaciji Čotovih in krvodajalcev

S spominom in solidarnostjo v boju proti zahrbtni bolezni

V ospredju zdravljenje mlajših bolnikov - Zanje so v Avianu uredili poseben oddelek

Zdravnika Simon Spazzapan in Maurizio Moscherin (levo) ter udeleženci ponedeljkovega večera v gostilni na Vrhu (desno)

BUMBACA

V gostilni Devetak na Vrhu je izzvenel deveti solidarnostni večer z naslovom »Težka izguba naj lajša tegobe« v spomin na mamo Helko, družinske člane in prijatelje, ki jih je iz njihovega kroga iztrgala zahrbtna bolezen. Prvo srečanje so Čotovi priredili leta 2000 s plemenitim ciljem, da žalost zaradi izgube drage osebe spremeni v poskus zbiranja sredstev v korist raziskovalne in druge dejavnosti Onkološkega centra v Avianu ter da pomagajo lajšati trpljenje vsem, ki se in se bodo soočili z rakom.

Na prvem solidarnostnem večeru leta 2000 je nastopila vokalna skupina Akord iz Podgore pod vodstvom Mirka Špacapana, ki so mu posvetili letošnji vrhovski večer. Člani Akorda so pod vodstvom Daria Bertinazzija nastopili tudi v ponedeljek in skupaj z žensko pevsko skupino Bodeča neža, ki jo vodi Mateja Černic, oblikovali dobro obiskan kulturni večer, na katerem sta bila gosta Maurizio Moscherin in Simon Spazzapan, zdravnika v Onkološkem centru v Avianu. Spazzapan - goriški rojak, ki je med drugim odgovoren za hospic Via di Natale, - aktivno sodeluje in pomaga pri solidarnostni pobudi Čotovih že od prvega trenutka. Na teh večerih so doslej nastopili številni njegovi kolegi in predstavili dosežke raziskovalne dejavnosti na področju boja proti rakastim obolenjem in skušali dopovedati, da je tudi ta bolezen vse bolj ozdravljiva.

V ponedeljek pa je bilo v ospredju nekoliko drugačno vprašanje. Moscherin je predstavil novo pridobitev Onkološkega centra. Od januarja lanskega leta v okviru ustanove namreč deluje tudi posebej urejen in opremljen oddelek za mlade od 14. do 24. leta. V oddelku, kjer imajo urejene štiri sobe, so v lanskem letu sprejeli že 56 pacientov. Gre za pomemben dosežek, je poudaril Moscherin, ki je svojo zdravniško poklicno pot začel kot pediater, saj je pri zdravljenju in premagovanju raka še kako pomembno tudi splošno počutje pacienta. Obdobje dozorevanja odpira vrsto vprašanj že pri mladih, ki nimajo zdravstvenih problemov, drugače utegne biti pri manj srečnih, ki se morajo spopadati s hudo boleznijo. Predavatelj je predstavil dosežanje pozitivne izkušnje kolektivnega pristopa. Kolektivnega, ker so poleg zdravnikov, pediatrov in specialistov onkologov, v postopku zdravljenja in okrevanja sodelovali tudi pacienti, ki so razmišljanja, poglede in sanje zaupali dnevniku, ki je prav pred kratkim izšel tudi v knjižni obliki. Predstavili so ga pred kakšnim tednom v okviru knjižnega sejma v Pordenonu. Dnevniški zapisi - v italijanščini - z vsebinsko pomembnim naslovom »Na sprašuj me, kako mi je, ampak povej mi, kaj je novega tam zunaj«, so bili na razpolago tudi udeležencem solidarnostnega večera na Vrhu.

Van je uvedel predsednik sovoznškega društva krvodajalcev Štefan Tomsič. Društvo krvodajalcev je bilo namreč soorganizator tudi devete in zadnje (v tej obliki) solidarnostne pobude v gostilni pri Čo-

tovih. V nadaljevanju sta nastopili pevski skupini Akord in Bodeča neža, na programu, ki sta ga povezovali Sara in Tatjana Devetak, pa je bila tudi občutena recitacija. Ohranjanje spomina in spodbujanje solidarnosti se bo nadaljevalo tudi v prihodnje, sta v imenu gostiteljev, družine Devetak, zagotovili Sara in Tatjana.

TRŽIČ - Društva iz Laškega priredila ogled razstave

Obžalovali molk o slovenski prisotnosti v ladjedelnici

Člani treh slovenskih društev iz Laškega med ogledom razstave in ladjedelnice

FOTO K.A.M.

Potem ko so v petek zaključili svoj triptih kulturnih pobud ob stoletnici tržiške ladjedelnice, so si v nedeljo člani kulturnih društev Jadro in Tržič ter Združenja staršev slovenske osnovne šole in vrta iz Romjana ogledali razstavo, ki je na ogled v notranjosti industrijskega obrata v Panzanu. Ob vstopu v ladjedelnico so si morali nadeti varnostne čelade, nakar so jih z avtobusom prepeljali do hale, v kateri je s fotografijami, z modeli ladij in drugimi ekspozitami opisana stoletna zgodovina tržiške ladjedelnice.

Slovensko družino iz Laškega je spremljal vodič, ki je obiskovalce poučil o družini Cosulich, okoliščinah odprtja ladjedelnice, o njeni zgodovini in razvoju ter seveda o novih potniških ladjah, s katerimi je obrat zaslovel po vsem svetu. V vodičevi razlagi in sploh na razstavi pa so člani treh slovenskih ustanov ugotovili pomanjkljivost: o slovenskih delavcih ni niti omembe, čeprav so ravno na petkovi okrogli mizi v tržiški občinski knjižnici ugotavljali, da je bilo v ladjedelnici zaposlenih na stotine Slovencev, ki so z ladjedelniskim obratom živeli ter so bili v njem socialno ozaveščena in organizirana skupnost. Poleg delavcev s Krasa, iz Brd in Vipavske doline so v ladjedelnici med drugimi delali tudi mizarji iz Solkana, ki so bili v prvih letih delovanja obrata zelo številni, saj so takrat pri gradnji ladij uporabljali velike lesene delovne odre. Vodič tega ni omenil, navedel pa je, da je pri gradnji ladjedelnice sodelovalo približno dvesto Škotov. Le-ti so v Tržiču izučili domače delavce, obenem pa so med njimi razširili nogomet, ki je bil na začetku prejšnjega stoletja na Trziškem še nepoznan.

Trojica slovenskih društev tudi obžaluje, da jim ni uspelo pripeljati v Tržič umetniške tapiserije Lojzeta Spacala, ki jo hranijo v galeriji sodobne umetnosti v Rimu. Nedvomno bi obogatila razstavo, ki je na ogled v ladjedelnici, hkrati pa bi bila stvar dokaz, da so pri gradnji in opremljanju ladij sodelovali poleg številnih delavcev in obrtnikov tudi slovenski umetniki in arhitekti.

GORICA - Janko Kralj Utišani in pozabljeni goriški politik

LUČKA KRALJ JERMAN

BUMBACA

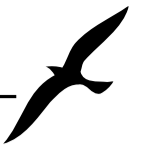

Janko Kralj Utišani in pozabljeni slovenski politik (1898-1944) je naslov knjige, ki je izšla pri založbi Družina v Ljubljani in so jo samo nekaj dni po krstni predstavitvi v slovenski prestolnici predstavili v ponedeljek tudi v Gorici. Zelo dobro obiskani večer v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž so priredili društvo ARS, center Bratuž, krožek Anton Gregorčič in Zgodovinsko društvo za severno Primorsko, z glasbenim nastopom pa so ga popestrili pravniki goriškega politika.

V imenu organizatorjev je večer uvedel Marjan Terpin, protagonistka pa je bila Lučka Kralj Jerman, hči slovenskega politika in avtorica knjige, o kateri je v Gorici spregovoril tudi Matija Ogrin, urednik zbirke Osebnosti pri Družini. Med drugim je poudaril pomembno vlogo zgodovinarja Tomaža Simčiča, saj je avtorici pomagal z dokumenti in h knjigi prispeval vrsto opomb. V nadaljevanju je Renato Podberšič podal krajše razmišljanje o pomenu Janka Kralja in t.i. goriški sredini, ki ji je politik pripadal, predvsem pa je pozdravil izid več kot štiristo strani obsežne knjige, ki je po njegovem mnenju »temeljna pomena za boljše poznavanje goriške stvarnosti«. Dejal je tudi, da bi se druge slovenske osebnosti iz minulega stoletja morale dobiti monografsko obdelavo, med temi sodobniki Janka Kralja, kot so Rejec, Kacin, Novak, Simčič in Klinec. Omenil je še manj poznano zgodbo o Kraljevem arhivu, ki je bil v času fašizma in med vojno v železni skrinji zakopan na župnijskem borjaču v Podgori, a je proti koncu druge svetovne vojne skrivnostno izginil. Podberšič je tudi izrazil upanje, da arhiv še vedno neke obstaja, in nazadnje pribil: »To je knjiga, mimo katere odslej noben zgodovinar ne bo mogel.« Tomaž Simčič je pojasnil, da je rad sodeloval pri knjigi tudi zato, ker se je mlad srečal z likom Janka Kralja, saj je bil njegov oče Teofil Kraljev tesen sodelavec in z njim tudi v sorodu. »Veliko sem slišal o njem, imel je veliko prijateljev, a tudi veliko političnih nasprotnikov. Poslušal sem vse in imel tudi daljše pogovore z avtorico. Vsi so si bili edini v tem, da je bil Kralj velik človek, ki je vedno pustil velik vtis,« je poudaril Simčič in dodal, da knjiga odkriva bralcu segment zgodovine in Kralja kot politika, hkrati pa je pripoved o družini Kraljevih.

Lučka Kralj je povedala, da je posvetila velik del življenja zbiranju gradiva o svojem očetu, ki ga je podrobno predstavila, od študijskih začetkov do smrti v Rimu leta 1944, kamor se je bil zatekel, ker je bil obveščan, da ga bodo pripadniki OF sicer likvidirali. Zaustavila se je pri opisovanju sporov med Besednjakom in Kraljem, izpostavila je obenem veliko poštenost svojega očeta, ki so ga preganjali fašisti, in navedla pretresljivo pismo, v katerem ženi Anici zaupa, da bo v Gorici vztrajal do konca, pa čeprav se je zavedal, da bosta živela v pomanjkanju. Zvestoba slovenskemu narodu in jeziku je bilo njegovo temeljno vodilo, pregneteno s krščanskim etosom, je dejala avtorica, ki je še kot punčka po očetovi smrti odšla z mamo v Bariloche, v Argentino. Na goriškem večeru se je na glas tudi vprašala, zakaj molk o njenem očetu, zakaj ljudje o njem niso mogli izvedeti veliko, ko pa je pod fašizmom in med vojno veliko naredil za vse trpeče ne glede na politično pripadnost. »Samo resnica nas lahko osvobodi. Del te zgodovinske resnice sta tudi življenje in delo Janka Kralja,« je zadržila in zaključno misel posvetila mladim, ki jim zaupa, je pripomnila.

Debata, ki je sledila, je pokazala na veliko zanimanje za zgodovinsko knjigo kot tudi na nepoznavanje usode Janka Kralja, goriške osebnosti. (jp)

MIREN-KOSTANJEVICA - Zaradi vsebine monumentalnega spomenika na Cerju

Veteranske organizacije sprte z Goriškimi muzejem

Društvo TIGR išče drugega izvajalca muzejske postavitve - Malnič dvomi v verodostojnost Bevkovih navedb

Koordinacija domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije je na sestanku v začetku septembra sprejela sklep, da Goriški muzej ne bo več sodeloval pri izvedbi muzejske postavitve v monumentalnem spomeniku na Cerju, ki naj bi bil dokončan do jeseni prihodnje leto. K temu je - tako pojasnjujejo - privedlo samovoljno vztrajanje Goriškega muzeja in direktorja Andreja Malniča na vsebinskih spremembah spomenika, s katerimi se v koordinaciji ne strinjajo. Malnič se na vse izrečno odziva z začudenjem. Pravi, da je delo v muzeju ves čas potekalo javno ter da so se z njegovim osnutkom lani v veteranskih organizacijah strinjali in ga tudi pohvalili.

Stališča koordinacije, ki jo sestavlja osem slovenskih veteranskih organizacij, je včeraj predstavil Marjan Bevk, predsednik društva TIGR Primorske, s pomočjo nekaterih članov. »V zadnjem času so se v javnosti pojavile zgbanke in medijske predstavitve vsebinske zasnove spomenika braniteljem Slovenske zemlje na Cerju. Te predstavitve so različne od osnovnega vsebinskega koncepta spomenika, ki si ga je zamislilo društvo TIGR Primorske kot pobudnik postavitve spomenika,« pojasnjuje Bevk, ki je prepričan, da prvotne zasnove ne gre spreminjati že za to, ker so z njo pridobili precej donacijskih sredstev, in da gre vizijo, ki so jo ljudem obljubili, tudi uresničiti. Tudi arhitekturna zasnova spomenika, ki so jo začeli graditi leta 2002, sovpadala s tem konceptom. Pri TIGR-u torej podpirajo koncept muzejske zasnove, ki predvideva predstavitev posameznih zgodovinskih obdobij v posameznih sedmih etažah. Julija 2005 se je zasnova strokovna skupina, ki je imela nalogo izdelati scenarije po vsebinskih smernicah, pojasnjuje Bevk. Sestavljali so jo priznani zgodovinarji: Branko Marušič, Petra Svoljšak, ki sta pripravila koncept za prvo etažo, Milica Kacin Wohinz in Egon Pelikan za drugo, Nevenka Troha, Boris Mlakar za tretjo in Jože Pirjevec za četrto etažo. Pripravljeni scenariji so bili nato predani društvu TIGR, ki je nato sprejelo sklep, da izvedbo po izvorni vsebinski zasnovi ponudi Goriškemu muzeju. To bi bila stalna razstava, ki je ne bi spreminjali, saj gre za spomenik in ne muzej, pojasnjuje Bevk. Tu naj bi bila srž nesporazuma z Goriškim muzejem in njegovim direktorjem Malničem, ki je pripravil drugačno vsebinsko zasnovo in jo januarja lani tudi predstavil, kasneje pa jo še objavil v zgbanki. Malničeva zasnova predvideva šest tematskih sklopov, posvečenih slovenskemu jeziku, množičnim narodno-obrambnim političnim gibanjem, uporom in vojnem, slovenskim ozemelskim zahtevam, mirovnim pogodbam in miru ter svobodi. V društvu

TIGR so prepričani, da so oni lastniki avtorskih pravic prvobitne vsebinske zasnove in Malničeve spremembe niso sprejeli. Zato so na sestanku koordinacije sklenili, da se Goriškemu muzeju zahvalijo za dosedanje sodelovanje in poiščejo drugega izvajalca za izvedbo muzejske postavitve; nagibajo se k muzeju Slovenske vojske.

Malnič se na vse skupaj odziva s precejšnjo mero začudenja. Povedal je, da dvomi v verodostojnost omenjenih navedb in tudi v to, da bi za takim stališčem stale vse veteranske organizacije. Glede drugačne vsebinske zasnove, ki jo je pripravil, pa pojasnjuje, da gre zgolj za spremembo zgodovinskega teksta v muzejski tekst. »Takšno zasnovo sem lani dal na vpogled veteranskim organizacijam, ki so jo tudi potrdile, razen Bevka,« pojasnjuje Malnič, ki dodaja, da gre vendarle le za predlog in da so v muzeju vedno odprti za strokoven dialog, ki spoštuje sogovornika.

Celoten projekt izgradnje spomenika je vreden 2,96 milijona evrov, doslej je investitor - občina Miren-Kostanjevica - s pomočjo donatorjev vanj vložil 1,6 milijona evrov. »Zagotovljenih imamo še 828.000 evrov evropskega in 300.000 evrov državnega denarja, še na 300.000 evrov državnega denarja računamo v prihodnjem proračunskem letu, preostanek bomo zbrali z donacijami,« je o finančni konstrukciji enega največjih spomenikov v Sloveniji povedal župan Zlatko M. Marušič.

Katja Munih

Spomenik na Cerju, Marjan Bevk in Andrej Malnič

FOTO K.M.

NOVA GORICA - V prizadevanjih za ohranitev abstinence

Zdravljeni alkoholiki se združujejo na regionalni in mednarodni ravni

Zdravljeni alkoholiki na Severno Primorskem so zbrani v šest klubov, v katerih je skupaj več kot 500 nekdanjih odvisnikov. Novogoriški klub zdravljenih alkoholikov je bil z namenom pomagati odvisnikom in njihovim svojcem pri zdravljenju odvisnosti od alkohola ustanovljen že pred 37 leti kot eden prvih klubov zdravljenih odvisnikov v Sloveniji. Pred leti se je preimenoval v Društvo za zdravo življenje Nova Gorica, njegov predsednik Srečko Uršič pa je povedal, da si prizadevajo predvsem za ohranitev abstinence in nadaljevanje v bolnišnici začete zdravljenosti.

Člani in njihovi svojci se aktivno udeležujejo terapevtskih sestankov, ki v štirih skupinah enkrat tedensko potekajo v novogoriškem zdravstvenem domu, kjer na glas delijo spoznana in izkušnja o problemu, ki jih združuje, organizirajo pa tudi razna družabna srečanja in izlete. Skupaj s klubi zdravljenih alkoholikov iz Ajdovščine, Vipave, Tolmina, Cerknega in Idrije so lani ustanovili Zvezo društev zdravljenih alkoholikov

Severne Primorske. Gre za prvo zvezo društev zdravljenih alkoholikov v Sloveniji, ki je bila lani, na konstitutivni skupščini Svetovnega združenja zdravljenih alkoholikov (WACAT) v Vidmu, sprejeta v svetovno združenje, ki spodbuja rast in širitev ter sodelovanje klubov zdravljenih alkoholikov po svetu.

Aktivno si prizadevajo tudi za ustanovitev Zveze klubov zdravljenih alkoholikov Slovenije, njihovo delovanje pa je usmerjeno tudi preko meje, kjer si prizadevajo za krepitev sodelovanja s sorodnimi klubi iz Furlanije-Juljske krajine. V septembru je prišlo tudi do pobratena med Zvezo klubov zdravljenih alkoholikov Severne Primorske in klubom zdravljenih alkoholikov ACAT iz kraja Sinistra di Piave. Vsak tak korak pomeni več moči v boju proti alkoholu oziroma še utrjuje abstinenco pri tistih, ki so na lastni koži izkusili odvisnost od alkohola. Kljub pestri paleti najrazličnejših odvisnosti, ki preživijo na sodobnega človeka, velja odvisnost od alkohola še vedno za eno najhujših in najbolj zahrbtnih. (nn)

Ogrevanje dovoljeno

Goriški občinski odbor je včeraj sprejel sklep, ki dovoljuje predčasni prižig kurjave v vseh javnih in zasebnih poslopih. Po predpisih bi namreč kurjave ne smeli uporabljati do 15. oktobra - izjema so šole, bolnišnice in domovi za ostarele -, zaradi nizkih temperatur pa je uprava anticipirala termin. Sklep je stopil v veljavo že včeraj in predvideva, da je v javnih in zasebnih poslopih dovoljeno kuriti do 6 ur dnevno (med 5. in 23. uro) do 15. oktobra. Od tega datuma dalje je kurjava lahko prižgana do 14 ur dnevno.

IRIS razočarala industrijce

Goriška zveza industrijcev je izrazila razočaranje nad odločitvijo skupščine delničarjev družbe IRIS, da energetski sektor prodajo na osnovi evropske dražbe. »Odločitev je prenegljena,« meni predsednik zveze Gianfranco Di Bert in dodaja: »Pričakovali smo, da bo pred tem prišlo do soočenja z nami in drugimi zainteresiranimi ustanovami.« Di Bert je tudi zaskrbljen nad usodo uslužbenec IRIS-a in izraža upanje, da bo odšlej prišlo do večjega sodelovanja vseh goriških dejavnikov.

Cena goriške vode narašča

V enem letu so se računi, ki jih goriške družine plačujejo za vodo, narasli za 5 odstotkov. V letu 2006 je tričlanska družina v povprečju potrošila za vodo (vodovod, greznice, čistilne naprave in fiksne stroške) 164 evrov letno, v letu 2007 pa 173 evrov. Goriška voda je zato druga najdražja v deželi FJK lestvico vodi Trst (236 evrov letno), za Gorico pa sta Videm (132 evrov) in Pordenon (131 evrov). Podatke je objavilo združenje Cittadinanzattiva.

Brigada se vrača v Libanon

Dva tisoč vojakov konjeniške brigade Pozuolo del Friuli s sedežem v Gorici bo prihodnji teden odšlo na novo misijo v Libanon. V petek bo v goriški kasarni pozdravna svečanost z udeležbo vseh enot, ki bodo soudeležene v misiji. Poveljnik brigade, general Flaviano Godio, bo prevzel poveljstvo italijanskega kontingenta v Libanonu.

Goljufi v preobleki

Rdeči križ ne pošilja prostovoljcev po domovih. Na to opozarja tržiško vodstvo ustanove, ki je v Laškem zabeležilo več primerov goljufij, katerih žrtev so bile predvsem starejše osebe. Ljudem priporočajo, naj ne zaupajo osebam, ki se jim predstavljajo kot prostovoljci Rdečega križa in zahtevajo od njih denar za dobrodnele akcije.

Stoletna prisotnost v Gorici

Razstavo »Il Nazareno e la Grande Guerra 1914-1918«, ki so jo ob stoletnici odprli na sedežu sester bezeljevo predvinstvo v goriških Stražcah, so podaljšali do 20. oktobra; na ogled je vsak dan med 9. in 11. uro ter med 16. in 18. uro.

TRŽIČ - V siloviti nesreči sredi križišča

Huje ranjen Goričan

84-letnega Maria Rizzolija so v bolnišnici na Katinari sprejeli s pridržano prognozo

V bolnišnici na Katinari so ga sprejeli s pridržano prognozo. 84-letni Mario Rizzoli iz Gorice je bil huje telesno poškodovan v prometni nesreči, ki se je včeraj pripetila v Trzinu. Tržaški zdravniki so na njem ugotovili poškodbe glave in oprsja. K sreči ni v smrtni nevarnosti.

Do nesreče je prišlo na križišču med ulicama Consiglio d'Europa in Timavo, pred sedežem pristaniške družbe, kjer je priletni Goričan s svojim avtomobilom tipa fiat punto trčil v tovornjak. Dinamiko nesreče preverja tržiška prometna policija, po prvih informacijah, pa naj bi jo povzročilo Rizzolijevo neupoštevanje prednostne ceste. Možakar se je okrog 15. ure po ulici Consiglio d'Europa pripeljal na križišče, kjer se ni ustavil, a jo je mahnil naravnost v ulico Timavo. Silovito je trčil v tovornjak tipa iveco, ki ga je za volanom upravljal 46-letni D.G., romunski državljan z bivališčem v Italiji. Prednja stran fiata je bila zmečkana; vozniku so nudili prvo pomoč na kraju, zaradi njegove starosti in okoliščin nesreče pa so ga nemudoma odpeljali na Katinaro.

Prizorišče nesreče, v prvem planu hudo poškodovani fiat punto

ALTRAN

TRŽIČ - Varnost ni zagotovljena

Delavci protestno zapustili ladjo

Le nekaj ur po prihodu novega direktorja Fincantierija Paola Capobianca, ki bo nadomestil Carla De Marca, so zaposleni v tržiški ladjedelnici včeraj organizirali novo obliko protesta. Spričo skrajno neprimernih varnostnih pogojev na delovnih mestih so delavci po navodilih sindikatov zapustili ladjo v gradnji in nadaljevali svoje delo v drugih proizvodnih oddelkih, vsak seveda po svojih zadalžitvah. To bo veljalo, dokler ne bo zagotovljena ustreznost stopnja varnosti, napovedujejo sindikati, ki pojasnjujejo, da delavci tokrat ne bodo stavnjali, »saj bi bili ob plačo zaradi položaja, za katerega sami niso krivi«.

Protestno akcijo so organizirali včeraj, potem ko so si predstavniki sindikalne fronte Fim-Fiom-Uilm nenapovedano ogledali delovišče na ladji Ruby Princess. To so storili zaradi številnih opozoril, da poteka delo v nezadostnih razmerah. Ugotovili so, da ponekod delajo po tri ali štiri osebe v ta-

ko tesnih prostorih, da je aspiracija plinov in proizvedenega prahu nemogoča, zaradi okvare na transformatorju so nekateri predeli ladje brez električne energije, v nekaterih drugih pa naprava za aspiracijo sploh ne deluje.

»Po ugotovitvi stanja smo o tem obvestili odgovorne in zahtevali novo organiziranost dela in diferenciacijo urnikov. Dan traja 24 ur, zato pa je treba porazdeliti delo skozi ves dan in ga ne koncentrirati v manj ur, kar ni za stopnjo varnosti,« pravi Moreno Luxich, koordinator sindikata Fiom, ki dodaja: »Odgovorili so nam, da bodo vzeli v pretres našo zahtevo, zato čakamo na odgovor, obenem pa ne odstopamo od protestne akcije, saj je položaj že danes nevzdržen. Predlagali bomo vsem delavcem, da naj zapustijo delovišče na ladji vsakič, ko bodo ugotovili, da varnost ni zagotovljena, in da naj svoje delo nadaljujejo tam, kjer so pogoji boljši.« V ta namen bodo sindikati še naprej prirejali nenapovedane kontrole.

Gledališka šola Studio Art se danes začneja v višješolskem središču

Danes bo v višješolskem centru v ulici Puccini v Gorici prvo srečanje v okviru gledališke šole Studio Art, ki jo organizira Slovensko stalno gledališče s podporo krovnih organizacij in kulturnih zvez Slovencev v Italiji. Da bodo skozi celo šolsko leto lekcije potekale v prostorih višješolskega centra z začetkom ob 14. uri, torej po pouku, so se v petek dogovorili na goriškem sedežu Zveze slovenske katoliške prosvete (ZSKP), kjer je potek pripravljani sestanek. Odločili so tudi, da se bodo tečajniki srečali enkrat tedensko, saj se lanska praksa dveh srečanj na teden ni obnesla, v kolikor so dijaki zasedeni z drugimi dejavnostmi. Franka Padovan iz ZSKP-ja je tudi povedala, da namerava zveza prenesti izkušnjo šole Studio Art v Doberdob in sodelovati z mlajšimi člani društva Hrast pri postavitvah gledaliških predstav. ZSKP bo po novem letu organizirala tudi tečaj dikcije. Gledališka šola Studio Art stopa v tretje leto delovanja in jo bo letos v Gorici obiskovalo dvanajst tečajnikov - privržencev odrske umetnosti. Težišče njihovega šolanja bo predvsem na jeziku, dramski igri in gibju.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU obvešča lanske abonente, da še danes, 8. oktobra, lahko potrdijo ali spremenijo abonma za 2008-09. Od sobote, 11. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369), v agenciji Ticketpoint in Trstu, v turistični agenciji Appiani v Gorici in v uradu ustanove ERT v Vidmu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da poteka vpisovanje abonmajev za goriško gledališko sezono 2008-09. Na programu so predstave Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelena št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterrsg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici obvešča, da se bo vpisovanje abonmajev za sezono 2008-09 začelo v petek, 10. oktobra, za lanske abonente, od 18. oktobra za nove abonente, medtem ko bo možen od 27. oktobra nakup posameznih vstopnic; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

PD ŠTANDREŽ ponuja abonma ljubiteljskih gledaliških skupin: v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri bo nastop KD Rudi Jedretič - Ribno v Molierjevo komedijo Georgie Dandin ali Kaznovani soprog; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komedijo Ta veseli dan ali Matiček se ženi; v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri bo na vrsti komedija Jeana Cloda Danauda Kvačkarinja v izvedbi KUD Smartno ob Paki; v soboto, 24. januarja, ob 20. uri bo premiera; v nedeljo, 25. januarja, ob 17.

uri bo nastopil dramski odsek PD Štandrež s komedijo Branislava Nušiča Kaj bodo rekli ljudje. Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni vsako nedeljo do 25. oktobra med 11. in 12. uro in eno uro pred predstavo.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v petek, 10. oktobra, ob 9.30 in 10.45 v okviru Goriškega vrtljaka in Koroških kulturnih dni na Primorskem lutkovna predstava Srečni kraljevič v izvedbi skupine Navihanci iz Celovca. **V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU** bodo lanske abonente do 11. oktobra lahko zamenjali abonma za sezono 2008-09. Od 15. oktobra do 5. novembra bo možen nakup novih abonmajev; informacije pri blagajni gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV, Kulturni center Lojze Bratuž, Kulturni dom Gorica, Zveza slovenske katoliške prosvete vabijo na predstavo »Trieste - Alessandria Embarked. Štorja od lešandrink« (Neda R. Bric), ki bo 27. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«
Dvorana 2: 17.00 »Larca di Noè«; 18.30 - 21.20 »Miracolo a S. Anna«
Dvorana 3: 17.40 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 20.00 - 22.00 »Pranzo di Ferragosto«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«
Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«
Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.15 »Zohan - Tutte le donne vengono al pettine«
Dvorana 4: 18.15 - 21.15 - 22.00 »Miracolo a S. Anna«
Dvorana 5: 17.30 »Larca di Noè«; 20.00 - 22.00 »Sfida senza regole - Righteous Kill«.

Razstave

»2 LUOGHI DIVISI / 2 LOČENA KRAJA« je naslov fotografske razstave v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici. Razstavljata Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert do 12. oktobra od torka do nedelje od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih. **V GOSTILNI KORSIČ** v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve. **V HIŠI KULTURE V ŠMARTNEM** so na

ogled razstava Anje Koršič z naslovom Muzej vinogradništva in sadjarske kulture v Brdih, razstava Nine Bužinel z naslovom Razpršeni hotel v Medani in razstava skupine keramikov iz Celovca; do 13. oktobra ob četrtkih in petkih med 10. in 15. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 14. in 18. uro. **V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA** je na ogled fotografska razstava z naslovom Kontra.punkte. Graška fotografska scena; do 23. oktobra ob ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT na Delpinovi 7a v Novi Gorici je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; do 10. oktobra vsak dan med 10. in 19. uro.

V PILONOVI GALERIJ v Ajdovščini je na ogled vizualno glasbena postavitev »L'Oracle« kiparke Paole Korošec, slikarja in grafika Aleksandra Nišaviča-Aca in glasbenika Janija Lapajneja; do 26. oktobra od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

Koncerti

CENTER ZA NEGOVANJE KRAJEVNIH TRADICIJ iz goriškega Podturna in župnija Podturn vabita na koncert ob stoletnici Cecilie Seghizzi v petek, 10. oktobra, ob 20.30 v dvorani Incontro v Podturnu.

ZA VEČERNE KONZERTE kulturnega združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice je v teku za lanske abonente potrditev abonmaja za 2008-09 do 14. oktobra. Od četrtka, 16. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitve Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Poobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPKOJENCEV za Goriško sporoča, da bosta za izlet v dolino Neretve in Črno goro odpeljala avtobusa št. 1 in št. 2. dne 15. oktobra iz Štandreža ob 6. uri, nato skozi Sovodnje, Doberdob, na avtocesto pri bencinski črpalki Agip pri Devinu in okrog 7. ure bo postanek v

Bazovici na križišču za Kozino (za pojasnila tel. 0481-390688). Udeleženci morajo imeti zdravstveno izkaznico za tujino, dokument za socialno zavarovanje za Hrvaško in posebej za Črno goro ter veljavni osebni dokument.

JESENSKI SPREHODI MED ZGODOVINO IN NARAVO: v nedeljo, 12. oktobra, ob 9.30 bo zbirališčem na parkirišču parka na Plešivem; informacije pri organizatorju LApe giramondo (tel. 348-7507866).

Obvestila

SKD HRASST prireja tečaj predsmučarsko-rekreacijske telovadbe v telovadnici v Doberdobu. Vabljeni so odrasli nad 16. letom starosti; informacije na tel. 347-4433151.

ŠZ DOM sporoča program letošnjih dejavnosti: tečaj motorike z elementi ritmike za deklice prvega in drugega razreda osnovne šole, za fante iste starosti vadba motorike z elementi otrodne telovadbe; obe skupini že vadita ob torkih in petkih med 16.30 in 18. uro. Košarko trenirajo začetniki ob ponedeljkih (med 17. uro in 18.30) in ob četrtkih (med 17. in 18. uro), starejši igralci pa ob ponedeljkih in četrtkih med 18. uro in 19.30. Mini odbojka je namenjena deklicam od tretjega do petega razreda osnovne šole (ob ponedeljkih in četrtkih med 16. in 17. uro). Začel se je športni vrtec za otroke slovenskih vrtecev v goriški občini in bo potekal ob ponedeljkih in četrtkih med 15. in 16. uro. Za otroke vrtecev iz ulic Brolo in Max Fabiani bo poskrbljen prevoz do telovadnice, tako kot za gojence Dijaškega doma za druge športne panoge. Treningi potekajo v telovadnici Kulturnega doma (ul. Brass 20); informacije od 17. ure do 19.30 na tel. 0481-33288.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, pri spomeniku v Gonjačah v Brdih. Prijave od 20. oktobra dalje do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu. Vpisujejo ob uri obedov poverjeniki Saverij R., Ivo T., Dragica V. (tel. 0481-882183), Ema B., Marija Č. (tel. 0481-390697), Ana K. in na sedežu v Gorici (vsako sredo od 10. do 11. ure).

FILMSKO GLEDALIŠČE 2008-09: v Kulturnem domu Nova Gorica je v teku prodaja abonmajev za 15 umetniških filmov do 23. oktobra vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure oz. uro pred predstavami (50 evrov, za dijake, študente in upokojence 30 evrov); vse filme bodo vrteli v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici ob petkih ob 20.15.

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše, in sicer v predhvorju županstva, v občinski izpostavi v Ul. Garibaldi in v uradu za okolje.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. III Armata - četrtek, 9. oktobra, 16.00-17.00.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

OBČINSKO OKENCE ZA GRADBENIŠTVO v Ul. Garibaldi 7 v Gorici deluje s podaljšanim urnikom: ob ponedeljkih med 9. in 11. uro ter med 15.30 in 17. uro, ob torkih, četrtkih in petkih med 9. in 11. uro.

POKRAJINSKI ODBOR VZPI-ANPI je posredoval seznam listkov loterije, ki so jih izžrebali v ponedeljek, 8. septembra: 1. nagrada (vikend v evropsko prestolnico za dve osebi) listek št. 5933; 2. (žensko in moško gorsko kolo) št. 2043; 3. (prenosna DVD) št. 4991; 4. (mikrovalovna pečka) št. 1168; 5. (prenosni telefon) št. 5135; 6. (kuhinjski robot) št. 3030; 7. (Walkie Talkie Winner) št. 1641; 8. (prenosni sesalnik) št. 1217; 9. (sušilnik) št. 5755; 10. (likalnik) št. 909. Nagrade so na razpolago do 10. oktobra na sedežu v Ul. Valentinis 84 v Trziču (tel. 0481-798098) ob torkih, četrtkih in petkih med 9. in 12. uro.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 821085321240100000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da bo v torek, 14. oktobra, ob 20. uri na sedežu v drevoredu 20. septembra v Gorici zasedanje pokrajinskega sveta stranke; na dnevnem redu bodo vprašanje oblikovanja političnega dogovora z Demokratsko stranko v vidiku občinskih volitev in priprave na deželni kongres SSK. Le-ta bo potekal v Gorici in Podbonescu; goriški del se bo odvijal v Kulturnem centru Lojze Bratuž v soboto, 8. novembra.

UNITRE (Univerza za tretje starostno obdobje) iz Gorice obvešča, da bo do 17. oktobra potekalo vpisovanje za akademsko leto 2008-09 v večnamenskem centru v ul. Baiamonti 22 v Gorici ob ponedeljkih, torkih, četrtkih in petkih med 10. in 12. uro, ob sredah med 16. in 18. uro; informacije nudijo na tajništvo ob ponedeljkih med 10. in 12. uro. V četrtek, 16. oktobra, ob 17. uri bo v deželnem auditoriju v Gorici otvoritvena svečanost s pisateljem Paolom Maurensigom; začetek lekcij bo 20. oktobra.

V ZDRAVŠČINAH bo v nedeljo, 12. oktobra, ex-tempore za otroke in mlade od 6. do 14. leta, ki bodo v prosti tehniki upodabljali zgodovinske trenutke ali krajinske znamenitosti vasi. Priredila ga kulturni krožek Zdravščine na svojem sedežu v ulici IV Novembre 44; udeležba je brezplačna. Sodelujoči bodo morali sami prinesiti opremo, organizator pa jim bo izročil risalni list. Izročitev bo ob 9.30, liste bodo morali vrniti do 15. ure istega dne, razstavo pa bodo priredili v nedeljo, 19. oktobra, ob 11.30; podrobnejše informacije na tel. 0481-960951.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO obvešča, da je sedež v Ul. Cipriani, 71 v Gorici (tel. 0481-523135) odrprt ob ponedeljkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta), ob četrtkih med 15.30 in 17.30 (tajništvo) in ob petkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta).

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo sestanek s starši v soboto, 11. oktobra, ob 15. uri ma sedežu društva Jezero v Doberdobu.

Prireditve

KOROŠKI KULTURNI DNEVI NA PRIMORSKEM: v četrtek, 9. oktobra, ob 18. uri bo v KC Lojze Bratuž v Gorici srečanje glasbenih šol; v petek, 10. oktobra, ob 9.30 in ob 10.45 bo v KC Lojze Bratuž lutkovna predstava Srečni kraljevič v izvedbi lutkovne skupine Navihanci - SKD Celovec.

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v torek, 14. oktobra, ob 20. uri predavanje Davorina Pogačnika z naslovom Restavriranje in konserviranje lesenih predmetov.

SKD HRASST vabi na praznovanja ob svoji 40. obletnici: v torek, 14. oktobra, ob 20.30 bo predstavitev zgoščenke MePZ Hrast »Petelinček je zapiecu« v župnijski dvorani in Doberdobu; zgoščenko bo predstavil Janko Ban. V soboto, 18. oktobra, ob 20.45 bo jubilejni celovečerni koncert MePZ Hrast v cerkvi Sv. Martina v Doberdobu.

Mali oglasi

OLJČNO OLJE lastne pridelave prodaja kmetija Aleša Komjanca na Jazbinah v Števerjanu; tel. 0481-390238.

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo 30 kw znamke UNICAL. Nabavna cena 3.500 evrov prodajam za samo 2.000 evrov; tel. 334-6366765.

PRODAM zazidljivo zemljišče na goriškem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Elidia Callisti vd. Godeas iz splošne bolnišnice v cerkvi pri Madonini in na glavno pokopališče; 12.00, Antonia Marassi v kapeli splošne bolnišnice in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 11.00, Osvaldo Bonassi (iz trziške bolnišnice) v cerkvi Marije Materae Cerkve in na pokopališču.

DANES V TRZIČU: 10.00, Dario Giral-di s pokopališča v cerkev Device Marcelliane in na glavno pokopališče.

PLISKOVICA - Letos že tretjič po vrsti

Tradicionalna kraška trgatev na latniku evropskega prijateljstva

Kljub težavam z vremenom pa je bila »evropska« letina boljša kot lani, ko so pridelali 12 butelj terana

PLISKOVICA - Pod evropskim latnikom prijateljstva v Pliskovici, kjer je zasajenih 28 trt, je v nedeljo potekala že tretja kraška trgatev, ki jo organizira domače Razvojno društvo Pliska v sodelovanju s sežansko občino. Tokratne trgatev se je udeležilo veliko število obiskovalcev.

Po pozdravnem nagovoru predsednice Razvojnega društva Pliska Ivce Žerjal je o poteku negovanja trt med letom spregovoril skrbnik Danilo Bandel. Poudaril je, da so kljub skrbni negi trte doživele marsikatero vremensko neugodnost, vendar so s pridelkom zadovoljni. Trte so rodile več kot prejšnje leto, ko so pridelali 12 butelj terana. Trte sorte refošk so na evropskem latniku prijateljstva posadili spomladi 2004, pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo na pobudo častnega člana RD Pliska Igorja Maherja. V znak prijateljstva s sosednjo zamejsko občino Zgonik pa še eno trto pred zgoniško vinoteko. Prisotne sta nagovorila tudi sežanski župan Davorin Terčon in odbornik občine Zgonik Igor Gustinčič, ki sta v družbi kraljice terana Martine Rebola tudi pobrala grozdje z evropskega latnika prijateljstva. Obrano grozdje so trganci zmleli, mošt pa odpegljali v skrbnikovo klet v obdelavo.

Predstavnica Evropske komisije v Sloveniji Mateja Jakin je poudarila veselje ob skrbni negi trt evropskega prijateljstva, ki so letos stare 5 let in niso poleg letošnjim ujmam, ki so pušile po Sloveniji. »Današnja trgatev in druženje ob latniku evropskega prijateljstva priča o tem, da se v Pliskovici že dolgo zavedate pomena evropskega prijateljstva, saj prijatelji iz Evrope pa tudi od drugod sem radi prihajajo zaradi tradicionalnega gostoljubja domačinov in vse bogateše turistične ponudbe. Letošnje leto je evropsko leto medkulturnega dialoga. V vseh državah EU se je v ta namen zvrstilo veliko prireditvev in družabnih dogodkov,« je poudarila Jakinova.

Kulturni utrip pa so s spletom narodnih pesmi popestrili člani Kulturnega društva Kraški šopek, folklorna skupina Otroci iz borjača OŠ Srečka Kosovelca Sežana pa se je predstavila s spletom B'ndima. Tržaška folklorna skupina Stu ledi, ki se bo v nedeljo zvečer predstavila v sežanskem Kosovelovem domu, pa je v Pliskovici zaplesala splet tržaških plesov. Prireditev, ki sta jo povezovale izkušena voditelja, člana društva Pliska ter Kraškega šopa Mojca in Branko Sirca, se je nadaljevala z druženjem ob živi glasbi in dobri hrani in jedadi.

Olga Knez

Z latnika evropskega prijateljstva so grozdje potrgali (od leve) Igor Gustinčič, Davorin Terčon in Martina Rebola

O. KNEZ

LJUBLJANA - Iskanje vladne koalicije po volitvah

Morebitni partnerji že dobili osnutek koalicijske pogodbe

LJUBLJANA - Socialni demokrati so predsednikom strank, ki bodo sodelovale v koalicijskih pogovorih, že posredovali osnutek koalicijske pogodbe, so sporočili iz SD. V strankah, ki so besedilo prejele, večinoma napovedujejo, da bodo k osnutku predlagale vrsto konkretnih predlogov. Osnutek koalicijske pogodbe so Socialni demokrati posredovali predsedniku Zaresa Gregorju Golobiču, predsednici LDS Katarini Kresal, predsedniku DeSUS Karlu Erjavcu in predsedniku SLS Bojanu Šrotu.

Predsednik stranke Zares Gregor Golobič naj bi Pahorju, še preden je prejel osnutek koalicijske pogodbe, včeraj posredoval 99 konkretnih predlogov programske narave, o katerih bi želeli izmenjati stališča in s tem konkretizirati pogovore o vsebini koalicijske pogodbe.

V DeSUS so osnutek pogodbe natančno pregledala pogajalska skupina, predsednik stranke Karl Erjavc, ki je osnutek "na hitro" pregledal, pa oce-

BORUT PAHOR

ARHIV

njuje, da so področja, ki DeSUS še posebej zanimajo, preveč ohlapno zapisana. Zato bodo, kar se tiče izboljšanja položaja upokojujencev, na vsak način zahtevali bolj konkretno definicijo in natančno opredelitev, je za STA pojasnil Erjavc in napovedal, da bo to tudi najtežja točka pogajanj.

Prav tako bi bilo treba po njegovih besedah konkretizirati modernizacijo pokojninskega sistema, medtem ko se mu zdi dikcija glede prenosa Kapitalne družbe na zavod za pokojninsko zavarovanje sprejemljiva. Za DeSUS je

sicer v koalicijski pogodbi pomembna še ohranitev javnega zdravstva in šolstva, pri čemer pa Erjavc pri koalicijskih usklajevanjih ne pričakuje težav.

Prejem osnutka koalicijske pogodbe so potrdili tudi v LDS. Kot so pojasnili v stranki, po hitrem pregledu osnutka ugotavljajo, da bodo zanesljivo predlagali vrsto konkretnih predlogov za dopolnitev tega besedila.

Ali bo Slovenska ljudska stranka sodelovala pri pogajanjih o sestavi nove koalicije, sicer še ni znano. Po besedah predsednika SLS Bojana Šrota osnutka še niso prejeli. Dodal je, da bodo osnutek, potem ko ga bodo prejeli, prebrali in se nato odločili, ali bodo sodelovali pri pogajanjih.

Kot je v ponedeljek napovedal verjetni mandatar za sestavo nove vladne Borut Pahor, imajo stranke za pripombe in predloge na osnutek koalicijske pogodbe čas do nedelje. Pahor je še dejal, da bo prihodnji teden dovolj časa, da pogodbo na neformalni ravni začnejo usklajevati. (STA)

LJUBLJANA - Posledice afere Patria

Janez Janša toži finskega novinarja

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša je včeraj na državno tožilstvo vložil predlog za kazenski pregon zoper novinarja finske nacionalne televizije Magnusa Berglunda zaradi kvalificirane oblike kaznivga dejanja žaljive obdolitve po členu 171/I in 171/II in III kazenskega zakonika, so sporočili iz odvetniške pisarne Zidar&Klemenčič, ki zastopa premiera.

Janša je vložil predlog za kazenski pregon zoper Berglunda zaradi neresničnih obtožb, ki jih je ta izjavil v oddaji finske nacionalne televizije YLE Resnica o Patrii, je zapisano v sporočilu za javnost, ki so ga poslali iz odvetniške pisarne Zidar&Klemenčič. »Ravnanje Magnusa Berglunda predstavlja klasično obliko protipravne in kaznivga žaljive obdolitve, ki jo je storil novinar brez predložitve dokazov za hude lažnive obdolitve in ob očitnem kršenju temeljnih načel dolžne novinarske

JANEZ JANŠA

skrbnosti," so prepričani v odvetniški pisarni.

Ob tem napovedujejo, da bodo ostali predlogi za kazenski pregon in civilna tožba še sledili.

Kot je znano, je finski novinar Magnus Berglund v oddaji Resnica o Patrii slovenskega premiera obtožil, da naj bi bil med prejemniki podkupnin, ki naj bi jih finsko državno podjetje izplačalo zato, da je slovenska vojska kupila finske oklepne v vrednosti skoraj 280 milijonov evrov.

KOMEN - V soboto in nedeljo razstava Kinološkega kluba Komen Nogometno igrišče bo zasedlo več kot 200 nemških ovčarjev

KOMEN - Kinološki Klub Komen prireja 11. in 12. oktobra glavno slovensko vzrejno razstavo, ki bo potekala na komenskem nogometnem igrišču od 9. do 16. ure. Pričakujejo udeležbo od 200 do 250 najlepših predstavnikov te priljubljene pasme iz Slovenije in sosednjih držav. Kot poudarjajo v Komnu, take prireditve še ni bilo na Krasu, saj gre za dogodek na državni ravni, ki se prireja le enkrat letno.

Kinološki klub Komen (<http://skkk.kras-carso.com/>) je bil ustanovljen pred 8 leti. V klubu se družijo lastniki psov vseh pasem, vzreditelji in tekmovalci. Prirejajo tečaje vzgoje in šolanja psov na vseh stopnjah, poleg tega se psi tudi pripravljajo na tekmovanja. Začetniški tečaj je primeren za vse pasme, tudi za mešančke. Namenjen

je predvsem lastnikom psov, da se naučijo pravilno vzgajati psa. To postaja skoraj nujno, saj pes ni več privezan na dvorišču. Obsega tudi teoretični del, kjer se govori o pravilni prehrani, o bo-

V soboto in nedeljo v Komnu pričakujejo od 200 do 250 nemških ovčarjev iz Slovenije in sosednjih držav

ležnih in raznih vedenjskih težavah. Spomladi smo izvedli že 5. »Specialno razstavo nemških ovčarjev«, na kateri se je predstavilo 105 psov. Naše »Med lastniki in rejci nemških ovčar-

Stanje slovenskega potapljača po napadu morskoga psa stabilno

ZAGREB - Stanje slovenskega potapljača, ki ga je v bližini Visa na Hrvaškem v ponedeljek napadel morski pes, je po operaciji v splitskem kliničnem centru stabilno. Sicer pa zdravniki niso povsem prepričani, ali so 43-letnem Ljubljancu rešili hudo poškodovani spodnji del leve noge, navaja spletni portal Index.hr. Nesrečnemu slovenskemu turistu so zdravniki rekonstruirali arterije in mišice leve noge, na kateri je eden od živcev močno poškodovan. Po operaciji ponesrečenec okreva v dekompresijski komori. Hrvaški oceanograf Alen Soldo, strokovnjak za morske pse, domneva, da je žival privabila kri ulovljene ribe, ki jo je imel napadeni potapljač okoli pasu. Kot je pojasnil, morski pes v času napada zapre oči in je verjetno namesto ribe zagrabil potapljača. Ljubljancan se je potapljajl kakih deset metrov od obale v zalivu Smokva, ko ga je po besedah njegovih prijateljev napadel velik morski pes. Po prvi pomoči v ambulanti na Visu so ga z vojaškimi helikopterjem prepeljali v Split.

Primorski mozaik danes tudi o slovenski šoli v Italiji

KOPER - V oddaji Primorski mozaik, ki bo na sporedu danes ob 18. na TV Koper-Capodistria, bodo predstavili podjetnika Matjaža Turka, ki je z vztrajnostjo in izvirnimi prijemi uspel oživiti sejemsko dejavnost tudi tam, kjer ni imela tradicije. Na ogled bo prispevek o novih možnostih in izzivih, ki jih ponuja kmetijska dejavnost na območju Ilirske Bistrice, Postojne in Pivke, pa tudi potrebe zanimivega umetnika - samouka. Opozorili bodo tudi na številne težave, s katerimi se soočajo vsi vpeti v slovenski šolski sistem v Italiji.

Jutri v Sežani srečanje z Marjanco Jemec Božič

SEŽANA - V Kosovelovi knjižnici prirejajo ob Tednu otroka jutri ob 17. uri srečanje s slikarko Marjanco Jemec Božič. Ob tej priložnosti bodo predstavili otrokom dobro znano pravljico Toneta Pavčka z naslovom Juri Muri v Afriki, ki jo še danes otroci radi vzamejo v roke, čeprav je bila slikarica prvič natisnjena pred 50 leti. Ob pripovedovanju knjižničarke Marije Godnič bo vlogo Jurija Murija odigral tretješolec Erik Horvat v sodelovanju z učenci sežanske glasbene šole. Ker pa prav letos praznujeta 80-letnico Marjanca Jemec Božič in Tone Pavček, bodo ob tej priložnosti pripravili razstavo originalnih ilustracij gostje knjižnice, ki bo na ogled do konca oktobra, in razstavo vseh Pavčkovih knjig za otroke in mladino. (O.K.)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Uvodna predstava v sezoni 2008/09

Zabavna komedija z metaforičnim nabojem

V naslovnih vlogah Daniela Mazzucato in Giuseppe Pambieri

Antonio Calenda včeraj ni skrival svojega navdušenja: umetniški vodja Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine in režiser letošnje

uvodne produkcije »To be or not to be« je prepričan, da je s svojo ekipo igralcev in tehnikov ustvaril dober gledališki dogodek: zabavno kome-

dijo z močnim metaforičnim nabojem. Kot je pojasnil na včerajšnji tiskovni konferenci, je vsaj petindvajset let želel ponesti na oder zgodbo madžarskega pisca Melchiora Lengyela, ki jo je že leta 1942 upodobil na filmskem platnu Ernst Lubitsch. Želja se mu je naposled uresničila, ko je dramaturginja Maria Letizia Compatangelo pridobila potrebne avtorske pravice in Lengyelovo besedilo priredila za odrske deske. Tako je lahko tudi v gledališču zaživel zgodba o skupini varšavskih igralcev, njihovih težavah z nacistično cenzuro, skrivnih sestankih poljskega odporništva in odrešujoči moči gledališke govornice.

Predstava, ki bo danes premierno uprizorjena v gledališču Rossetti, se lahko ponaša z dvema priznanima igralcema. V glavnih vlogah nastopata namreč Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato. Če je prvi že uveljavljen italijanski igralec, je druga predvsem operna pevka. »Svoji gledališki vlogi pa se je približala z veliko mero skromnosti in pokazala nepričakovane igralske sposobnosti,« je gledališki talent izvajalke številnih operet pohvalil režiser Calenda. Priljubljeni mezzosopran pa bo tudi tokrat lahko pokazal svoje pevske sposobnosti, saj je Nicola Piovanni nalašč za to priložnost in nalašč za Daniela Mazzucato komponiral dve novi skladbi.

V številnem igralskem ansamblu, ki nastopa v komediji, je med drugim tržaški glasbenik Štefan Bembli, direktor Calenda pa je s ponosom izpostavil tudi prisotnost dveh šestnajstletnikov, ki sta lani obiskovala Rossettijev gledališki tečaj (Paolo Cartago in Jacopo Zucca). Predstava bo na tržaškem odrju na ogled do nedelje, prihodnje leto pa jo čaka turneja po vseh največjih italijanskih mestih. (pd)

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Koncert posvečen glasbi Brittna, Iturraldeja, Mulligana, Elgarja / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Riccarda Frizze; solist: Mario Marzi (saxofon). V petek, 10. oktobra, ob 20.30 (red A), v soboto, 11. oktobra, ob 18.00 (red B).

GORICA

Kulturni dom

Canzoni di confine 2008: »Canzone popolare d'autore« / nastopajo Vlado Kreslin, Lucilla Galeazzi, Lino Straulino, Mario Incudine ter Orchestra Popolare Terra in Orchestra dell'Accademia Musicale »Naonis« (PN) pod vodstvom Valterja Silvottija. V četrtek, 16. oktobra, ob 20.30.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

V nedeljo, 12. oktobra, ob 20. uri / dobrodelni koncert »Stu ledi nej pride nute« v spomin na Stojana Petarosa. Sodelujejo: TFS Stu ledi, AFS Študent (Maribor), GF Santa Gorizia (Gorica) ter istrska glasbena skupina Vruja. Izkupiček bo dodeljen v dobrodelne namene.

V soboto, 18. oktobra, ob 20. uri / koncert Ralph Townerja (za abonma Džez in vino in izvjen).

KOGOJEVI DNEVI

V petek, 10. oktobra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Matej Šarc - oboja in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 19. oktobra, ob 16.00, / Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 9. in v petek, 10. oktobra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester slovenske filharmonije pod vodstvom Theodora Guschlbaura; solistka: Durbavka Tomšič Srebotnjak (klavir).

Cankarjevi torki (glasbeni večeri v Klubu CD) / v torek, 14. oktobra, ob 20.30 koncert Iva Nova (St. Petersburg); v torek, 21. oktobra, ob 20.30 koncert skupine Jure Pukl High Interaction Group (Velenje, New York).

V torek, 16. oktobra, ob 23. uri / v Kosovelovi dvorani / Subshrubs (Kranj, Gradec, Ciudad de Mexico, Dunaj) - koncert eksperimentalne glasbe v sklopu 14. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk.

SNG Opera in Balet Ljubljana

Koncert opernih arij / ob 50-letnici slovenske srčne kirurgije v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v petek, 10. oktobra, ob 20. uri.

»Tango za Rahmaninova« / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwieten in Hansa van Manena. V sredo, 15., četrtek, 16. in v petek, 17. oktobra, ob 19.30 (abonma Zaupanja in izvjen).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V galeriji Caracas v Drevoredu 20. septembra, bo na ogled do 16. oktobra razstava z naslovom »Metamorfozi« goriškega slikarja Adriana Velussija. Urnik: vsak dan od 16. do 24. ure.

MILJE

V Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà (Ulica Roma 9) bo do 14. oktobra na ogled razstava slik Roberta Tigellija z naslovom »Sentieri«. Urnik: od torčka do sobote od 17. do 19. ure, ob četrtek od 10. do 12. ure.

V Občinski dvorani umetnosti G. Nigrisin (Trg Republike 4) bo v petek, 10. oktobra, ob 18. uri odprte razstave »Porečanka včeraj: ozkotirna progga danes: pot zdravia in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić.

REPEN

V galeriji Kraške hiše je na ogled likovna razstava Štefana Turka »Labirinti«. Razstava bo odprta do 12. oktobra 2008

ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 in od 15. do 17.

NABREŽINA

V kavarni Gruđen bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Tretjak z naslovom »Kreativna energija. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredo zaprto.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavljajo svoja dela T. Caharija (kamniti izdelki), P. Marcucci (skulpture in slike), M. Ciuk (kamniti izdelki), M. Martelanc (glineni izdelki), V. Porro (kamniti skulpture), L. Pomelli (slike), A. Nemanini (slike), V. Godnic (slike), L. Monnet (kamen) in A. Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma bo na ogled do 18. oktobra skupinska fotografska razstava »Fotosrečanje 2008«.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a v Novi Gorici je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimira Segalle. Urnik: do 10. oktobra vsak dan med 10. in 19. uro.

SOLKAN

V avli Hitovega Hotela Sabotin je na ogled fotografska razstava z naslovom Gobe in gobarji.

KANAL

V Melnikih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma bo do 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do srede, 15. oktobra, vsak dan od 9.00 do 16.00.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRŽANKA

REŠITEV (7. 10. 2008)

Vodoravno: skopuh, A. M., tarantela, arena, neč, N. B., Turk, Paola, kapa, Cernan, rt, Obič, aligator, regent, Rieti, Lauro, poante, Erika Hess, ris, K. A., Ahiles, Ana; na sliki: Paola Cigui.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

»(Tra parentesi) Basaglia, Trieste, pagine del cambiamento« / igra Lella Costa, glasbena spremljava Paola Fresuja (trobenta). V ponedeljek, 13. oktobra, ob 21. uri (predstava izven abonmaja).

Janko Petrovec: »Pesniški večer s Primožem Čučnikom« / Foyer balkona, vstop prost, v petek, 17. oktobra, ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Maria Letizia Compatangelo: »To be or not to be« / režija: Antonio Calenda; igrata Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato. Danes, 8. oktobra, ob 20.30, jutri, 9. oktobra, ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.30 ter v nedeljo, 12. oktobra, ob 16. uri.

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Macedonio. V petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 12. in v torek, 14. oktobra, ob 16.30, od srede, 15., do sobote, 18. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 19. oktobra, ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 18. oktobra, ob 20.30 / v okviru niza komičnih predstav Komigo nastopa Gledališka skupina Fortifluidi (Trevignano - TV) z igro »Tren de vin«.

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

Jutri, 9. oktobra, ob 20. uri / gostovanja Gledališča Koper z igro »Ljubezen Anne Frank« v režiji Ksenije Murari.

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.00 /

Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«. Režija: Vito Taufer.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Miroslav Krleža: »Leda« / V četrtek, 16., v petek, 17. in v soboto, 18. oktobra, ob 20. uri.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

W. Shakespeare: »Tit Andronik« / v petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 19.30

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19.30 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 14. oktobra, ob 18.30 / Heinrich von Kleist: »Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem«.

V sredo, 15. oktobra, ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V četrtek, 16. oktobra, ob 19.30 / Matjaž Župančič: »Vladimir«.

Mala drama

Julian Barnes: »Prerekanja« / v petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.00.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20. uri / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 14. oktobra, ob 20. uri / Brian Friel: »Jaltska igra. Poigra«.

V sredo, 15. oktobra, ob 20. uri / »Slovenec Slovenca gori postavi«.

V četrtek, 16. oktobra, ob 19.30 / Yasmina Reza: »Art«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame« / danes, 8. oktobra, ob 19.30, jutri, 9. oktobra, ob 20. uri ter v petek, 10. oktobra, ob 19.30.

V soboto, 11. oktobra, ob 19.30 / J. Stein, J. Bock, S. Harnick: »Goslač na strehi«.

Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame« / v ponedeljek, 13., v četrtek, 16. in v soboto, 18. oktobra, ob 19.30.

Marius Ivaškevicius: »Mesto tako blizu« / gostuje SSG iz Trsta, v sredo, 15. oktobra, ob 19.30.

Simon Bent: »Elling« / gostuje SLG Celje; v petek, 17. oktobra, ob 19.30.

V nedeljo, 19. oktobra, ob 19.30 / nizozemske drami Daphne de Bruin »Eva« in Oscar van Woensel »Vezuv«.

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 19.30 / Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret«.

V sredo, 22. oktobra, ob 19.30 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V soboto, 25. oktobra, ob 19.30 / Jardi Galceran: »Gronholmova metoda« - gostuje Mestno gledališče Ptuj.

Mala scena

Caryl Churchill: »Punce in pol« / danes, 8. in v soboto, 11. oktobra, ob 20. uri.

Sergi Belbel: »Mobile« / jutri, 9., in v petek, 10. oktobra, ob 18. uri.

James Prideaux: »Gospodinja« / v sredo, 15. oktobra, ob 20. uri.

Jose Sanchis sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino« / v četrtek, 16. in v sredo, 22. oktobra, ob 20. uri.

Mini teater Ljubljana

Marko Sosič: »Tubotubatubutubitu« / gostuje SSG iz Trsta, v soboto, 18. oktobra, ob 17.00 in v nedeljo, 19. oktobra, ob 11.00, 17.00 in 18.00.

Cankarjev dom

Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?« / Cafe teater v Klubu CD / igra Boris Kopal v režiji Jaše Jamnika. V soboto, 11. oktobra, ob 21.00. Klub bo odprto uro in pol pred prireditvijo.

Jutri, 9. oktobra, ob 20. uri / v Linhartovi dvorani predstava nizozemske režiserke Sanne van Rijn (Amsterdam, Gent) »Morfotop« (minimalistična in komična parabola o utvarji posameznikove svobode) v sklopu 14. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19. uri / v Klubu CD Conservas (Barcelona) - napredne stvarnosti, performativno predavanje/konferencični performans (v sklopu 14. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk).

NOGOMET - Žreb skupin v pokalu Uefa

Udinese za uvod proti angleškemu Tottenhamu

Prvo tekmo bodo igrali v Vidmu - Težka naloga za Sampdoria, lažja za Milan

Udinesejev nogometaš Gaetano D'Agostino je bil na tekmi proti nemški Borussia Dortmund med boljšimi na igrišču

ANSA

NYON - Evropska nogometna zveza (UEFA) je opravila žreb skupin za letošnje tekmovanje v pokalu UEFA. Udinese bo igral v zahtevni skupini D, v katero je žreb določil še moštva Tottenham Hotspur, Spartak Moskva, Dinamo Zagreb in Nijmegen. V Udinesejem taboru so bili po žrebu sicer precej zadovoljni in sproščeni. »Vsi nasprotniki so premagljivi. Vsekakor igrati bo treba stoodstotno, tako kot doslej v prvenstvu in kot na tekmi proti Borussia,« je prepričan trener Marino. Udinese bo v prvem krogu faze skupin 23. oktobra na domačem Friuliju gostil angleški Tottenham, ki je v angleškem prvenstvu na repu lestvice. Težko nalogo imela tudi Sampdoria, ki bo igrala proti Sevilli, Stuttgartu, beograjskemu Partizanu, Standardu Liege. Milan bo v skupini F igral proti SC Heerenveen, Bragi, Portsmouthu, Wolfsburgu. Milan bo v 1. krogu gostoval pri Heerenveenu na Nizozemskem, Sampdoria pa pri Partizanu v Beogradu.

Pokal UEFA bo že peto sezono zapored potekal tudi s skupinskim delom tekmovanja, ki se začne 23. oktobra. Preostalih 40 moštev je žreb razdelil v osem skupin s po petimi klubi, ki se bodo vsak z vsakim pomerila le po enkrat, vsaka ekipa pa bo odigrala dve tekmi doma in dve v gosteh. V drugi del tekmovanja, ki se začne 18. februarja se bodo prebile najboljše tri ekipe iz vsake skupine, tem pa se bo pridružilo osem moštev, ki bodo v Ligi prvakov v svojih skupinah osvojila tretje mesto. Končno bo 32 moštev odigralo na izpadanje, vse do finala, ki bo 20. maja prihodnje leto v Carigradu.

Prihodnje leto se bo sistem tekmovanja spet spremenil, saj bo v skupinskem delu nastopalo 48 moštev, torej ena skupina več, ki pa bodo v tem delu igrala vsako z vsakim po eno tekmo doma in v gosteh. S tem želi UEFA še dvigniti zanimanje za to tekmovanje.

ŽREB POKALA UEFA: - skupina A:

FC Schalke 04, Paris St. Germain, Manchester City, Racing Santander, Twente Enschede - **skupina B:** Benfica Lizbona, Olympiakos Pirej, Galatasaray Carigrad, Hertha BSC Berlin, Metalist Harkov - **skupina C:** FC Sevilla, VfB Stuttgart, Sampdoria Genova, Partizan Beograd, Standard Liege - **skupina D:** Tottenham Hotspur, Spartak Moskva, Udinese Calcio, Dinamo Zagreb, NEC Nijmegen - **skupina E:** AC Milan, SC Heerenveen, SC Braga, FC Portsmouth, VfL Wolfsburg - **skupina F:** Hamburger SV, Ajax Amsterdam, Slavia Praga, Aston Villa, MSK Žilina - **skupina G:** FC Valencia, FC Brugge, Rosenberg Trondheim, FC København, AS St. Etienne - **skupina H:** CSKA Moskva, Deportivo La Coruna, Feyenoord Rotterdam, AS Nancy, Lech Poznan.

SPORED - 23.10. Udinese - Tottenham, 6.11. Spartak Moskva - Udinese, 27.11. Udinese bo prost, 3.12. Udinese - Dinamo Zagreb, 18.12. Nijmegen - Udinese.

A IN B-LIGA Je ločitev res najboljša rešitev?

RIM - Italijanski prvoligaški nogometni klubi se želijo ločiti od klubov serie B in ustanoviti lastno tekmovanje. »Potrebe klubov iz A in B lige so zelo različne.

Ločitev je za vse najboljše rešitev,« je dejal predsednik prvoligaškega kluba Palermo Maurizio Zamparini. Predstavniki klubov iz prve lige so za razlog ločitve navedli, da ne želijo več pokrivati vse večjih stroškov ekip iz druge lige. Ti od prvoligašev zahtevajo 95 milijonov evrov, klubi »serie A« pa ponujajo 65 milijonov, saj jih čakajo prenove stadionov in sanacija bilanc, s čimer denarja za klube B-lige ne ostane prav veliko. Statut lige naj bi se spremenil 1. decembra in prvoligaši bi radi vse opravili hkrati. Drugoligaši so ostro proti ločitvi.

»Klubi B-lige živijo v nezavidljivem položaju, kar se financiranja v prihodnosti tiče. Nekateri so povsem na robu stečaja,« je protestiral direktor drugoligaša Modene Dorian Tosi. Mnogi klubi namreč ne bodo mogli izpolniti niti finančnih izdatkov licenciranja, poleg tega pa drugoligaši prvoligaše kritizirajo, da dobijo ogromno sredstev od prodaje televizijskih pravic, kjer serie B ostaja prazen rok.

Predsednik lige (Lega Calcio) Antonio Matarrese se je glede delitve že negativno opredelil. Sicer priznava, da so potrebe klubov A in B lige različne, a delitev ni prava pot, ki bi rešila težave. »Klubi iz prve lige morajo upoštevati potrebe manjših in manj premožnih združenj,« je poudaril Matarrese. Predsednik prvoligaškega Cagliarija Maurizio Cellino pa je ob tem ostro odvrnil predsedniku lige: »Potrebno je iti v korak s časom, že tako za kakih 20 let zaostajamo z razvojem. A in B-liga se morata ločiti.«

NOGOMET Buffon in Camoranesi poškodovana

FIRENZE - Priprave italijanske nogometne reprezentance v Covercianu sta morala sinoči zapustiti dva stebra ekipe, vratar Buffon in zvezni igralec Camoranesi. Oba muči mišična poškodba: Buffona, ki bo moral mirovati mesec dni, je že zamenjal vratar Siene Gianluca Curci, zamenjavo za Camoranesija (mirovati bo moral 20 dni) pa bo selektor Lippi izbral med že vpoklicanimi igralci. »Azzurri« se pripravljajo na sobotno tekmo v Sofiji proti Bolgariji (ob 20.15) v sklopu kvalifikacij za SP 2010.

BALLARDINI - Nogometaš Palermo Davide Ballardini bo nosil dres Palerma vse do leta 2011.

B-LIGA - Tekmi med Barijem in Sassuolom ter med Riminijem in Bresciom bo šele v torek, 21. oktobra (ure začetka srečanja še niso sporočili).

RIBERY - Nemški nogometaši, združeni v sindikatu poklicnih nogometašev so za najboljšega igralca v nemški ligi za sezono 2007/08 izbrali Francka Riberyja (Bayern München in francoski reprezentant). Na drugem mestu pa je s 25 odstotki glasov pristal še drugi član bavarskega kluba, Italijan Luca Toni.

BALDINI - Sabljak Andrea Baldini, ki je bil obtožen jemljenja diuretikov neposredno pred letošnjimi OI, še čaka na končno razsodbo. Včeraj je tožilstvo za protidoping pri CO-NI-ju odločilo, da ni šlo za sabotažo. Sedaj bo o primeru odločalo še tožilstvo v Livornu in disciplinski organi mednarodne sabljaške zveze.

MARADONA JUNIOR - Soigralec našega Micheleja Leghisse v državni reprezentanci nogometa na mivki Diego Maradona junior je med počitnicami v Argentini uresničil sanje: v torek je treniral z eno najboljših južnoameriških ekip River Plate. »Seveda bi tu rad igral, ampak odločitev ni moja,« je povedal po izkušnji.

EP V KOŠARKI - Čez mesec dni bo v Varšavi žreb skupin za prihodnje evropsko prvenstvo v košarki, ki ga bo gostila Poljska. Slovenija bo na žrebu v drugem bobnu skupaj z Nemčijo, Hrvaško in Turčijo. Italija pa se bo v dodatnih kvalifikacijah borila za zadnje razpoložljivo mesto s Francijo, BiH, Portugalsko, Finsko in Belgijo.

OLIMPIJSKI ŠPORTI - Kolesarstvo na zatožni klopi

OI brez kolesarjev?

Pri MOK-u besni zaradi zadnjih dopiškkih primerov - To športno panogo bi utegnili poslati na »olimpijski odmor«

BERLIN - Zadnji dopiškkih primeri v kolesarstvu, športu, ki je bil pri tem že doslej med najbolj izpostavljenimi, so vodile v Mednarodnem olimpijskem komiteju spodbudili k razmišljanju o olimpijski prihodnosti kolesarstva. »Če se vsi vpletene ne bodo lotili reševanja težav, bi kolesarstvo moralo na odmor,« je dejal podpredsednik MOK Thomas Bach. »Zaupanje v kolesarstvo je na ničli, tekmovalci pa niso izkoristili priložnosti za očiščenje,« ugotavlja Bach in predlaga, da bi to športno panogo poslali na »olimpijski odmor«, če boj proti dopingu ne bo učinkovit. K takšnim mislim so ga napeljala zadnja razkritja. Številnim doslej osumljenim ali kaznovanim kolesarjem sta se v ponedeljek pri dopiškkih prekrških pridružila še Nemec Stephan Schumacher in Italijan Leonardo Piepoli, pri obeh so našli sledi sredstva CERA, zadnje generacije prepovedanega eritropoetina. Bach je bil med prvimi, ki so se odzvali na novico o Schumacherjevem dopingu. Tekmovalec je dobil dve etapi letošnjega Toura, za zdaj pa ne njegovo moštvo Gerolsteiner ne nemški kolesar nista uradno komentirala novice o dopiškem prekršku. Preiskavi so že uvedli pri nemški kolesarski zvezi in nemški protidopiški agenciji, Schumacherju pa grozi dveletna prepoved nastopanja, če bodo tudi rezultati testov B pozitivni. Prvi mož MOK Jacques Rogge je nedavno sicer napovedal, da status kolesarstva na OI ne bo ogrožen, dokler se bodo vodilni v tem športu ustrezno odzivali na dopiško dogajanje. Zdjaj pa Bach predlaga tudi, da bi predčasno odprli vzorce, ki so jih tekmovalcem odvzeli na letošnjih OI v Pekingu.

Pri italijanskem kolesarju Leonardu Piepoliju (na sliki) in Nemcu Stephanu Schumacherju so našli sledi prepovedanega eritropoetina (CERA)

ANSA

FORMULA ENA - Koledar 2009

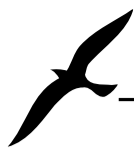
Po Indianapolisu izpadel še Montreal

PARIZ - Potem ko je letos karavana formule ena izpustila dirko v Indianapolisu, je za sezono 2009 iz koledarja izpadel tudi Montreal. Tako je na včerajšnjem zasedanju odločila Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA), ki pa vzrokov za tako odločitev ni navedla. V naslednji sezoni bo tako 18 namesto 19 dirk. V primerjavi z letošnjo sezono sta večji spremembi dve: dirka za VN Turčije bo po novem koledarju junija namesto avgusta, Združeni arabski emirati pa bodo prvič gostili dirko formule ena. V Abu Dabiju se bo 15. novembra tudi zaključila sezona. Poleti bo med 26. julijem in 23. avgustom štiritedenski premor.

Sezona 2009 se bo začela šele 29. marca v avstralskem Melbournu, nadaljevala v Aziji s preizkušnjama v Maleziji in Bahrajnu, sledila bo dolga evropska turneja (Barcelona, Monte Carlo, Carigrad, Silverstone, Magny-Cours, Nürburgring, Budimpešta, Valencia, Spa-Francorchamps in Monza). Septembra bo na sporedu nočna preizkušnja v Singapuru, sledijo pa še dirke na Japonskem, v Sanghaju, Braziliji in za konec v Abu Dabiju.

Dirkališče v Monzi bo gostilo karavano formule 1 13. septembra.

Nakaj novosti je tudi pri sestavi moštev. BMW je zavrnil namigovanja, da se pogovarja s Fernandom Alonso, in že tretjo sezono zapored potrdil par Kubica - Heidfeld. Doselej je za edino novost poskrbel Vettel, ki se iz Tora Rossa seli v moštvo Red Bull (namesto Coultharda).

BARCOLANA - Doslej se je prijavilo 780 jadrnic

Tržaška regata je poznana kot »crazy race«

Pred Velikim trgom na ogled Shosholoza, ki je tekmovala na Pokalu Amerike

Južnoafriška jadrnica Shosholoza je tekmovala na zadnjem Pokalu Amerike v Valenciji

KROMA

TRST - Tržaško nabrežje se mrzlično pripravlja na nedeljsko najbolj množično jadrno regato v Sredozemlju, Barcolano, ki letos praznuje štirideseti rojstno dan.

Ob pomolu Audace, nekdanjim Karlovim pomolom, pred Velikim trgom je od včeraj na ogled jadrnica južnoafriškega koncerna Shosholoza (vredna je nekaj milijonov evrov), ki je nastopila na Pokalu Amerike in na kateri je pogovorni jezik v glavnem italijanski, saj sta krmar Paolo Cian in taktik Tommaso Chieffi Italijana. Cian je zelo nav-

dušen in nestrpnno čaka nedeljsko regato. »Crazy race (nora regata). Tako je Barcolana znana po celotnem svetu,« je uvodoma bolj za šalo kot zares dejal Cian. »Za nas bo to odličan trening. Tekmovali bomo proti jadrnicam, ki jim je nastop v Tržaškem zalivu bolj pisan na kožo. To so predvsem jadrnice tipa maxi in super-maxi. Vsekakor računamo, da se bomo uvrstili med prvo deseterico, mogoče celo tik za najboljšimi. Glavni favorit bo tudi letos Alfa Romeo.« Veter gotovo ne bo močan.

Pri južnoafriški posadki z veliko

pozornostjo sledijo newyorškim dogajanjem o Pokalu Amerike. »Še ne vem, katera bo končna odločitev. Upam, da se bosta Alinghi in BMW pobotala, drugače bo to negativni bumerang za vse ostale konkerne,« je ocenil Cian. Shosholoza bo februarja nastopila na pomembni regati, pod pokroviteljstvom Louis Vuitton, v Aucklandu na Novi Zelandiji.

Včeraj popoldne so na nabrežju odprli tudi tradicionalni sejem Barcolana Sailing Show, ki bo odprt vsak dan do nedelje, od 9. do 23. ure. Na voljo bo-

do najrazličnejše ponudbe: od kuhinje do tekstilnih in obutvenih izdelkov ter turizma. V večernih urah se bodo zvrstili razni koncerti. V petek bodo prišli na vrsto ljubitelji ska glasbe s skupino Harddiskant. Nastopile bodo še skupine: Carnicats (hip hop), Terza Sfera (elektronska pop glasba) in Fabri Fibra (hip hop). V soboto bosta na Velikem trgu glavni atrakciji skupini Elio e le Storie Tese in Frankie hi-nrg mc.

Pa še podatek o številu nastopajočih. Do včeraj zvečer se je prijavilo 780 jadrnic.

PREVZETNOST IN PRISTRANOST Ni terapevtska pot, ampak športni projekt

Na Barcolani bo že tretje leto zapored prisotna tudi jadrnica Orgoglio&Pregudizio (Prevzetnost in pristranost) s posadko, ki jo sestavljajo jadranci-prostovoljci in osebe, ki so ali so bile psihično prizadete. Letos bo trinajčlanska skupina tekmovala na manjši jadrnici (12 m) Salon 40 (na prejšnjih izvedbah so izbrali medijsko privlačnejšo jadrnico, vse zadolžitve pa so sline predvsem na profesionalcih op. a.), kar bo omogočilo prav vsem, da bodo aktivno sodelovali pri upravljanju jadrnice. Giovanni, Alessandro, Riccarco, Enrico, Carlo, Ian in Federico ne bodo le pasivno spremljali regate, ampak bodo na krovu imeli točno določene naloge, predvsem pri obratih. Posadko dopolnjujejo še profesionalni jadranci in drugi gostje, med katerimi tudi odbornik za šport Občine Trst Mauro Tomasini. Kapitan in krmar bo Giorgio Civerchia.

Pobudo so včeraj predstavili na Oddelku za umsko zdravje v Trstu. Prisotni so poudarili predvsem cilj tega projekta. Ne gre za terapevtsko ali rehabilitacijsko pot, ampak je to športni projekt, v katerem so psihično prizadeti soudeleženi na jadrnici brez predsodkov in so povsem enakovredni vsem ostalim članom posadke. Pobuda Orgoglio&Pregudizio je torej predvsem promocija za strpnejši odnos do oseb, ki so psihično prizadete; gre tudi za boj proti predsodkom, ki so še danes zelo razširjeni. Prvič se se v pobudo vklju-

čili Oddelki vseh pokrajin. Pobudo podpira tudi Državno združenje športnih društev za socialno vključitev (ANPIS) v sodelovanju s projekti »In Rotta« in »Fabbrica del Cambiamento«. Jadrnica bo tekmovala pod zastavo pomorskega kluba Marina San Giusto Yacht Club, ki se je kot edino tržaško društvo odzvalo na povabilo Oddelka za umsko zdravje. Na predstavitvi so bili prisotni ob podpredsedniku oddelka tudi predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat ter odbornika za šport Elio De Anna za Deželno FJK in Mauro Tomasini za Pokrajino ter podpredsednik ANPIS-a FJK Roberto Rossetto in predsednik pomorskega kluba Marina San Giusto Federico Mariani.

Letos se je posadka dobro pripravila na Barcolano: vsi jadranci so trenirali 40 dni. Ob uvrstitvi pa bo nedvomno pomembnejša sama izkušnja in vzdušje na krovu jadrnice, ki je bilo že v pripravljalnem obdobju enkratno. Na sejmu Barcolane - Barcolana Sailing Show - bo od jutri dalje tudi šotor projekta Fabbrica del Cambiamento, v katerem bodo predstavili glavne spremembe, ki jih je omogočil zakon 180. (V.S.)

POPRAVEK: Germani in ne Gruđen

Na Barcolini se je na 49. mesto v kategoriji kadetov uvrstila Čupina jadralka Jana Germani in ne Gruđen, kot smo napačno napisali. Med letniki 1999, najmlajšimi v kategoriji kadetov, se je uvrstila na 1. mesto.

POGOVOR - Trikratni zmagovalec Pokala Amerike Russell Coutts Tržaški zaliv ponuja dobre pogoje za testiranja jadrnic

Barcolana je za Russla Couttsa, trikratnega zmagovalca Pokala Amerike, postala že prava stalnica. Tudi letos bo prisoten na regati tisočerih jadrnic in bo kot lani tekmoval na svoji monotipni jadrnici RC44. Uvod v nedeljsko Barcolano pa bo predzadnja preizkušnja pokala RC44, ki že poteka v Tržaškem zalivu. Deset posadk je že včeraj začelo z dvoboji, ki se bodo zaključili danes, od jutri pa se bodo posadke pomerile še v flotnih regatah. S krmarjem Russlom Couttsoom smo se tudi pogovorili.

Že drugič gosti Trst regate v sklopu Pokala RC44. Ponižu Trst torej ugodne pogoje?

Všeč mi je Trst. Predvsem vetrovne razmere so ugodne in hitro spremenljive. Mislim, da so taki pogoji zelo primerni za testiranje različnih tipov jadrnic.

So tudi drugje take značilnosti?

Seveda obstajajo kraji, kjer so pogoji podobni. A je tu v Trstu posebno vzdušje, saj tekmujejo v sklopu Barcolane - jesenskega praznika jadrncev. Gre za edinstveno atmosfero, ki je ni drugje.

Kakšen pomen ima Barcolana v očeh jadrncev?

Mislim, da je Barcolana nekaj posebnega za vsakogar, ki je prisoten. Enkratno je, ko se na regatnem polju zbere toliko jadrnic. No, rekel bi celo, da

RUSSELL COUTTS

KROMA

je nekaj norega.

V teku je druga izvedba pokala RC44, ki je podobna prvi, z dvoboji in flotnimi regatami. Ali bo tretja izvedba imela kaj novosti?

V bistvu moramo šele odločiti, kaj bo naslednje leto. Odločitev bo padla, potem ko bomo končali vse preizkušnje. O novostih pa takole: že letos bo na tržaški preizkušnji nekaj novih posadk, kar kaže da se nova klasa razvija. Sicer pa je nivo letošnje, druge izvedbe v primerjavi s prvo višji: jadranci imajo po letu dni veliko več izkušenj, jadrnico so dobro spoznali, tako da so razlike med ekipami minimalne.

Je klasa RC44 lahko odskočna deska za jadrnce, ki bi radi sodelovali na Pokalu Amerike?

Ne bi rekel, da je to odskočna deska, saj je pokal RC44 nekaj popolnoma drugega. Okolje je povsem različno: vsi smo prijatelji in se skupaj bavamo. Ekipa trdo delajo med dne-

vom, ampak vse skupaj preveva povsem sproščeno vzdušje.

Kako pa napredujejo priprave za 33. izvedbo Pokala Amerike?

Dobro. S svojo ekipo redno treniram. Upam, da se bo vse izteklo v najboljšem redu čim prej. Rešitev je zelo enostavna in pričakujem, da bo prišlo kmalu do kompromisa. Predlagali smo, da bi se formula Pokala Amerike, ki so jo izvajali na prejšnji izvedbi, enostavno ponovila. Verjamem, da bo vseh nesporazumov kmalu konec.

Ali je v ekipah pokala Amerike tudi kak mlad jadrncev? Kako izbirate jadrnce?

Seveda, kar nekaj jih je. Zagotoviti si moramo namreč bodočnost. Potrebne pa so izkušnje, veliko treningov in znanja.

V nedeljo boste z RC44 sodelovali tudi na Barcolani. Ali lahko vaša jadrnica premaga velikanke?

Ni nemogoče, ampak imamo minimalne možnosti. (V.S.)

RC44 POKAL FJK - V tržaškem zalivu so se včeraj začele preizkušnje predzadnje etape pokala RC44. Z rahlim vetrom so izvedli štiri dvoboje. Banco Spirito Santo je premagal Couttsovo BMW Oracle, Ekipa Aqua je bila boljša od Hiroshi Città di Milano. Uspešna sta bila tudi Team Ceeref, v katerem jadra tudi Sirenin jadrncev Jaro Furlani, ki je premagal Croasail, in Team Organika, ki je ugnal Ita7. Danes se bodo dvoboji nadaljevali.

TENIS - Turnir ITF Paola Cigui že izboljšala mesto na lestvici WTA

Na mednarodnem ITF turnirju v Reggio Calabrii z nagradnim skladom 25.000 dolarjev se je gajevka Paola Cigui uvrstila v drugi krog glavnega turnirja. Včeraj je s 6:3 in 6:1 v prvem krogu premagala 16-letno Giulio Lambiase (državna prvakinja U16), ki je na glavnem turnirju nastopila po povabilu: »V prvem nizu sem imela nekaj treme, potem pa sem zaigrala odločneje. Med nama je bila precejšnja razlika, saj je ona mlajša in še neizkušena,« je pojasnila Paola.

Danes se bo v drugem krogu pomerila s Čehinjo Pastikovo (230.), ki jo že srečala v Gradežu (10.000 dolarjev). Takrat je bila boljša 28-letnica s 6:3 in 6:3, kljub temu pa bo naša najboljša teniška igralka skušala doseči čim več. »Čehinjo dobro poznam, vem, da igra večkrat kratke žoge, tako da bom morala na to biti pozorna.«

Z včerajšjo zmago je Paola že osvojila 5 točk in bo tudi v primeru poraza napredovala na lestici WTA do 610. mesta.

Obvestila

AŠD - SK BRDINA organizira 18. in 19. oktobra izlet in smučanje na ledeniku Molltaler. Vpisovanje je odprto vsem. Za informacije in prijavo pokličite na tel. št. 348-8012454. Zaradi organizacijskih razlogov, naj se zainteresirani javijo čimprej. Vljudno vabljeni!

ŠD MLADINA - Dragi otroci, tudi letos vas Mladina pričakuje na plastični stezi v Nabrežini, zato da se čimboljše pripravimo na zimsko zabavo na snegu. Z začetnimi in nadaljevalnimi smučarskimi tečajji bomo začeli v mesecu oktobru. Za informacije pokličite na tel.040-220718 ali 338-6376575.

ASD-SK BRDINA sklicuje v petek, 10.oktobra, izredni občni zbor na sedežu društva v Mercedolu. Izredni občni se prične v 1. sklicu ob 19.30 in v 2. sklicu ob 20.30. Vabljeni člani društva.

HOKEJ NA ROLERJIH - Memorial Agnul

Po izenačenih dvobojih pokal romal v Vincenzo

Tekma med poletovci U23 in člani je bila zelo borbeno

KROMA

Na 10. izvedbi hokejskega »in-line« memoriala Agnul, ki ga organizira openski Polet na pokritem kotalkališču na Pikelcu, so se na najvišjo stopničko uvrstili hokejisti iz Vicenze. Na dvodnevnem tekmovanju so nastopali člani in mladi hokejisti do petnajstega leta starosti.

Pri članskem troboju je bila prav gotovo najbolj zanimiva tekma med domačo ekipo Polet ZKB Kwins in Vincenzo (oba A1-ligaša), ki se je končala neodločeno 6:6. Zelo borbeno je bila tudi tekma med Poletovo člansko ekipo in mladinsko ekipo U23. Starejši Poletovci so le za las premagali mlajše sotekmovalce. Vicenza je odnesla domov pokal, zaradi boljše razlike v golih. V kategoriji U15 se je na prvo mesto uvrstila trža-

ška Edera, ki je premagala tako openski Polet kot Horjul.

V soboto bo Polet ZKB Kwins igral prvo pokalno tekmo proti lanskemu evropskemu, državnemu in pokalnemu prvaku, Asiago Vipers. Prva tekma bo ob 21. uri na openskem Pikelcu. Povratna tekma bo prihodnjo soboto v Asiagu.

ČLANI - IZIDI: Polet U23 - Vicenza 0:6 (0:6); Polet Kwins - Polet U23 7:5 (3:2); Polet Kwins - Diavoli Vicenza 6:6 (1:3); VRSTNI RED: 1. Vicenza; 2. Polet Kwins; 3. Polet U23.

UNDER 15 - IZIDI: Horjul - Edera 1:3; Polet - Horjul 1:2; Polet - Edera 1:6; VRSTNI RED: 1. Edera Trst, 2. Horjul (Slo), 3. Polet.

ODBOJKA - V Doberdobo za ekipe U18

Kakovosten turnir in priložnost za navezovanje stikov

Blok Sloge ustavil napad Bleda

V okviru praznovanj desete obletnice pobratenja med občinama Doberdob in Bled je stekel tudi mednarodni mladinski odbojarski turnir za odbojkarje pod 18. letom. Priložnost so izkoristili tudi za uradno odprtje doberdobske telovadnice. Športne dejavnosti v telovadnici so sicer potekale že skoraj leto dni, pred kratkim pa so prejeli dovoljenje za igranje uradnih tekem.

Sobotnega troboja so se udeležile tri ekipe: Sloga Multinvest, Prvačina in AHC Volley Bled. Turnir je bil na visoki kakovostni ravni, tako da so bili vsi dvoboji izenačeni in borbeni. Vse tekme je sodila sodnica A-lige Monica Carrara. Prvo mesto je osvojila Prvačina, ki je v finalni tekmi šele po treh nizih (igrali so na dva zmagana seta) ugnala združeno ekipo Sloge, v kateri igrajo slogaši in sočani. Presenetljivo sta obe finalistki premagali blejsko ekipo z 2:0. Slo-

gaši so se sicer za zmago morali posebno potruditi: prvi niz so osvojili šele pri 28. točki in so s prepričljivejšo igro le prevladali. Blejci so grešili predvsem na servisu. Turnir je omogočil tudi stikanje novih prijateljev. Slogaši so navezali stike predvsem s Prvačino, s katero bodo sodelovali tudi med sezono. Tekmovalnemu delu je sledilo nagrajevanje, na katerem je vsaka ekipa prejela pokal, posebno priznanje je prejel najboljši igralec Rijavec (Prvačina). Športni popoldan se je zaključil na Gradini skupno večerjo.

Izidi: Sloge - Bled 2:0 (28:26, 25:23), Bled - Prvačina 2:0 (16:25, 20:25). Finale: Prvačina - Sloge 2:1 (16, 25, 25:16, 15:11). **Sloga Multinvest:** Butkovič, Calzi, Devetak, Dussich, Guštin, Ilič, Juren, Košuta, Riosa (L), Žerjal, Pečar, Škerlavaj. **TRENER:** Peterlin.

ODBOJKA

Danes in jutri pokalni tekmi Sloginih ekip

Odbojkarice Sloge List bodo danes na Opčinah (pričetek ob 21.00) odigrale drugo tekmo 2. faze deželne pokala. Njihov nasprotnik bo Libertas Martignacco, s katerim se bodo pomerile tudi v bližajoči se C-ligi. Po porazu preteklo soboto proti Talmassonsu s 3:0 so možnosti igralk trenerja Drasiča, da se uvrstijo v finale, minimalne. Danes vsekakor potrebujejo gladko zmago.

Igralce Sloge Tabor Televita pa čaka jutri v San Giovanniju al Natisono (21.00) prvo polfinalno srečanje moškega dela pokala. Domači PAV Natisonia je v skupini B osvojil drugo mesto, izgubil je samo proti Prati. Pokalne nastope jemljejo ekipe predvsem kot pripravo na prvenstvo, dvoboj z Natisonio bo vsekakor dober testa za Božičeve fante, ki letos prav gotovo sodijo v krog boljših ekip C-lige.

NOGOMET - LJUBITELJI

Sovodenjci poraženi

Sovodnje - Cervignano 1:2 (1:0)

STRELEC: 30. Visintin.

SOVODNJE: Grimaz, Bellini, A. Pahor (Sartori), Grilj (I. Pahor), Visintin (Tomšič), Ferfaglia (Cescutti), E. Figelj (P. Figelj), Mihajl (Zečevic), M. Peteani, V. Peteani, Černic. Izključen: V. Peteani v 90 min.

V soboto se je začelo prvenstvo ljubiteljev, v katerem že četrto leto nastopajo Sovodenjci. V prvem krogu je prva priložnost za zmago našim nogometašem spodletela, čeprav so igrali zelo motivirano. V prvem polčasu je bila igra prepričljiva. V vodstvo so domači igralci prišli po голу Visintina, nato pa sta Bellini in ponovno Visintin zamudila dve priložnosti. V drugem polčasu pa so gostje izkoristili še ne optimalno pripravljenost gostiteljev in dosegli dva zadetka. V soboto čaka Sovodenjce zahtevno gostovanje pri Domju.

NAŠE ŠTEVILKE - 150. tekma Vitomirja Križmančiča pri Zarji Gaji

Bazovski branilec po očetovih stopinjah

V Bazovici je na nedeljski tekmi 2. AL Zaula - Zarja Gaja odigral 150. prvenstveno tekmo v rumeno modrem dresu 25-letni nogometaš Vitomir Križmančič, ki se je navdušil za nogomet prav gotovo po zgledu očeta Vojka, dolgoletnega nogometaša in trenerja bazovske ekipe. Vojko je v vrstah članske ekipe Zarje igral kar 20 sezon zaporedoma od 1967/68 vse do 1986/87. Zadnjo tekmo je igral 28.5.1987 (S.Sergio-Zarja 2:0). Ekipo Zarje pa je treniral že od sezone 1977/78, ko je po četrtem zaporednem porazu Zarje odstopil trener Mandanici in tako prvič sedel na trenerski klopi 16.10.1977 na derbiju z Gajo, ki se je končal 2:1 v korist Bazovcev. V sezoni 1979/80, 25.11.1979 zaradi slabih rezultatov pa je od 25.11.1979 zamenjal trenerja Pertiča in nato ostal na trenerski klopi kar osem sezon zaporedoma (sedem jih je istočasno tudi igral), nakar se je posvetil mladinskim ekipam, katere trenira še danes. V sezoni 2002/03 je pri članski ekipi Zarje Gaje zamenjal Vinka Vižintina in dosegel tudi obstanek v ligi. Vojko je Zarjo Gajo treniral tudi v sezoni 2003/04.

Vitomir pa je iz mladinskih vrst v člansko ekipo Zarje-Gaje prestopil v sezoni 2002/03, ko ga je takratni trener Vinko Visintin poslal prvič na igrišče 22.9.2002 na prvi prvenstveni tekmi 2. AL Medea-Zarja Gaja, ki se je končala 1:0 v korist domačinov. V tej sezoni je igral 28 tekem. Zabeležili pa smo tudi prvo izključitev 13.4.2003 Zarja Gaja - Villesse 1:2.

V naslednji sezoni, ko je na trenerski klopi sedel njegov oče Vojko, je v teku prvenstva dobil kar 11 rumenih kartonov, tako da je igral 26 tekem. Sezona pa je bila povsem neuspešna za Zarjo Gajo, ki je

Branilec Zarje Gaje Vitomir Križmančič, doma iz Bazovice, je v letošnji sezoni doslej odigral vse tri tekme

KROMA

v 30 odigranih tekmah zbrala le 16 točk (3 zmage, 7 neodločenih rezultatov, 20 porazov), končala prvenstvo na zadnjem mestu lestvice in izpadla v 3. AL.

V sezoni 2004/2005 ga je trener Nونيس poslal na igrišče na vseh 20 tekmah in s tem je Vitomir dal svoj doprinos za napredovanje ekipe v 2. AL. Zarja Gaja je namreč zmagala prvenstvo 3. AL (skupina F) s 47 točkami (14 zmag, 5 neodločenih rezultato, 1 poraz). V naslednji sezoni je v

2. AL igral 23 tekem in bil izključen 21.1.06 na derbiju z Bregom, ki se je končal 2:0 v korist Brežanov.

V sezoni 2006/07 je bil prisoten na 24 tekmah. Izključen pa je bil 15.10.2006 v Terzu, ko so rumeno modri premagali domačo ekipo 2:1. V lanski sezoni je igral 26 tekem, tako da je z nedeljsko letošnjo tretjo tekmo prišel do 150. prvenstvenega nastopa v vrstah Zarje Gaje.

Bruno Rupel

V SPOMIN NA IVA GHERLANIJA

Najprej atlet, nato še trener metalcev kopja

Ljubitelje atletike in športa je prizadela vest o smrti Iva Gherlanija, ki je bil na atletskem stadionu na Kolonji že vrsto let pravi apostol metanja kopja, panoge, ki je bila v naši atletiki najbolj uspešna.

Kot aktiven atlet je Ivo dosegel 5. julija 1959 v Trstu naravnost fantastičen rezultat. Pri 16 letih in s prvim kopjem prvič v roki, je ob začudenju konkurence zagnal orodje do 45,26 m. Kljub vsem napredkom so še danes taki rezultati prava redkost. Tekmoval je za našo prvo poveljno atletsko društvo, imenovano sicer »Circolo sportivo Opicina«, ki je samo tisto leto delovalo pod okriljem openskega Prosvetnega doma. Kasneje se je za kratek čas preselil k tržaškemu društvu CSI, zelo uspešen pa je bil kot igralec bezbola, posebno kot metalcev. Prav iz tega delovanja je v svoje mehanizme vgradil velik občutek za točnost izvajanja metov in ga kasneje kot trener samouk prenesel v mlajše rodove metalcev in metalk kopja.

Na atletski stadion se je vrnil, ko je k Boru pospremil hčerko Martino, ki pa ni želela biti pod očetovim »pritiskom« in je vadila z drugim trenerjem. Pri Boru so tedaj imeli dobre metalke in metalce kar serijsko. Jadranka Čulav in Martina Gherlani sta bili vodilni med kadetinjami in tudi deželni rekorderki.

Med kopjašicami se še udejevstvuje tudi mlajša hčerka Nastja, na

spisku slavnih pa je cela vrsta imen. Elisabetta Marin, konkurentka Claudie Coslovich, je začela s kopjem pod vodstvom Iva in pri tem osvojila med naraščajnicami in mladinkami kar štiri državne naslove. Še prej je Ivo treniral Daniela Glavino, z osebnim rekordom preko 48 metrov, trenutno pa sta bila pod njegovo oskrbo Marco Clean, letošnji mladinski državni prvak zimske sezone in sestra Martina, državna prvakinja med kadetinjami.

Brez specifične izobrazbe je znanje pridobil kot ljubitelj in ga znal atletinjam in atletom posredovati na preprost in hkrati učinkovit način.

Zahrbtna bolezen ga je iztrgala družini in ustvarila veliko in težko nadomestljivo praznino.

Bruno Križman

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
 Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
 20.25 Risanka Pimpa
 20.30 Deželni TV dnevnik
 23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

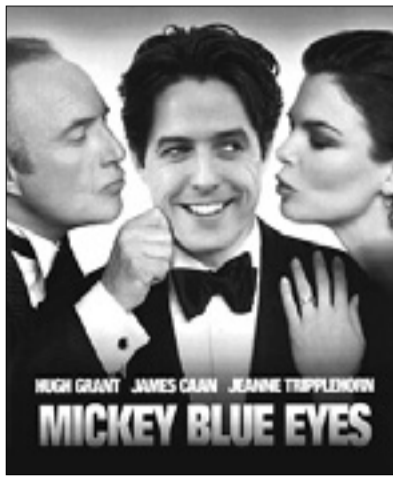
Rai Uno
 6.10 Nan.: Incantesimo
 6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
 6.45 Aktualno: Unomattina
 10.00 Aktualno: Verdetto finale
 11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
 11.30 Dnevnik in vremenska napoved
 12.00 Variete: La prova del cuco
 13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
 14.10 Variete: Festa italiana
 16.15 Aktualno: La vita in diretta
 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
 18.50 Kviz: L'eredità
 20.00 Dnevnik
 20.30 Kviz: Affari tuoi
 21.10 Variete: Carramba! Che fortuna (v. R. Carra)
 23.15 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Porta a porta
 0.55 Nočni dnevnik

Rai Due
 6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
 6.55 Aktualno: Quasi le sette
 7.00 Variete: Random
 9.25 Nan.: Otto semplici regole
 9.45 Nan.: Tracy e Polpetta
 10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
 11.00 Variete: Insieme sul Due
 13.00 Dnevnik
 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e societa', sledi Zdravje
 14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
 14.45 Aktualno: Italia allo specchio
 16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
 17.20 Nan.: The District
 18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
 19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
 20.30 23.25 Dnevnik
 21.00 Dok.: Voyager
 23.00 Dnevnik
 23.20 Dok.: La storia siamo noi

Rai Tre
 6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso
 8.05 Aktualno: La storia siamo noi
 9.15 Aktualno: Cominciamo bene
 12.00 Dnevnik
 12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
 13.05 Nad.: Terra nostra
 14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
 14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
 15.10 Variete: Trebisonda
 17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
 19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
 Variete: Blob
 20.10 Nad.: Agrodolce
 20.35 Nad.: Un posto al sole
 21.05 Nan.: La Nuova Squadra
 23.05 Dnevnik - Deželne vesti in Primo piano
 23.40 Dok.: Tanos, storie di italiani sequestrati all'E.S.M.A.
 0.30 Aktualno: Dnevnik, vremenska napoved

Rete 4
 7.05 Nan.: I Robinson
 7.20 Nan.: Charlie's Angels
 8.20 Nan.: Hunter
 9.20 Nad.: Febbre d'amore
 10.30 Nad.: Bianca
 11.30 Dnevnik in prometne informacije
 11.40 Nan.: My Life
 12.40 Nad.: Un detective in corsia
 13.30 Dnevnik in vremenska napoved
 14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
 15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
 16.00 Film: Loveaffair - Un grande amore (dram., ZDA, '94, i. W. Beauty)

18.40 Nan.: Tempesta d'amore
 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
 20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
 21.10 Nan.: Il Commissario Cordier
 23.20 Film: Mickey occhi blu (kom., ZDA, '99, r. K. Makin, i. H. Grant)

1.20 Nočni dnevnik

5 Canale 5
 6.00 Dnevnik - Prima pagina
 7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
 8.00 Dnevnik: Mattina
 8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
 10.00 Dnevnik
 11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
 13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
 13.40 Nad.: Beautiful
 14.10 Nad.: CentoVetrine
 14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
 16.15 Resničnostni šov: Amici
 17.00 Aktualno: Pomerigginocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
 18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
 20.30 Variete: Striscia la notizia
 21.10 Film: Crimini bianchi (It., '08, r. A. Ferrari, i. D. Pecci, R. Memphis)
 23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Mentana)
 1.30 Nočni dnevnik

Italia 1
 6.05 Nan.: Zanzibar
 6.35 16.50 Risanke
 9.05 Nan.: Starsky e Hutch
 10.10 Nan.: Supercar
 11.10 Nan.: Pacific Blue
 12.15 Aktualno: Secondo voi
 12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
 13.40 16.50 Risanke
 14.30 Risanke: Simpsonovi
 15.00 Nan.: Paso adelante
 15.55 Nan.: Wildfire
 18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
 19.05 Nan.: Tutto in famiglia
 20.05 Nan.: Camera Cafe'
 20.45 Kviz: La ruota della fortuna Vip
 21.10 Film: Van Helsing (fant., ZDA, '04, i. H. Jackman)

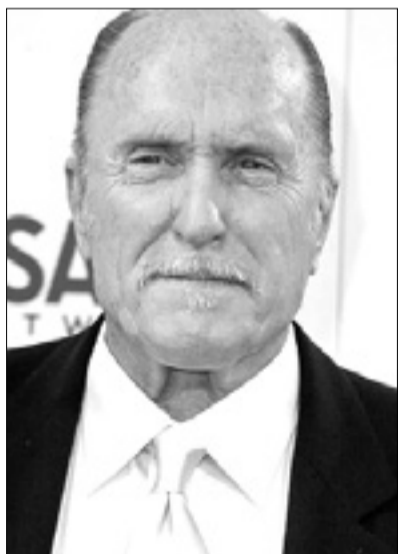
23.40 Film: V per vendetta (fant., ZDA, '05, i. N. Portman)
 0.35 Dnevnik

Tele 4
 7.00 8.35, 13.00, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
 7.20 17.00 Risanke
 8.10 Storie tra le righe
 10.35 Nan.: Don Matteo 4
 11.05 Nan.: The flying doctors

12.10 Inf. odd.: Genium Friuli
 12.35 Inf. odd.: Casa Italia news - Diario Olimpico
 13.50 Inf. odd.: ...Attualita'
 14.30 Klasična glasba
 15.40 Dokumentarec o naravi
 19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
 20.10 Il Rossetti
 20.30 Deželni dnevnik
 20.55 Film: L'ospite
 22.40 Inf. odd.: A casa del musicista
 23.35 Matematici al lavoro

La 7
 7.00 Aktualno: Omnibus Life
 10.10 Aktualno: Due minuti un libro
 10.25 Nan.: Mai dire sì
 11.30 Nan.: Matlock
 12.30 Dnevnik, športne vesti
 13.00 Nan.: Cuore e batticuore
 14.00 Film: Grandi manovre (dram., Fr/It, '56, R. R. Clair, i. G. Philipe)
 16.05 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile
 17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
 19.00 Nan.: Stargate SG-1
 20.00 Dnevnik
 20.30 Aktualno: Otto e mezzo
 21.10 Aktualno: Uscita di sicurezza
 23.15 Nan.: Sex and the City
 23.50 Nan.: The L World
 0.50 Dnevnik

Slovenija 1
 6.10 Kultura, sledi Odmevi
 7.00 8.00, 9.00 Poročila
 7.05 8.05 Dobro jutro
 9.10 Risana nanizanka: Moby Dick in skrivnost dežele Mu (pon.)
 9.30 Zladko Zakladko
 9.40 Sprehodi v naravo
 10.00 Knjiga mene briga
 10.20 Oddaja za otroke
 11.00 Z glavo na zabavo
 11.20 Dok. portret: Ksenja Baraga Vpletena, Radovan Jenko Graphics
 11.55 Dok. odd.: Skrivnosti Yucutana - Zid kraljev (pon.)
 13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
 13.15 Polemika (pon.)
 14.25 50 let Tv
 15.00 Poročila
 15.10 Mostovi - Hidak
 15.45 Risana nan.: Nils Holgerson
 16.10 Male sive celice
 17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
 17.30 Izob.-svetovalna odd.: Turbulenca
 18.30 Žrebanje lota
 18.40 Risanka
 19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
 19.55 Film: Filmski spodsrljaji
 20.05 Film: Stalin (biograf., ZDA, '92, r. I. Passer, i. R. Duvall)

21.30 Prvi in drugi
 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
 23.05 Omizje
 0.20 50 let televizije

Slovenija 2
 6.30 9.30, 0.40 Zabavni infokanal
 7.00 Infokanal
 8.00 Otr. Infokanal
 9.00 Tv prodaja, sledi Zabavni infokanal
 11.15 Slavnostni koncert ob 50-letnici Otroškega in Mladinskega pevskega zbora RTV Slovenija
 12.15 Vrhunci angleške nogometne lige
 13.05 Hri-bar
 14.05 Poljudoznan. nan.: Po poteh Us-huaie

14.30 19.00 50 let televizije
 14.55 Prava ideja!
 15.55 Črno beli časi
 16.10 Koktajl
 17.25 Mostovi - Hidak
 18.00 Slovenija danes
 18.25 Kronika osrednje Slovenije
 18.35 Primorska kronika
 20.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
 20.55 Dok.feljtov: Teat time na Gorickem
 21.25 Ivan Cankar: Romantične duše
 23.15 Slovenska jazz scena

Koper
 13.45 Dnevni program
 14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
 14.20 Euronews
 14.40 Globus
 15.10 Film: Pojoci kmetič
 16.30 Biker explorer
 17.00 Nautilus
 17.30 Metalcamp 2008
 18.00 Primorski mozaik (program v slovenskem jeziku)
 18.35 Vremenska napoved
 18.40 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
 19.30 Odmev
 20.00 Pogovorimo se o...
 20.40 City folk
 21.10 Ethnopolis 2008
 22.15 Folkfest 2008
 22.45 Artevisione
 23.15 Iz arhiva po vaših željah
 0.20 Čezmejna tv

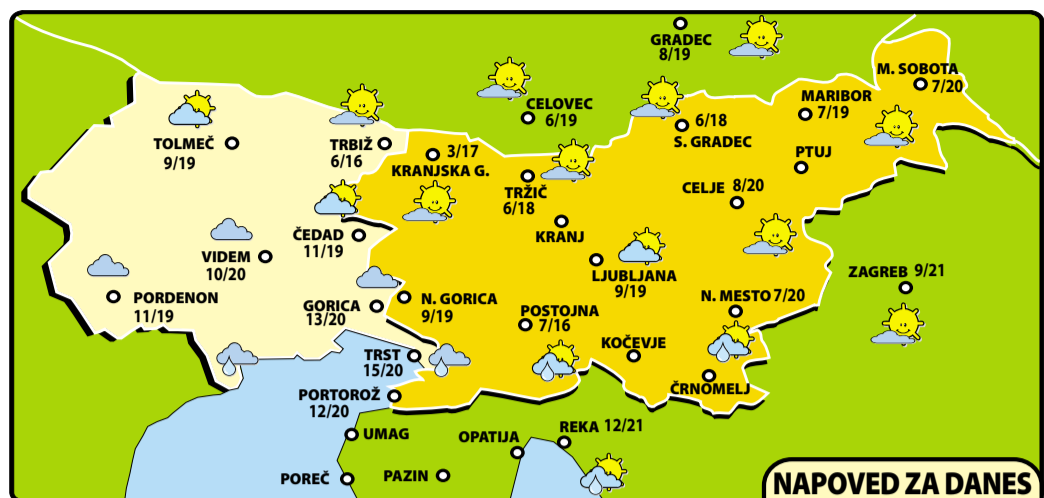
Tv Primorka
 11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved
 12.00 23.30 Videostrani
 18.00 Čas za nas
 18.45 Kulturni utrinek
 19.00 Športni ponedeljek (pon.)
 19.55 EPP
 20.30 Objektiv
 21.00 Odprta tema
 22.00 WTCC - Imula

RADIO
 RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Ko se stikajo kulture; 9.00 Rdioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Posvetovalnica s psihologom; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.20 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.
 RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutrarnik; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opolddnevnik; 13.00-14.30 Na rešet; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.
 RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto sole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

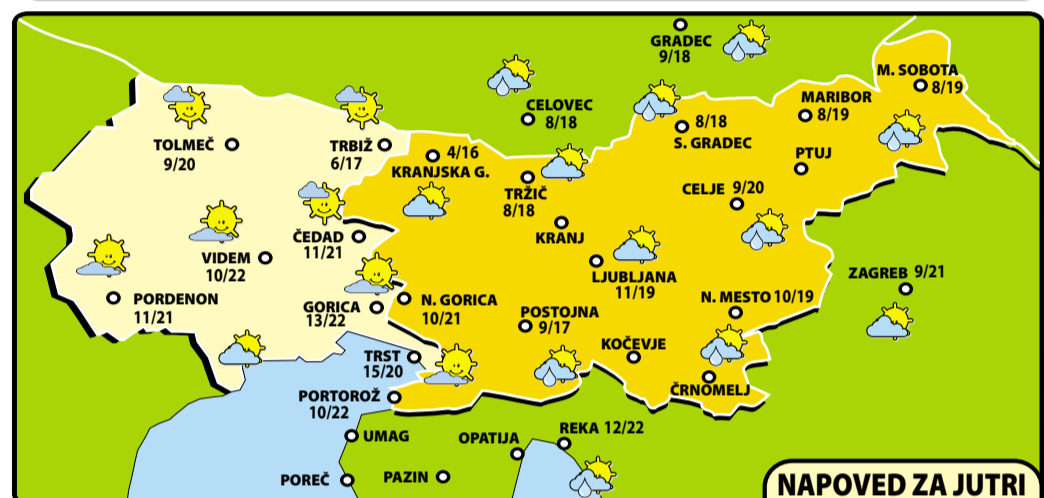
SLOVENIJA 1
 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plo-dovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejš; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Medenina; 22.00 Zrcalo dne-

va; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.
SLOVENIJA 2
 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevlji žuli; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobničice; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerji sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Glasba.
SLOVENIJA 3
 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutrarnik kronika; 7.25 Jutrarnica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove Spominčice; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermezzo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Koncert; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session.
RADIO KOROŠKA
 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora; 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-15.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Primorski dnevnik
 Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
 Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
 Tisk: EDIGRAF srl, Trst
 Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
 Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 email: trst@primorski.it
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
 email: gorica@primorski.it
 Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
 Internet: http://www.primorski.it/
 Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
 Cena: 1,00 €
 Naročnina za Italijo 280,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 0,90 €
 Letna naročnina za Slovenijo 170 €
 plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
 Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE
 Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6 TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
 advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Fax +39.0481.32844
 Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
 oglasi@tmedia.it
 Brezplačna tel.št. 800912775
 Fax +39.0481.32844
 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
 Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
 Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
 Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.
 Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

NAPOVED ZA DANES
Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno oblačno do oblačno vreme; le na Trbiškem se bo oblačnost lahko trgala. V spodnjem nižinskem pasu ter na obali ni izključeno da se lahko pojavi rahel dež.
Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, čez dan občasno tudi pretežno oblačno. V zahodni in južni Sloveniji bo ponekod občasno rahlo rosilo ali deževalo. Količina padavin bo majhna.
Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 9, ob morju 12, najvišje dnevne od 16 do 21 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI
Jutri dopoldne bo še pretežno oblačno. Tekom dneva se bo postopoma zjasnilo. V petek pa po vsej deželi pričakujemo v glavnem jasno do zmerno oblačno vreme.
Jutri in v petek bo na Primorskem povečini jasno, drugod bo občasno več oblačnosti. Ponekod se bodo lahko pojavljale rahle padavine. Količina padavin bo majhna.

Nad Mediteranom se razteza greben visokega zračnega pritiska. V višjih plasteh ozračja je prisoten toplel stabilen zrak, v nižjih pa vlažen, ki pripomore k delni oblačnosti neba.

Nad Balkanom in vzhodnim Sredozemljem je šibko območje visokega zračnega pritiska, nad zahodnim Sredozemljem pa plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Od zahoda doteka nad naše kraje toplel in občasno nekoliko bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.12 in zatone ob 18.32.
Dolžina dneva 11.20.

BIOPROGNOZA
Danes bodo vremensko najbolj občutljivi ljudje občasno imeli manjše vremenske pojave težave.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 18,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 16   2000 m 4
1000 m 12   2500 m 2
1500 m 7   2864 m 0

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

PRIZNANJA - Za svoje dosežke na področju raziskav subatomskega delca

Nobelova nagrada za fiziko v roke Japoncema in Američanu japonskega rodu

STOCKHOLM - Letošnja Nobelova nagrada za fiziko gre v roke Japoncema Makotu Kobajašiju in Tošihidi Masakavi ter Američanu Yoichiru Nambuju. Nagrado so prejeli za svoje dosežke na področju raziskav subatomskega delca, so sporočili v Stockholmu.

Kot je sporočila švedska kraljeva akademija znanosti, je 87-letni Nambu nagrado prejel za odkritje mehanizma spontanega razpada simetrije subatomskega delca. Že leta 1960 je začel matematično opisovati spontani razpad simetrije v fiziki osnovnih delcev, njegovo delo pa je pripomoglo k razvoju standardnega modela fizike osnovnih delcev, so po poročanju ameriške tiskovne agencije AP sporočili v Stockholmu. Nambu, po rodu Japonec, se je v ZDA preselil leta 1952, ameriški državljan pa je postal leta 1970. Prihaja z Inštituta Enrico Fermija Univerze v Chicagu, kjer je deloval 40 let, navaja AP.

68-letni Masakava in 64-letni Kobajaši pa sta Nobelovo nagrado prejela za odkritje izvora razpada simetrije delcev, ki napoveduje obstoj vsaj treh vrst kvarkov v naravi. To sta napovedala že leta 1972, njune napovedi pa so potrdili praktično šele pred kratkim - leta 2001 - s poskusi v pospeševalnikih v Stanfordu v ZDA in v Cukubi na Japonskem. S slednjega raziskovalnega centra prihaja tudi Kobajaši, medtem ko Masakava prihaja z Inštituta za teoretsko fiziko Jukava na univerzi v Kjotu.

Kot pojasnjuje AP, naj bi bil doslej še nepojasnjeni razpad simetrije delcev v samem izvoru vesolja oz. v srčiki t.i. velikega poka, s katerim je pred približno 14 milijardami let nastalo vesolje. Po teoriji bi morali nastati enaki količini materije in antimaterije, ki bi se morali medsebojno izničiti. Toda do tega ni prišlo, ker naj bi na vsakih 10 milijard delcev antimaterije obstajal en dodatni delec materije. Ta razpad simetrije pa naj bi ustvaril vesolje, v katerem živimo.

Kako je sicer prišlo do tega pojava, je še vedno nepojasnjeno. Znan-

Yoichiro Nambu

stveniki pa upajo, da bodo katero od teh skrivnosti lahko razjasnili tudi s pomočjo novega velikega pospeševalnika delcev v raziskovalnem centru Cern v Švici, še navaja AP.

Nambu bo prejel polovico prestižne nagrade v skupni vrednosti deset milijonov švedskih kron (1,02 milijona evrov), Kobajaši in Masakava pa si bosta razdelila drugo polovico. Prejeli jo bodo 10. decembra, ob obletnici smrti Alfreda Nobela leta 1896.

Lani sta si Nobelovo nagrado za fiziko razdelila Francoz Albert Fert in Nemec Peter Grünberg. Nagrado sta prejela za odkritje velike magnetne upornosti, kar je pripomoglo k revoluciji v tehniki pridobivanja in branja podatkov s trdnih diskov. Odkritje, do katerega sta 69-letni Fert in 68-letni Grünberg prišla leta 1988 med sicer samostojnim delom, je imelo veliko vlogo pri različnih magnetnih senzorjih kot tudi pri razvoju nove generacije elektronike.

Teden razkrivanja letošnjih Nobelovih nagradencev se je začel v ponedeljek z razglasitvijo nagradencev za medicino. Letos so to prestižno nagrado prejeli nemški raziskovalec Harald zur Hausen ter Francoza Françoise Barre-Sinoussi in Luc Montagnier zaradi odkritja vloge humanega papiloma virusa

Tošihide Masakava

(HPV) pri nastanku raka materničnega vratu oziroma odkritja virusa HIV.

Danes bodo v Stockholmu nadaljevali z razglasitvijo nagradencev za kemijo. Sledili bosta najbolj prestižni na-

Makoto Kobajaši

gradi - za književnost in mir. Prva bo razkrita v četrtak v Stockholmu, druga pa v petek v Oslu. Zadnji Nobelov nagradenec za ekonomijo pa bo znan naslednji ponedeljek, 13. oktobra. (STA)

ZDA - V predmestju Philadelphie

Lastnik stanovanj 20 let skrivaj snemal najemnice

PHILADELPHIA - Na sodišču v ameriški Philadelphii trenutno poteka sodni postopek proti lastniku stanovanj v predmestju Philadelphie, ki je zadnjih 19 let skrivaj snemal 34 najemnic. Kot so sporočili z javnega tožilstva, je obtoženi Thomas Daley kamere namestil v najmanj sedmih stanovanjih, ponavadi eno v spalnici in eno v kopalnici.

45-letni Daley je kamere v stanovanjih povezal s snemalnim sistemom v kleti, kar mu je omogočilo, da je posnetke prek spleta spremljal kar doma. Majcene ka-

mere je skril za ogledali, v omari- cah in v stropnih ventilatorjih, ob čemer so se nekatere vključile ob vklopu luči, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Preiskavo se je začela, ko je ena izmed najemnic letos v stanovanju odkrila kamero in o tem obvestila policijo. To je vodilo v aretacijo Daleyja, ki je bil med drugim obtožen prisluškovanja in vdiranja v zasebnost. Detektivki so od takrat preiskali tudi njegova druga stanovanja in odkrili kasete, posnetke in druge druge dokaze o snemanju 34 sedanjih in nekdanjih najemnic. (STA)

DUBAJ

Načrtujejo majšji nebotičnik

DUBAJ - V Dubaju bodo v naslednjih 12 letih zgradili "novo mesto" znotraj mesta, je sporočila dubajska razvojna družba Meraas Development. Projekt naj bi bil vreden preko 95 milijard ameriških dolarjev, zanj pa so se odločili prav v času svetovne finančne krize. Sicer pa sta v Dubaju trenutno v teku še vsaj dva mega projekta.

Jumeirah Gardens, kot naj bi se imenovalo novo, integrirano mesto znotraj Dubaja, naj bi bilo dograjeno čez 12 let, združevalo pa naj bi tako poslovne kot tudi stanovanjske in prostoračasne zmogljivosti, so v razvojni družbi Meraas Development sporočili ob odprtju štiri-dnevne dubajske nepremičninske razstave Cityspace Dubai 2008. Prva faza gradnje Jumeirah Gardens se je že začela, prve dograjene stavbe pa naj bi v uporabo predali v zadnji četrtini leta 2011.

Novico o gradnji "novega mesta" znotraj Dubaja so naznanili le dan potem, ko so iz dubajske razvojne družbe Nakheel sporočili, da načrtujejo gradnjo več kot tisoč metrov visokega nebotičnika, ki naj bi porušil dosedanj rekord, ko gre za najvišjo stavbo na svetu. Direktor Nakheela Chris O'Donnell je v nedeljo poudaril, da bo gradnja nebotičnika trajala deset let, projekt pa naj bi bil vreden 38 milijard ameriških dolarjev. Najvišja stavba na svetu se že sedaj nahaja prav v Dubaju, gre pa za še nedograjeni nebotičnik Burj Dubai, ki je v začetku septembra v višino že meril 688 metrov, pa še kar "raste".

Kljub napovedim večih izjemnih projektov pa svetovna finančna kriza Dubaja in celotnih Združenih arabskih emiratov ni zaobšla. Indeks dubajske borze je samo danes zdrsnil za 7,6 odstotkov in padel na najnižjo raven v zadnjih 18 mesecih. Borzni indeks je v zadnjih dveh dneh izgubil prek 14 odstotkov, za kar pa naj bi bil kriv prav nepremičninski sektor. (STA)